
Yleisradion hallinto-
neuvoston kertomus
eduskunnalle yhtiön
toiminnasta vuonna

2017

Yleisradion toiminnasta annetun lain 6 §:n mukaisesti yhtiön
hallintoneuvosto antaa eduskunnalle kertomuksen Ylen
julkisen palvelun toteutumisesta

Tapahtumien ja tekemisen vuosi

HALLINTONEUVOSTON PUHEENJOHTAJA

Moderni teknologia on muuttanut myös mediakenttää maailmanlaajuisesti. Toimintoja ja keksintöjä, joista ei sukupolvi taaksepäin edes uskallettu unelmoida, on tänään yhä useamman ulottuvilla ja päivittäisessä käytössä. Ja uutta syntyy koko ajan niin, että osa jatkaa muutoskehitystä, osa jää päiväperhosiksi.

Moni lienee pannut merkkeille, että harvan nuoren aikuisen kotoa löytyy "kotialttaria", perinteistä tv-vastaanotinta. Median käyttö muuttuu ja monipuolistuu. Perinteinen media on murroksessa, ja julkisen palvelun tulevaisuutta pohditaan niin kotimaassamme, muualla Euroopassa kuin maailmanlaajuisestikin. Jotain mittakaavoista kertoo se, että suuren maailman mediajätin tuottaman ohjelmasarjan tuotantokauden kustannukset ylittävät Ylen koko vuosibudjetin.

Muuttuvassa ympäristössä medialukutaidon tärkeys korostuu, sillä erilaiset vaihtoehtomediat ja valeuutiset ovat nykytodellisuutta.

Kesän aikana astui voimaan uudistettu Yle-lainsäädäntö. Hallintoneuvoston tehtäviin lisättiin päättäminen yhtiön strategiasta. Hallintoneuvosto hyväksyi strategian lokakuun kokouksessaan. Muutokseen oli valmistauduttu esimerkiksi Ylen hallituksen, hallintoneuvoston ja johdon kahden strategiaseminaarin kautta. Yhteiset kokoontumiset olivat hedelmällisiä ja vuorovaikutteisia.

Hallintoneuvoston keskuudessa on syvä ymmärrys siitä, etteivät sen hyväksymään strategiaan kuulu ohjelmapolitiikan linjaukset tai toimitukselliset ratkaisut.

Uudistetussa Yle-laissa on myös mainittu, että "yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta". Kyseessä ei ole mikään ylevä ihanne, vaan pikemmin yleläisten huoneentaulu. Tällainen edistäminen on päivittäistä ponnistelua, kamppailua, itsensä alttiiksi asettamista ja ammattitaidon kehittämistä.

Kertomusvuonna Yle välitti ja Ylessä tapahtui. Tv:n kanavauudistus saatiin toteutettua yhdistämällä Yle Fem ja Yle Teema samalle ohjelmapaikalle. Käytiin keskustelua Ylen riippumattomuudesta. Yle toi lähellemme hiihdon MM-kisat Lahdesta, itsenäisen Suomen satavuotisjuhlallisuuksia, kuntavaalit, presidentti Mauno Koiviston hautajaiset ja paljon muuta ja monenlaista. Tämän mahdollisti osaava ja ammattitaitoinen henkilökunta.

Julkisen palvelun yhtiön on välttämätöntä elää ajassa mediakentän muutoksessa. On syvää viisautta suunnata resursseja uusiin sisältöihin ja verkkopal-

veluihin. On myös tunnistettava se, mikä on aikansa elänyttä. Myös työskentelytavat ja -ympäristöt muuttuvat ja uudistuvat.

Suomalaisina meidän on lupa sanoa Ylen olevan yhteistä omaisuuttamme. Saamme sanoa sen terveellä ylpeydellä, muistojen ja kokemusten siivittämänä. Strategiassa kiteytetään Ylen vahvistavan suomalaista yhteiskuntaa ja kulttuuria sekä perustavan arvonsa riippumattomuuteen, luotettavuuteen sekä ihmisen arvostamiseen. Näin kertomusvuonna – näin tulevaisuudessa!

Helsingissä 3. huhtikuuta 2018 Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston puolesta

Kimmo Kivelä
puheenjohtaja

Tiivistelmä

Ylen julkisen palvelun tarjonta radiossa ja televisiossa väheni hieman edellisvuodesta. Yle panosti mobiili- ja verkkopalvelujen kehitykseen ja julkaisi aiempaa enemmän sisältöjä Yle Areenassa.

Yle tavoitti syksyllä 2017 päivittäin 76 prosenttia väestöstä, mikä on edellisvuotta enemmän. Viikkotavoittavuus säilyi 93 prosentissa. Ylen tv-kanavien ja radion viikkotavoittavuus hieman laskivat, kun taas verkon viikkotavoittavuus edelleen nousi.

Sisältöjen ja palvelujen kehityksellä Yle onnistui tavoittamaan aiempaa paremmin myös alle 45-vuotiaiden ikäryhmiä. Ylen sisältöjen ja palvelujen kiinnostavuus nousi kaikissa alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä.

Vuonna 2017 Yle TV1 oli edelleen katsutuin tv-kanava ja Yle Radio Suomi kuunnelluin radiokanava. Yle Areena valittiin Taloustutkimuksen mittauksessa viidettä kertaa Suomen arvostetuimmaksi verkkobrändiksi.

Suomalaiset arvostavat Ylen julkista palvelua ja pitävät sitä yhteiskunnalle tärkeänä. Yle saa yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8 asteikolla 1–10. Ylen merkityksellisyyttä omassa mediankäytössään suomalaiset arvioivat arvosanalla 6,8, joka on hieman edellisvuotta alempi.

Luottamus Yleä kohtaan on pysynyt

korkealla. Ylen arvo suomalaisille -tutkimuksessa 80 prosenttia vastaajista kertoo luottavansa Yleen paljon tai erittäin paljon. Vain neljä prosenttia on päinvastaista mieltä. Valtaosa suomalaisista katsoo myös Ylen onnistuneen hyvin julkisen palvelun tehtävässään.

Vuoden suurimpiin panostuksiin kuuluivat kevään kunnallisvaalien laaja kokonaisuus sekä Suomi 100 -juhlavuoden erittäin mittava ohjelmisto sekä radiossa, televisiossa että verkossa. Uutis- ja ajan-kohtaistoiminnan organisaatiota uudistettiin ja uusi päätoimittaja aloitti tehtävässään marraskuussa.

Television kanavarakenne uudistui huhtikuussa, kun Yle Teeman ja Yle Femin ohjelmistot yhdistyivät samalle kanavapaikalle. Tulevien vuosien merkittäviin kehityshankkeisiin kuuluvat alue-toiminnan uudistaminen, nuorisopalvelut sekä radiouudistus.

Ylen draama-arkistojen avaaminen eteni merkittävästi. Edellisvuonna solmittu Ylen ja tekijänoikeusjärjestöjen sopimus toi Yle Areenaan satoja vanhoja tv:n ja radion draamaohjelmia, jotka kiinnostivat katsojia ja kuulijoita.

Yle teki huomattavia parannuksia myös sisältöjen ja palvelujen saavutettavuuteen. Entistä suurempi osuus suorista tv-ohjelmista tekstitettiin, ja Yle

lisäsi näkövammaisille suunnattuja kuvailutulkkauksia sekä viittomakielisiä ohjelmia muun muassa lapsille.

Yle on myös lisännyt ohjelmahankintoja yhtiön ulkopuolelta ja käynnistänyt uusia yhteistyöhankkeita kaupallisen median kanssa parlamentaarisen työryhmän ja uuden Yle-lain linjausten mukaisesti.

Uudistettu Yleisradiolaki tuli voimaan heinäkuussa ja toi joitakin tarkennuksia Ylen tehtäviin, kuten veloitteen edistää sananvapautta, korkeatasoista journalistiikkaa ja median monimuotoisuutta.

Uuden lain mukaisesti hallintoneuvosto hyväksyi lokakuussa Ylen uuden strategian, joka antaa suuntaviivat lähivuosille. Tulevina vuosina Yle panostaa tarjonnassaan muun muassa yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen sekä sisältöjen ja palvelujen löytävyYTEEN.

Noin viidennes resursseista kohdistetaan uudenlaiseen tekemiseen, kuten nuorille suunnattuun tarjontaan ja verkkokehitykseen.

Hallintoneuvosto toteutti keväällä ennakkoarvioinnin Ylen alueuutisten verkkopalvelusta ja palvelujen personoinnista. Ennakkoarvioinnin mukaan näiden rajoittamiselle ei ole perusteita, joten hallintoneuvosto hyväksyi niiden jatkamisen.

Ylen talous pysyi tasapainossa. Tilikauden voitto oli 6,9 miljoonaa euroa – edellisen vuoden tulos oli 2,9 miljoonaa euroa tappiollinen. Ylen tuotot olivat yhteensä 475 miljoonaa euroa, joka on 1,8 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Yle-veron osuus kokonaistuotoista oli 97,2 prosenttia eli 461,8 miljoonaa. Summa on samansuuruinen kuin vuosina 2014–2016, koska indeksikorotusta ei tehty.

Henkilöstön määrä väheni edelleen. Kaikissa Ylen kuukausi- ja tuntipalkkaisissa työsuhteissa henkilötyövuosia kertyi 3 119, mikä on 150 vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Ylen julkisen palvelun tehtävän toteuttamista ja toimintaympäristöä käsitellään luvuissa 1–4 ja yhtiön toiminnan kehittämistä ja taloutta luvuissa 5–6.

YLE PÄHKINÄKUORESSA, VUODEN 2017 AVAINLUVUT

- 24 aluetoimitusta: 18 suomenkielistä, 5 ruotsinkielistä ja yksi saamenkielinen
- Tavoitti päivittäin 76 prosenttia viikoittain 93 prosenttia suomalaisista (syksy 2017)
- Vakituksia työntekijöitä 2 786 henkilöä
- Kulut ja poistot 467,9 miljoonaa euroa

Tv

- 4 tv-kanavaa, 3 kanavapaikkaa
- 19 000 tuntia lähetyksiä
- 400 tuntia alueellista ohjelmaa

Radio

- 6 valtakunnallista radiokanavaa ja digitaalinen audiotarjonta Yle Areenassa
- 104 000 tuntia lähetyksiä
- 31 000 tuntia alueellista ohjelmaa

Verkko

- Yle Areena – 14 000 tuntia videotallenteita ja 32 000 tuntia audiotallenteita
  - yle.fi ja svenska.yle.fi – 94 000 artikkelia
-

Sisällys

YLEN JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄ JA STRATEGIA

11

- 1.1 Yleisradion tehtävä
- 1.2 Ylen strategiset linjaukset ja tavoitteet

2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA

17

- 2.1 Muutoksia Yleisradiota koskevaan sääntelyyn
- 2.2 Viestintäpolitiikka ja viestinnän sääntely
- 2.3 Kaupalliset mediamarkkinat
- 2.4 Mediankäytön kehitys
- 2.5 Mediateknologian kehitys
- 2.6 Eurooppalaisten yleisradioyhtiöiden kehityslinjoja

3. YLEN SISÄLLÖT JA PALVELUT

25

- 3.1 Ylen julkaisut radiossa, televisiossa ja verkossa
- 3.2 Ylen tarjonta sisältökokonaisuuksittain
- 3.3 Saamenkieliset palvelut
- 3.4 Palvelut erityisryhmille ja muille vähemmistöille
- 3.5 Hartausohjelmat
- 3.6 Ulkomaille suunnattu tarjonta
- 3.7 Turvallisuus, varautuminen ja viranomaistiedottaminen
- 3.8 Kotimaisten tuotantoyhtiöiden rooli Ylen tarjonnassa

4. YLEN ARVO SUOMALAISILLE

55

- 4.1 Ylen onnistuminen julkisen palvelun tehtävässä
- 4.2 Ylen yleisösuhte televisiossa, radiossa ja verkossa
- 4.3 Yleisöpalautteen seuranta ja vuorovaikutus
sidosryhmien kanssa

5. YLEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

67

- 5.1 Toiminnan kehittäminen
- 5.2 Kumppanuudet ja yhteistyö muun median kanssa
- 5.3 Yhteiskuntavastuu Ylen toiminnassa
- 5.4 Riippumattomuus ja toimintaperiaatteet
- 5.5 Henkilöstön kehittäminen

6. YLEN RAHOITUS, KUSTANNUSRAKENNE JA HALLINTO

75

- 6.1 Ylen rahoitus ja tulot
- 6.2 Kustannusrakenteen kehitys ja kulut
- 6.3 Kustannukset sisältökokonaisuuksittain
- 6.4 Ylen hallinto ja organisaatio

LIITTEET

80

- Hallintoneuvoston ja hallituksen päätöksiä sekä jäsenet 2017
- Saamelaiskäräjien lausunto
- Medialiiton lausunto
- Professori Hannu Niemisen lausunto

YLEISRADION TEHTÄVÄ

*Laki Yleisradio Oy:sta,
7 §, Julkinen palvelu*

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä ja muita julkisen palvelun sisältöpalveluja tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

JULKISEN PALVELUN OHJELMATOIMINNAN TULEE ERITYISESTI:

- 1) tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia;
- 2) tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä;
- 3) ottaa ohjelmistossa huomioon sivistys- ja tasa-arvonäkökohdat, tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen, painottaa lapsille ja nuorille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia;
- 4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielistä väestöä, tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvien osin myös maan muiden kieliryhmien kielellä;
- 5) tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille;
- 6) edistää kulttuurien vuorovaikutusta ja ylläpitää ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa;
- 7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa.

7 a §, Yhteistyö

Yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

Ylen julkisen palvelun tehtävä ja strategia

1

- **Uusi Yle-laki toi tarkennuksia Ylen tehtäviin ja hallintoneuvoston asemaan.**
- **Ylen alueellisista verkkouutisista ja palvelujen personoinnista tehtiin ennakoarviointi.**
- **Hallintoneuvosto hyväksyi Ylen uuden strategian lähivuosille.**

1.1 YLEISRADION TEHTÄVÄ

Ylen julkisen palvelun tehtävä perustuu Yleisradiolakiin (1993/1380). Sen uusimmat muutokset tulivat voimaan heinäkuussa 2017 (436/2017). Ylen rahoitus perustuu lakiin yleisradioverosta (484/2012), jota niin ikään uudistettiin lakimuutosten yhteydessä (817/2017).

Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan erityisenä tehtävänä on tukea kansanvaltaa, demokratiaa ja sananvapautta, vahvistaa kansallista ja alueellista kulttuuria sekä huomioida tarjonnassa myös erityisryhmien ja vähemmistöjen tarpeet.

Julkisen palvelun yleisradiotoimintaa harjoittavan tulee olla riippumaton poliitisten, taloudellisten ja muiden eturyhmien vaikutuksesta, jotta ohjelmisto heijastaisi monipuolisesti yhteiskunnassa vallitsevia erilaisia mielipiteitä ja arvostuksia.

Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan perusteet on määritelty Euroopan Unionin sopimuksissa. Amsterdamin pöytäkirjan (1997) mukaan julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuuriin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus.

Uudistettu Yle-laki pohjautuu kansanedustaja Arto Satosen (kok.) johtaman parlamentaarisen työryhmän esityksiin ja sisältää joitakin tarkennuksia Ylen tehtäviin ja hallintoneuvoston asemaan.

Uuden muotoilun mukaan Yleisradion tulee tarjota julkisen palvelun sisältöpalveluja yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. Aiemmassa lakitekstissä viitattiin maakuntien sijasta alueellisuuteen. Lisäksi monikulttuurisuus korvattiin 7. pykälän kohdassa viisi, joka täydentyi muotoon ”Ylen tehtävänä on tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta.”

Lisäksi Yle-lakiin lisättiin uusi tehtävä: yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta (7a§).

Uuden lain myötä Ylen strategian hyväksyy hallintoneuvosto. Aiemmin strategiasta päätti Ylen hallitus. Muutos parantaa eduskunnan ja hallintoneuvoston mahdollisuuksia valvoa, että Yle täyttää lakisääteisen tehtävänsä.

Yleä ja muuta viestintää koskevia sääntelyn muutoksia käsitellään tarkemmin luvussa 2.1.

1.1

1.2 YLEN STRATEGISET LINJAUKSET JA TAVOITTEET

Yle käynnisti uuden strategian valmistelun loppuvuonna 2016. Hallintoneuvosto ja yhtiön hallitus osallistuivat valmistelutyöhön keväällä 2017 seminaareissa ja työpajoissa.

Hallintoneuvosto toteutti strategia-prosessin yhteydessä ensimmäistä kertaa asiantuntijoiden kuulemisen ja pyysi lausunnot muun muassa alan toimijoilta ja eri järjestöiltä. Tavoitteena oli antaa sidosryhmille mahdollisuus kommentoida Ylen strategiaa, ennen kuin siitä päätetään.

Hallintoneuvosto hyväksyi Ylen uuden strategian yhtiön hallituksen esityksestä 24.10.2017. Strategia antaa Ylen toiminnalle suuntaviivat, eikä hallintoneuvosto puutu Ylen sisältöihin tai journalistisiin linjauksiin. Ylen hallitus päättää strategian pohjalta yhtiön tarjonnan linjauksista ja lähivuosien tärkeimmistä uudistushankkeista.

Lähivuosina Yle panostaa tarjonnassaan erityisesti yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen sekä sisältöjen ja palvelujen laatuun ja löydettävyyteen. Yhtiö painottaa strategiassaan myös rohkeaa ja ketterää uudistumista,

osaamisen kehittämistä, tehokkuutta ja vastuullista toimintaa. Uudessa visiossa Yle tähtää suomalaisten merkityksellisimmäksi mediaksi.

Tulevina vuosina Yle siirtää 15–20 prosenttia resursseistaan erityisille painopistealueille, kuten nuorille ja nuorille aikuisille suunnattuun tarjontaan sekä verkkokehitykseen. Sisältöjen löydettävyyttä ja palvelujen helppokäyttöisyyttä ja saatavuutta kehitetään edelleen.

Yle lisää kotimaisten hankintojen ja palvelujen ostojen määrää noin 30 prosentilla vuosina 2018–2020, mikä noudattaa parlamentaarisen työryhmän ja uuden Yle-lain linjauksia. Suurin osa hankinnoista kohdistuu draamaan ja asiasisältöihin. Myös tuotantopalveluja hankitaan jatkossa enemmän yhtiön ulkopuolelta.

Merkittäviä tulevia kehityshankkeita ovat alueuudistus, nuorisopalvelut sekä radiouudistus. Yle jatkaa myös suoraa lähetyksiä kokoavan verkkopalvelun rakentamista Yle Areenaan muun muassa urheilusisältöjen tarjonnan parantamiseksi.

Lisäksi Yle hyödyntää entistä monipuolisemmin dataa sisältöjen ja palvelujen suunnittelussa ja julkaisemisessa. Näin yhtiö vastaa paremmin erilaisten käyttäjien tarpeisiin.

MISSIO

Yle vahvistaa suomalaista yhteiskuntaa
ja kulttuuria.

VISIO

Yle on suomalaisten merkityksellisin media ja alan
rohkea uudistaja.

ARVOT

Ylen arvot ovat riippumattomuus,
luotettavuus ja ihmisen arvostaminen.

STRATEGIA

Yle vahvistaa yhteisöllisyyttä kuuntelemalla, osallistamalla ja
yhdistämällä erilaisia ihmisiä.

Yle tuottaa korkeatasoisia sisältöjä ja palveluja ja tuo ne
helposti ihmisten saataville.

Yle uudistuu rohkeasti pysyäkseen ketteränä muutoksissa.

Yle varmistaa, että sillä on ajanmukainen osaaminen ja
hyödylliset yhteistyöverkostot.

Yle toimii sujuvasti, tehokkaasti ja vastuullisesti.

Ennakoarviointi alueellisesta uutispalvelusta verkossa ja personoinnista

Hallintoneuvosto päätti helmikuussa 2017 toteuttaa Yleisradiolain 6a§:n mukaisen ennakoarvioinnin Ylen alueellisten uutisten verkkopalvelusta sekä palvelujen personoinnista. Ennakoarviointia oli pyytänyt kaupallisia mediayrityksiä edustava Medialiitto eli entinen Viestinnän keskusliitto.

Ennakoarvioinnin valmistelivat hallintoneuvoston asiantuntijat, asianajaja Ilkka Aalto-Setälä Asianajotoimisto Borenius Oy:stä markkinavaikutusten näkökulmasta ja Helsingin yliopiston professori Hannu Nieminen yhteiskunnallisista vaikutuksista. Arvioinnin yhteydessä pyydettiin lausunnot alan kilpailijoilta, asiakailta, toimialan etujärjestöiltä, Kilpailu- ja kuluttajavirastolta sekä Viestintävirastolta.

Lisäksi käytössä oli kaksi akateemista selvitystä: Helsingin yliopiston Viestinnän tutkimuskeskuksen CRC:n selvitys verkkopalvelujen personoinnista ja sen tilasta Euroopan eri maissa sekä Tampereen yliopiston COMET-tutkimusyksikön selvitys eurooppalaisten yleisradioyhtiöiden alueellisen verkkouutistoiminnan markkinavaikutuksista.

Ennakoarvioinnin ja siihen sisältyvien selvitysten perusteella Ylen alueellinen uutispalvelu verkossa ja yhtiön sisältöpalvelujen personointi tukevat Ylen julkisen palvelun tehtävää, eivätkä aiheuta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia markkinoille. Tekstipohjaisten alueuutisten rajoittamiselle ei näin ole perusteita, joten hallintoneuvosto päätti hyväksyä niiden jatkamisen.

Päätökseen liitettiin kirjaus linkittämisestä muun median verkkosivuille. Hallintoneuvosto esitti, että Yle edistäisi linkittämistä muun muassa laatimalla sitä koskevat periaatteet.

Medialiitto ilmoitti kesäkuussa pyytäneensä EU-komissiota tutkimaan,

onko Ylen tekstimuotoisiin mediasisältöihin saama julkinen rahoitus EU-säännöissä kiellettyä valtiontukea. Ylen arvion mukaan EU-komission tutkimusprosessi voi kestää useita vuosia.

Julkisen palvelun tulevaisuuden näkymiä

Ylellä on vahva suhde yleisöön, mikä antaa hyvät edellytykset kehittää toimintaa. Vuorovaikutuksen vahvistaminen yleisöjen kanssa, korkeatasoiset sisällöt ja hyvä henkilökohtainen palvelu ovat avainasemassa, jotta Yle säilyttää paikkansa ihmisten arjessa. Vahva luottamus ja arvostus Yleä kohtaan perustuu tarjonnan laatuun ja journalismin riippumattomuuteen.

Ylellä on tärkeä tehtävä sivistyksen ja kotimaisen kulttuurin vahvistajana sekä keskeinen rooli suomalaisen median digitalisaatiossa ja luovan alan työllistäjänä. Ylen tulee huolehtia myös sisältöjen ja palvelujen saavutettavuudesta eri väestöryhmille. Monipuolisen median ja luotettavan tiedon merkitys sananvapauden ja demokratian kannalta on ensiarvoisen tärkeä, ja korostuu entisestään kansainvälisen epävakauden ja lisääntyneiden valeutisten ja disinformaation aikana.

Globaalin kilpailun keskellä Yle jouuu tekemään entistä enemmän töitä sisältöjen näkyvyyden ja löydettävyyden varmistamiseksi. Haasteena on nostaa kotimaiset sisällöt esiin valtavasta kansainvälisestä tarjonnasta. Erottuakseen Ylen on kyettävä tarjoamaan relevantteja ja kiinnostavia sisältöjä helposti käytettävällä tavalla.

Kansainvälisillä suuryrityksillä on valtava määrä sisältöjä ja käyttäjiä koskevaa dataa sekä sitä hyödyntäviä algoritmeja. Kansallisten toimijoiden ja erityisesti julkisen palvelun kannalta olisi tärkeää, että datan käytöltä vaadittaisiin läpinäkyvyyttä. Avoimuus datan käytössä on edellytys sille, että käyttäjät luottavat palveluihin ja kokevat ne turvallisiksi.

Yle haluaa toimia media-alan suunnan-
näyttäjänä uudenlaisen osaamisen, kuten
älykkään datan, tekoälyn ja ketterien
työskentelytapojen hyödyntämisessä.

Hallintoneuvosto päätti edellisvuoden
tapaan pyytää kertomuksesta eduskun-
nalle kaksi ulkopuolista lausuntoa, joista

toinen liittyy Ylen julkisen palvelun eri-
tyistehtäviin. Helsingin yliopiston profes-
sori Hannu Nieminen on arvioinut Ylen
julkisen palvelun tarjontaa erityisesti
nuorille ja Medialiitto yhteistyötä kau-
pallisen median kanssa. Lausunnot ovat
tämän kertomuksen liitteinä.

YLEN PERUSPALVELUT

Toimintaympäristön muutoksia

2

- ▶ **Velvollisuus maksaa Yle-veroa poistui 390 000 pienituloiselta.**
- ▶ **Uusi siirrettävyyasetus tuo helpotusta suomalaisille Yle Areenan katseluun EU-maissa.**
- ▶ **Mediankäyttö monimuotoistuu ja älylaitteiden määrä kotitalouksissa kasvaa.**

2.1 MUUTOKSIA YLEISRADIOTA KOSKEVAAN SÄÄNTELYYN

Kansanedustaja Arto Satosen johtaman parlamentaarisen työryhmän ehdottamat muutokset Yle-lakiin tulivat voimaan 15.7.2017. Lain vaikutuksia Ylen julkisen palvelun tehtävään on kuvattu edellä luvussa 1.1.

Satosen työryhmän ehdotuksen mukaisesti Ylen saamaan rahoitukseen ei tehty valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n mukaista indeksitarkistusta vuosina 2017 ja 2018. Rahoitus on säilynyt saman suuruisena vuosina 2014–2018.

Yleisradion saama rahoitus siirrettiin huhtikuussa 2017 valtiontalouden budjettikehyksen ulkopuolelle. Tämä tarkoittaa, että Ylen rahoitus ei enää ole mukana maan hallituksen vuosittain tekemässä budjettikehyspäätöksessä, jolla ohjataan valtion kokonaismenojen kehitystä. Muutos korostaa eduskunnan roolia Ylen tehtävästä ja rahoituksesta päättävänä elimenä.

Kansanedustaja Kaj Turusen (ps.) johtama parlamentaarinen yleisradioverolaki-työryhmä esitti kesäkuussa 2017 yleisradioverolain muuttamista niin, että velvollisuus maksaa Yle-veroa poistuisi noin 400 000 pienituloisimmalta henki-

löltä. Lisäksi työryhmä ehdotti, että Yleisradion rahoituksessa vuonna 2019 noudetaan valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:ää alkuperäisessä muodossaan eli että yhtiön saamaan rahoitukseen tehdään indeksikorotus vuodelle 2019.

Eduskunta hyväksyi Yle-verolain muutoksen marraskuussa 2017, ja se tuli voimaan vuoden 2018 alussa. Muutoksen myötä Yle-veron enimmäismäärä nousi 143 eurosta 163 euroon.

Muutos vapautti yleisradioverosta noin 390 000 pienituloisinta. Veroa maksavat nyt ne henkilöt, joiden palkkatulo on vuodessa 14 750 euroa tai enemmän. Aiemmin maksukynnys oli 11 044 euroa vuodessa. Eläketulon ja päivärahoista saatavan tulon osalta maksukynnys nousi aiemmasta noin 10 294 eurosta 14 000 euroon.

2.2 VIESTINTÄPOLITIikka JA VIESTINNÄN SÄÄNTELY

Heinäkuussa 2017 tuli voimaan EU-asetus digitaalisten sisältöjen siirrettävyydestä EU-maiden välisten rajojen yli. Siirrettävyys eli portabiliteetti tarkoittaa, että EU-maan asukas voi seurata kotimaassaan tarjolla olevia verkkosisäl-

2.1

2.2

toija myös oleskellessaan tilapäisesti toisessa EU-maassa. Asetuksen soveltaminen alkaa huhtikuussa 2018.

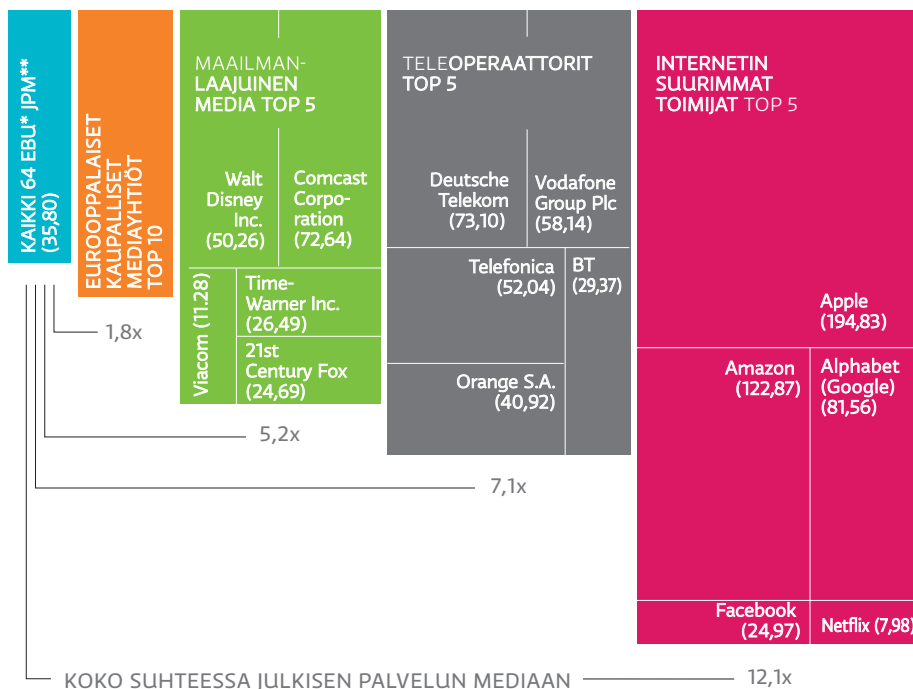
Maksullisilla sisältöpalveluilla, kuten C Morella ja Netflixillä, on velvollisuus tarjota palvelunsa käytettäväksi tilapäisen oleskelun aikana kaikissa EU-maissa. Maksuttomien palvelujen tuottajat, kuten Yle, saavat puolestaan päättää itse, tarjoavatko ne tätä mahdollisuutta. Yle on päättänyt avata Yle Areenan suomalaisille EU-alueella vuoden 2018 aikana.

Monissa maissa käydään keskustelua sosiaalisen median kautta tapahtuvan poliittisen vaikuttamisen ja valeutusten levittämisen mahdollisista riskeistä. Tämä on nostanut esille kysymyksen sääntelyn tarpeesta. EU:ssa ja useissa jäsen-

valtioissa on vireillä sosiaalisen median haitallisen sisällön rajoittamiseen tähtäävää valmistelua. Saksassa säädettiin uusi sosiaalisen median vihapuhetta ehkäisevä laki, jota ryhdyttiin soveltamaan vuoden 2018 alussa. Vihapuheen levittämisestä voidaan määrätä internet-yhtiöille miljoonasakot, elleivät ne poista laitonta sisältöä määräajassa. Ns. Facebook-lakina tunnettu laki koskee kaikkia sosiaalisen median palveluja.

Digitaalisten sanomalehtien ja muun digitaalisen median arvonlisäveron alentaminen ei edennyt vuoden 2017 aikana EU:n säädösvalmistelussa. Suomen hallitus on ilmoittanut alentavansa digilehtien arvonlisäveroa, kun tämä EU-päätös syntyy.

MEDIA-ALAN KESKEISTEN TOIMIJOIDEN LIIKEVAIHTO JA VERTAILU JULKISEN PALVELUN YHTIÖIHIN 2016, MILJARDIA EUROA

*) European Broadcasting Union, Euroopan yleisradiounioni , 64 jäsenyhtiötä

**) Julkisen palvelun media

Lähde: EBU pohjautuen jäsen- ja muiden yhtiöiden tilinpäätöksiin

2.3 KAUPALLISET MEDIAMARKKINAT

Media-alan näkymät ovat Suomessa paremmat kuin vielä muutama vuosi sitten. Useita vuosia jatkunut joukkoviestintämarkkinoiden arvon lasku näyttäisi taittuneen. Medialiitto arvioi loppuvuodesta 2017, että mediatoimialan liikevaihto jää kokonaisuutena edeltävän vuoden tasolle.

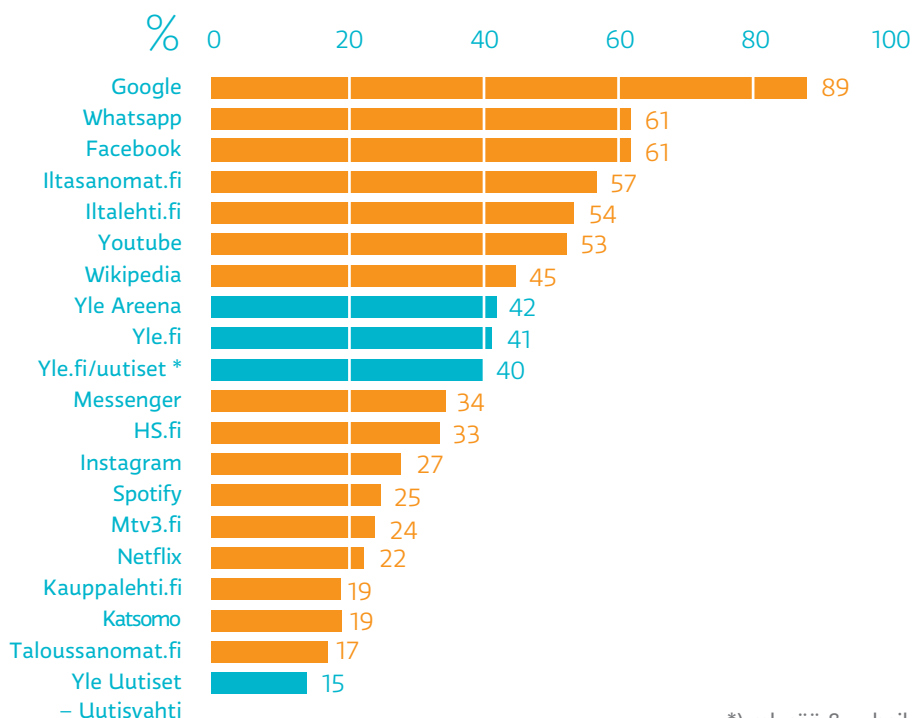
Mediamainonta pysyi vuonna 2017 edellisvuoden tasolla. Mainontaan käytettiin yhteensä 1 217 miljoonaa euroa. Verko- ja ulkomainonnan osuudet kasvoivat, sanomalehti- ja televisiomainonnan osuudet puolestaan laskivat.

Mediamainonnasta joka kolmas euro käytettiin verkkomainontaan. Siinä vahvimpia ovat kansainväliset jätit, myös Suomessa. Googlen ja Facebookin osuus Suomen verkkomainosmyynnistä oli 49 prosenttia vuonna 2017.

Eniten mainosmyyntiään kasvatti Facebook, kun taas Google menetti markkinaosuuttaan. Niiden yhteenlaskettu mainosmyynti oli 15 prosenttia kaikesta Suomen mainosmyynnistä eli 181,5 miljoonaa euroa.

Radio- ja tv-toiminnan liikevaihto kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 3,8 prosenttia edellisvuodesta. Kasvu johtui kaupallisen radion mainosmyynnin kasvusta.

VERKKOPALVELUJEN VIIKKOTAVOITTAUVUUS TOP-20 SYKSYLLÄ 2017

*) ml. sää & urheilu

Tutkimuksessa kysytyt verkkopalvelut
15-v.+ -väestö

Lähde: KMK-tutkimus/Taloustutkimus; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

2.4

2.4 MEDIANKÄYTÖN KEHITYS

Suomalaisten tavat käyttää eri medioita ovat muuttuneet erilaisten digipalvelujen suosion myötä. Nopeimmin muuttuu nuorten mediankäyttö, joka suuntautuu yhä enemmän verkkoon. Vanhemmat sukupolvet käyttävät edelleen eniten perinteisiä medioita, kuten lehtiä, radiota ja televisiota.

Suomalaiset käyttivät medioiden seuraamiseen vuoden 2017 ensimmäisellä puoliskolla päivittäin lähes kahdeksan tuntia. Mediapäivä piteni 20 minuutilla edellisvuodesta.

Suomalaiset seuraavat yhä enemmän videopalveluita, sosiaalista mediaa sekä maksullisia suoratoisto- ja tilausvideopalveluja. Kotimaisten netti-tv-palvelujen käyttö kasvoi 19 prosenttia vuodesta 2016.

Verkossa suomalaiset käyttävät eniten suurten kansainvälisten verkkopalvelujen, kuten Googlen ja Facebookin, sivustoja sekä kotimaisten iltapäivälehtien sivustoja. Facebookin käyttö kasvoi vuonna

2017 jonkin verran, iltapäivälehtien puolestaan laski hieman.

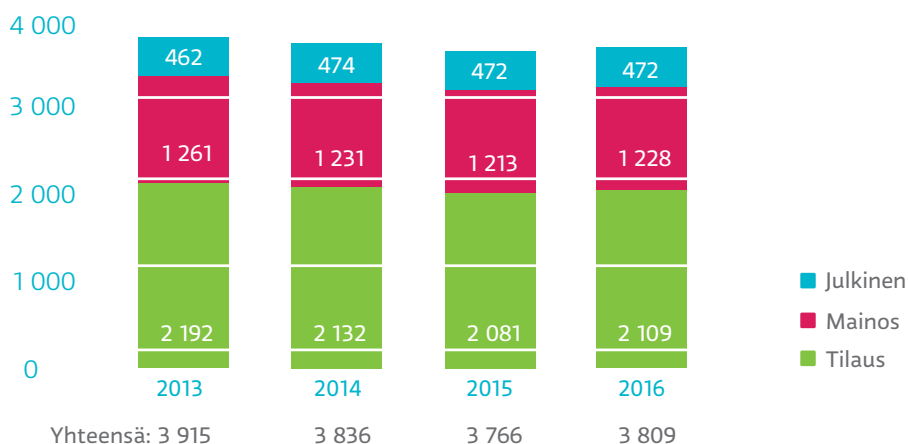
YouTube ja pikaviestintäpalvelu WhatsAppin käyttö jatkoi kasvuaan. Myös kaikki suurimmat verkkovideopalvelut kasvattivat suosiotaan vuodesta 2016, eniten Yle Areena ja MTV:n Katsomo, mutta myös Netflix ja Nelosen Ruutu. Myös Spotify kasvoi entisestään.

Median monimuotoistumista kuvastaa se, että Suomessa verkkomedia ei ole korvannut perinteistä mediaa, vaan on tullut sen rinnalle. Reuters Instituten Digital News Report -raportista käy ilmi, että perinteisen uutismedian verkkosivustot ovat Suomessa suosituimpia kuin muissa maissa.

Suomalaisista verkkouutisten käyttäjistä 84 prosenttia seuraa uutisia myös perinteisestä mediasta, ja perinteisen median uutiskäyttäjistä 88 prosenttia seuraa uutisia myös verkkomediasta.

Televisiota katsottiin vuonna 2017 keskimäärin 2 tuntia 48 minuuttia päivässä, mikä on hiukan vähemmän kuin edellis-

MEDIAN RAHOITUS SUOMESSA 2013–2016, MILJOONAA EUROA

Lähde: Tilastokeskus, Joukkoviestintätilasto, 2017

vuonna. Samoin radion kuuntelu väheni hieman: kuunteluun käytettiin keskimäärin 2 tuntia ja 56 minuuttia päivässä eli viisi minuuttia edellisvuotta vähemmän.

Älylaitteiden määrä kotitalouksissa kasvaa jatkuvasti. Vuonna 2017 älytelevisioita on jo 36 prosentilla eli joka kolmannessa 15–74-vuotiaan kotitaloudessa. Talouksista 90 prosenttia omistaa tietokoneen, 89 prosenttia älypuhelimien ja 62 prosenttia tabletilaitteen.

2.5 MEDIATEKNOLOGIAN KEHITYS

Mediateknologian kehityksessä painottuvat datan kerääminen ja analysointi sekä verkkopalvelujen henkilökohtaisen käyttökokemuksen parantaminen suosittelulla ja personoinnilla. Vuonna 2017 myös tekoäly ja koneoppiminen nousivat yhä tärkeämmiksi.

Vakiintuneiden television katselun ja radion kuuntelun ansiosta broadcast-ver-

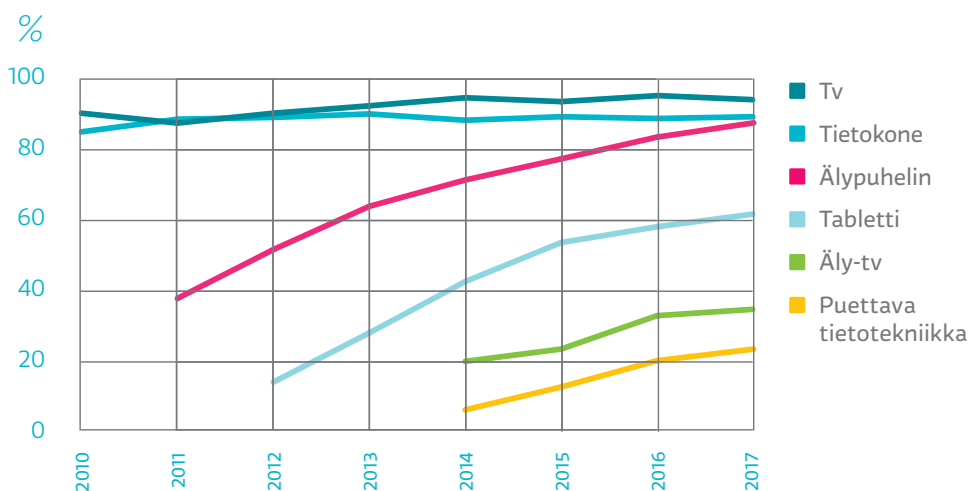
kot ovat edelleen tärkeimpiä sisältöjen jakeluverkkoja. Kasvava palvelujen kulu- tus erilaisilla päätelaitteilla korostaa eri jakeluverkkojen merkitystä kansalaisten mediankäytössä.

Mediankäytön teknologioista paljon huomiota vuonna 2017 saivat lisätty todellisuus (augmented reality, AR) sekä uutena ilmiönä viestipalvelujen dialogi- muodossa tarjottava uutisjournalismi ja erilaiset palvelusisällöt, niin sanotut chat- botit.

2.6 EUROOPPALAISTEN YLEISRADIOYHTIÖIDEN KEHITYSLINJOJA

Keskustelu julkisen palvelun yleisradiotoi- minnasta, sen roolista yhteiskunnassa ja rahoituksesta jatkuu eri puolilla Euroop- paa. Keskustelua on käyty vilkkaasti var- sinkin Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa, joissa pohditaan vaihtoehtoisia rahoitus- malleja radio- ja televisiolupamaksun tilalle.

LAITTEIDEN YLEISYYS KOTITALOUKSISSA 2010–2017

15–74-vuotiaat
Lähde: Tilastokeskus

2.5
2.6

VIESTINNÄN SÄÄNTELY

- Siirrettävyyssäädös takaa EU-maan asukkaalle pääsyn oman maan verkkosisältöihin myös hänen oleskellessaan tilapäisesti toisessa EU-maassa.
- Sosiaalisen median haitallista sisältöä aletaan rajoittaa monissa EU-maissa säädöksin.

KAUPALLISET MEDIAMARKKIKINAT

- Joukkoviestintämarkkinoiden arvon lasku on taantumassa.
- Verkkomainonnan osuus mediamainonnasta kasvaa edelleen.

MEDIANKÄYTTÖ

- Suomalaiset seuraavat yhä enemmän verkkovideo-palveluja, sosiaalista mediaa sekä maksullisia suora-toisto- ja tilausvideopalveluja.
- Äly-tv on jo joka kolmannessa kotitaloudessa.

MEDIATEKNOLOGIA

- Datan kerääminen ja analysointi sekä suosittelu ja personointi ovat keskeisiä menestystekijöitä.
- Tekoälyä ja koneoppimista hyödynnetään yhä enemmän palvelujen kehittämisessä.

Parlamentaarinen komitea on ehdottanut Ruotsin hallitukselle Suomen Yle-veron kaltaista mallia maan kolmen julkisen palvelun yleisradioyhtiön, SVT:n, SR:n ja UR:n rahoittamiseksi. Suomen veromallista keskustellaan myös Norjassa ja Tanskassa.

Samassa yhteydessä esiin on noussut kysymys julkisen palvelun yleisradiotoiminnan riippumattomuudesta. Esimerkiksi Ruotsissa on keskusteltu mahdollisuudesta kirjata riippumattomuus perustuslakiin. Taustalla on veron vastustajien pelko siitä, että verorahoitus tulisi osaksi jokavuotista budjetin käsittelyä ja voisi johtaa poliittiseen kaupankäyntiin.

Myös Isossa-Britanniassa riippumattomuus oli keskeinen teema BBC:n uuden toimiluvan valmistelussa. Toimilupa astui voimaan keväällä 2017, ja suurin muutos koski yhtiön valvontaa.

Valvonta siirtyi Ison-Britannian viestintä- ja mediaviranomaiselle Ofcomille, joka hoitaa koko maan viestintä- ja mediasektorin valvontaa, myös kilpailusääntöjen osalta. Samalla BBC Trust lakkautettiin. BBC:n toimilupa, Royal Charter, piteni 11 vuoteen. Näin haluttiin varmistaa, ettei uuden toimiluvan käsittely ajoittuisi vaa-

lien yhteyteen. Tämän on määrä vahvistaa yhtiön riippumattomuutta.

Samaan aikaan yleisradiotoimintaan kohdistuu paineita eri puolilla Eurooppaa. Monessa EU-maassa kaupallinen media ja etenkin lehtiyhtiöt haluaisivat rajoittaa yleisradioyhtiöiden uutistoimintaa verkossa.

EU on toistuvasti ilmaissut huolensa poliittisen painostuksen lisääntymisestä ja riippumattoman median toimintaedellytysten rajoittamisesta Puolassa ja Unkarissa. Turkissa sananvapauden rajoittaminen ja toimittajiin kohdistuvat pidätykset ovat herättäneet laajaa kansainvälistä huomiota.

LÄHTEET

- EBU
- Finnpanel
- IAB Finland
- Kantar TNS
- Medialiitto
- Reuters Institute
- Taloustutkimus
- Tilastokeskus
- Toimintaympäristökatsaukset, Yle

- **Yle uudisti television kanavarakennetta ja lisäsi tarjontaa Yle Areenassa.**
- **Verkkopalvelujen kehitys on tuonut Ylen julkisen palvelun sisällöille uusia yleisöjä.**
- **Ylen arkistoista julkaistiin saataville satoja draamaohjelmia.**

3.1 YLEN TARJONTA RADIOSSA, TELEVISIOSSA JA VERKOSSA

Radion ja television asema suomalaisen arjessa on yhä vahva, mutta mediankäyttö monimuotoistuu ja painottuu yhä enemmän verkkoon, ja tämä näkyy myös Ylen tarjonnassa.

Verkkopalveluissa, kuten Yle Areenassa, sisältöjä on julkaistu aiempaa enemmän, ja niiden käyttö on kasvanut vuoden aikana merkittävästi. Sisältöjen ja palvelujen kehityksellä Yle on onnistunut tavoittamaan aiempaa paremmin strategisesti tärkeitä alle 45-vuotiaiden ikäryhmiä etenkin verkossa.

Yle on uudistanut television kanavarakennetta ja kehittänyt uusia kerronta- ja julkaisutapoja niin radiossa, televisiossa kuin verkossa. Monivälineellisyys on yhä keskeisempi osa Ylen sisältöjen ja julkaisujen suunnittelua.

Ylen broadcast-kanavien määrä **televisiossa** väheni kolmeen, kun Yle Teeman ja Yle Femmin ohjelmistot siirtyivät yhteiselle kanavapaikalle huhtikuussa 2017 osana edellisvuonna päätettyä rakenneuudistusta. Siirtymä on lisännyt

Arto Nyberg haastattelee Yle TV1:n viikoittaisessa suorassa ohjelmassaan ihmisiä ajankohtaisten ilmiöiden takana.

Kuva: Pasi Rytönen / Yle Kuvapalvelu

kaikkien kanavien sisältöyhteistyötä ja vähentänyt päällekkäistä suunnittelua ja tarjontaa sekä uusintojen määrää.

Osana kokonaisuudistusta tv-kanavien ja Yle Areenan brändit sekä tarjonnan rakenne päivitettiin syksyn kuluessa. Yhtenä tavoitteena on kirkastaa kanavien, Yle Areenan ja uuden nuorisomedian työnjakoa.

Radiossa Yle jatkaa lähivuosina neljällä suomenkielisellä ja kahdella ruotsinkielisellä FM-radiokanavalla. Ylen radiokanavilla oli yhä 2,6 miljoonaa kuuntelijaa viikoittain. Samanaikaisesti mobiilikuuntelu älypuhelimilla on merkittävästi kasvanut.

Radiokanavien kokonaisuutta ja tarjontaa arvioidaan Radio2020-hankkeessa. Yle Radio Suomen musiikkilinnan uudistaminen aloitettiin syksyllä 2017 ja työ jatkuu vuonna 2018. Puheohjelmiin keskittynyt Yle Puhe tavoittelee 30–40-vuotiaiden kohderyhmää ja lisää kanavalle harkitusti musiikkia helmikuusta 2018 alkaen. Myös ruotsinkielinen nuorisokanava Yle X3M kävi vuoden aikana läpi muutoksen.

Yle keskitti audion kuuntelun suorana ja tallenteena Yle Areenaan ja sulki erilliset radiosovellukset. Yle Areenan uusi mobiilisovellus vauhditti audion kuuntelua, ja etenkin vartavasten podcasteiksi tehdyt audiosisällöt, kuten *Radio Sodoma* ja arkistodraama kiinnostivat kuulijoita.

Yle jatkoi panostuksia mobiili- ja verkkopalvelujen kehitykseen, käyttökokemuksen parantamiseen sekä sisältöjen ja palvelujen löydettävyyteen. Yle Areenan hakua ja henkilökohtaista suositte-
lua parannettiin, jotta sisällöt ovat hel-
pommin saatavilla.

Ylen toiminnasta sen ulkopuolisilla alustoilla laadittiin strategia ja toimin-
tasuunnitelma. Sen mukaan Yle hyö-
dyntää omien ja ulkopuolisten alusto-
jen yhteisvoimaa tarkoituksenmukaisella
tavalla tavoittaakseen erilaisia yleisöjä.
Samalla Ylen tavoitteena on toimia niin,
että käyttäjät löytävät yhtiön omiin verk-
kopalveluihin. Sosiaalisen median tilejä
karsitaan ja niissä keskitytään vahvem-
paan läsnäoloon ja vuorovaikutukseen
yleisöjen kanssa.

Yle hyödyntää sisältöjen kehityksessä
ja julkaisemisessa lisääntyvässä määrin
data-analytiikkaa, jotta julkisen palvelun
sisältöjä voidaan tarjota käyttäjille jous-
tavasti eri käyttötilanteisiin.

Yle pyrkii parantamaan henkilöko-
htaista palvelua ja sisältöjen kehitystä

muun muassa Yle Tunnuksen avulla, jol-
loin käyttäjä voi katsella ja kuunnella
sisältöjä personoidusti. Yle Tunnuksia oli
rekisteröity vuoden loppuun mennessä
750 000 eli miljoonan tunnuksen tavoite
ei vielä toteutunut.

Yle jatkaa toimenpiteitä kirjautu-
neen käytön kasvattamiseksi erityi-
sesti Yle Areenassa, yle.fi-verkkosivuilla
ja uutis- ja ajankohtaistoiminnan palve-
luissa vuonna 2018. Samalla jatketaan
valmistautumista keväällä 2018 voimaan
tulevan EU:n tietosuoja-asetuksen vaati-
muksiin.

Arkistojen avaaminen

Ylen draama-arkistojen avaaminen eteni
merkittävin harppauksin. Ylen ja tekijän-
oikeusjärjestöjen edellisvuonna solmima
sopimus toi laajan kattauksen lisää arkis-
to-ohjelmia Yle Areenaan. Toivotut-otsi-
kon alla julkaistiin 760 tv:n ja 560 radion
draamaohjelmaa.

Arkistojen avaamisen ansiosta van-
hojen tv-sarjojen ja radio-ohjelmien

Yle keskittyi verkko- ja mobiilipalvelujen kehittämisessä käyttökokemuksen ja sisältöjen löydettävyyden
parantamiseen. Uusi yle.fi-etusivu avattiin kesäkuussa ja Yle.fi-älypuhelinsovellus jukaistiin marraskuus-
sa. Etusivu tarjoaa niin uutisia, urheilua kuin ajanvietettäkin.

Kuva: Juha Kiiskinen / Yle

YLEN KANAVAT JA PALVELUT

Vuonna 2017 Yle julkaisi ohjelmia ja palveluja kuudella valtakunnallisella FM-radio-kanavalla ja digitaalisina radiopalveluina sekä neljällä tv-kanavalla ja verkossa.

YLEN TV-KANAVAT

- Yle TV1 – uutis-, ajankohtais- ja asiaohjelmien sekä draaman kanava
- Yle TV2 – urheilun ja viihteen kanava, suunnattu erityisesti lapsille, nuorille ja perheille
- Yle Teema – kulttuurin, historian ja tieteen kanava
- Yle Fem – kattava ohjelmisto suomenruotsalaisille sekä ruotsinkielisestä ja pohjoismaisesta tarjonnasta kiinnostuneille
- Kaikki tv-kanavat on saatavilla myös HD:na eli teräväpiirtona

YLEN RADIOKANAVAT JA -PALVELUT

- Yle Radio 1 – kulttuurin ja klassisen musiikin kanava
- Yle Radio Suomi – uutis-, ajankohtais- ja alueohjelmien kanava
- YleX – populaarikulttuurin kanava
- Yle Puhe – puhekanava, joka lähettää myös tapahtumaurheilua
- Yle Vega – ruotsinkielisten uutisten, alueiden, kulttuurin, urheilun ja ajankohtaisohjelmien kanava
- Yle X3M – ruotsinkielinen nuorisokanava
- Yle Mondo – monikielinen radiopalvelu pääkaupunkiseudulla
- Yle Klassinen – klassista musiikkia tauotta, digitaalinen radiopalvelu verkossa
- Yle Sámi Radio – kolmisaamenkielinen kanava pohjoisessa

YLEN VERKKOPALVELUT

- Yle Areena – radio- ja televisio-ohjelmien tallenteita, ennakkolähetyksiä ja podcasteja sekä Ylen radio- ja tv-kanavat suoratoistona
- Yle.fi – verkkopalvelu yhteisille sisällöille, uutisille, urheilulle ja säälle, lapsille aktiivisia ja osallistavia palveluja, Yle Oppimisen sisältöjä sekä opetuskäyttöön että itseopiskeluun
- Svenska.yle.fi – ruotsinkielinen vastaava verkkopalvelu, sisältää myös lapsille suunnatun BUU-kokonaisuuden sekä oppimisen sisällöt
- Yle teksti-tv/Yle text-tv – uutisia, urheilua ja ohjelmatiedot
- Yle Sámegiht – sisältöjä kolmella saamenkielellä

määrä Yle Areenassa moninkertaistui. Yleisöille tarjottiin sisältöjä ja paketoituja teemakokonaisuuksia Matti Ijäksen tuotannosta *Rintamäkeläisiin*. Vanhoista arkistokuunnelmista yleisön suosikkeihin kuului muun muassa Mika Waltarin *Sinuhe Egyptiläinen*.

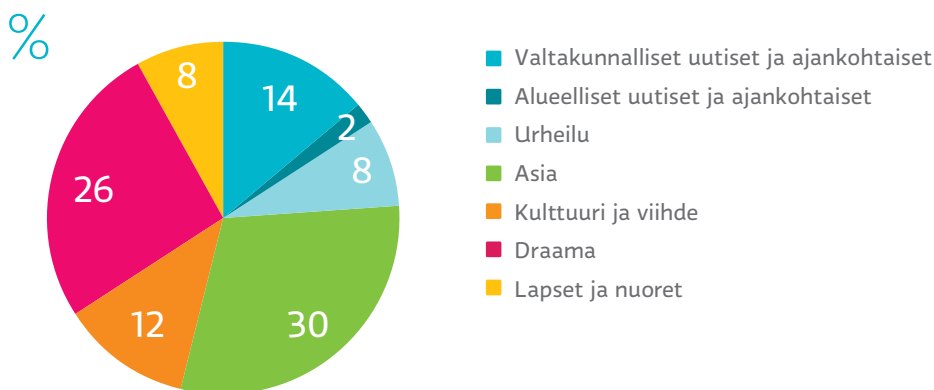
Sopimuksen myötä vuosina 2017–2022 Yle Areenaan tulevat tarjolle käytännössä kaikki merkittävät Ylen aikoinaan itse tuottamat, radioon ja televisioon tehdyt draamaohjelmat. Sopimuksen arvo on useita miljoonia euroja, ja siinä on mukana yhdeksän taiteilijointa edustavaa liittoa ja järjestöä.

Uuden nuorisomedian rakentaminen

Yle käynnisti uuden nuorisomedian rakentamisen tavoittaakseen paremmin 15–29-vuotiaita. Ylen nuorisomediat, musiikkimedia YleX ja yleismedia Yle Kioski, yhdistivät voimansa kesäkuussa.

Yle Kioski ja YleX tarjoavat nuorille julkisen palvelun sisältöjä heidän mediankäyttöönään soveltuvalla tavalla: uutis- ja ajankohtaisaiheita, sivistävää ja kehittäväää sisältöä sekä musiikki- ja populaarikulttuuris sisältöjä. Nuorisomedia tekee läheistä yhteistyötä myös ruotsinkielisen

SISÄLTÖKOKONAISSUUKSIEN OSUUKSET TELEVISION OHJELMATUNNEISTA 2017, YHT. 18 328 TUNTIA

TV-LÄHETYKSET VUONNA 2017 JA MUUTOS VUODESTA 2016

- Ohjelmatunnit: 18 328 tuntia (-737 tuntia). Tästä ensilähetyksiä oli 7 020 tuntia (-727 tuntia). Luku sisältää maanpäälliset lähetykset, ei kuitenkaan HD-lähetyksiä.
- Kaikki ohjelmatunnit: 18 688 tuntia (-735 tuntia). Luku sisältää myös rinnakkaisten aluelähetykset 398 tuntia.
- Kotimaiset ensilähetykset: 4 772 tuntia (-738). Luku sisältää myös kansainväliseen signaaliin perustuvat urheiluohjelmat, joissa on mukana vähintään selostus- tai studio-osuus.
- Kotimaisuusaste 52 % (-2 prosenttiyksikköä)
- Eurooppalaisuusaste: 86 % (ei muutosta)
- Yle Fem: 2 425 tuntia (-144 tuntia), josta ensilähetyksiä 1 445 tuntia (+83 tuntia).

nuorisokanava Yle X3M:in kanssa.

Uudistuksen myötä Yle vahvistaa tarjontaansa nuorten kohderyhmälle sekä omilla alustoilla että sosiaalisessa mediassa ja luo uusia sisältöjä yhteistyössä heidän kanssaan.

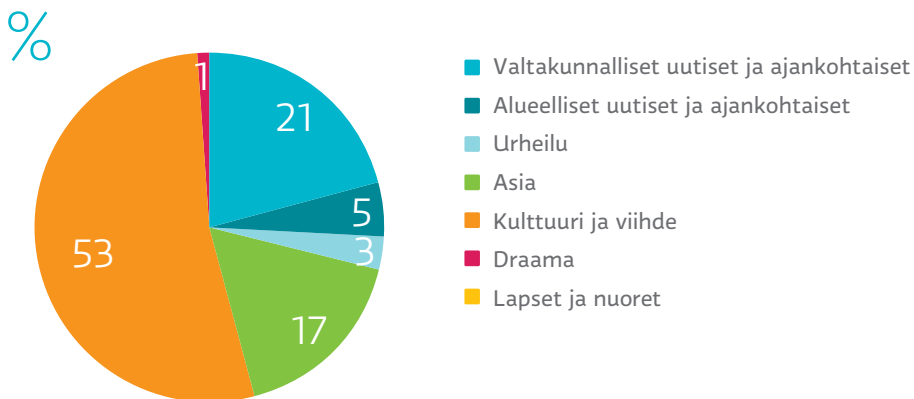
Yle Kioski tarjoaa uutis- ja ajankoh-taissisältöjä. Lisäksi se laajenee uusille aihe-alueille, kuten peleihin, ruokaan ja lifestyle-sisältöihin. Yle Kioskin sisäl-löt painottuvat muun muassa lyhytvi-deoihin ja suoriin lähetyksiin, joita jul-kaistaan sosiaalisen median alustoilla ja Yle Areenassa. Tavoitteena on tehdä Yle Kioskista nuorten aikuisten merkityk-

sellisin media vuoteen 2020 mennessä.

Vuonna 2017 Yle Kioski oli mukana Ylen isoissa sisältöhankeissa, kuten Linnan juhlissa ja presidentinvaaligal-lerian toteutuksessa. Toimituksen tiimi työskenteli ensi kertaa myös Yle Urhei-lun kanssa Etelä-Korean olympialaisissa 2018, sillä tapahtumaurheilulla on mer-kittävä rooli nuorten tavoittamisessa.

YleX:stä on tavoitteena rakentaa kor-keatasoinen moderni musiikkimedia vuoteen 2020 mennessä. Radion lisäksi toimitus tuottaa omaa sisältöä muun muassa YouTube-kanavalle ja muille sosiaalisen median alustoille. Samalla

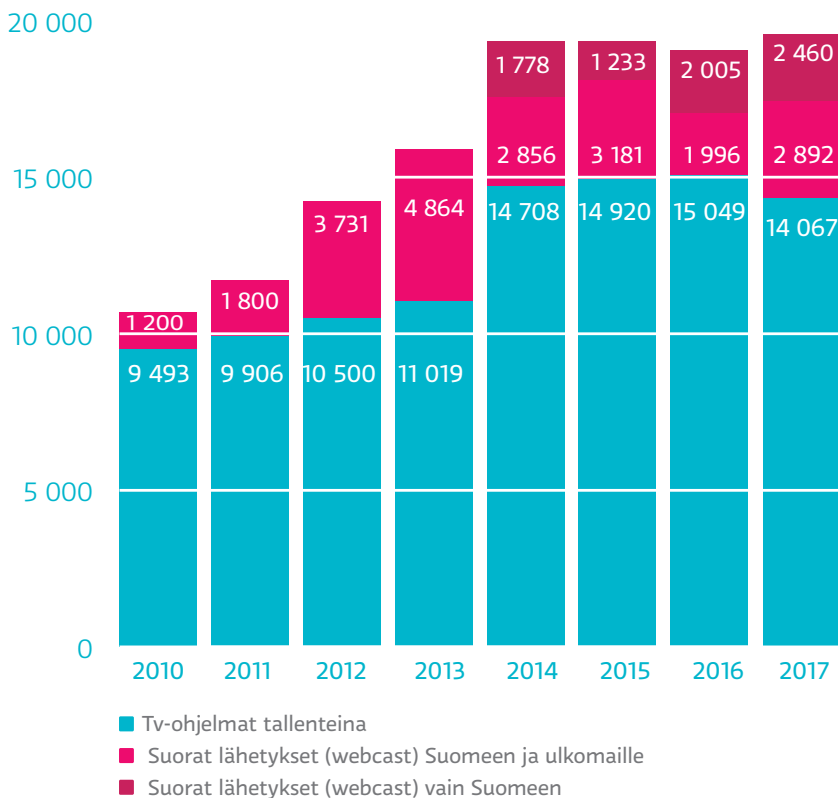
SISÄLTÖKOKONAISUUKSIEN OSUUDET RADION OHJELMATUNNEISTA 2017, YHT. 46 696 TUNTIA

RADIOLÄHETYKSET VUONNA 2017 JA MUUTOS VUODESTA 2016

- Lähetyisaika: 103 945 tuntia (-3 032 tuntia) Luku sisältää kaikki lähetykset, myös toiselta Ylen radiokanavalta lainatut ohjelmatunnit.
- Ohjelmatunnit: 92 498 tuntia (-2 825 tuntia). Luku ei sisällä toisilta radiokanavilta lainattua ohjelmaa.
- Svenska Ylen ohjelmatunnit: 18 146 tuntia (+15 tuntia).
- Valtakunnalliset ohjelmatunnit: 44 489 (-185 tuntia), joista ensilähetyksiä oli 82 prosenttia (-3 prosenttiyksikköä).
- Alueelliset ohjelmatunnit: 31 103 tuntia (-2 964 tuntia), josta ruotsinkielisiä 3 953 tuntia (+293 tuntia). Alueellisia sisältöjä tuotiin aiempaa enemmän valtakunnallisiin lähetyksiin.
- Yle Mondon ohjelmatunnit: 8 760 tuntia (-24 tuntia).
- Valtakunnallisen ohjelmiston musiikkipitoisuus: 47 % (+1 prosenttiyksikkö).

YLE AREENAN TV-OHJELMATALLENTEIDEN JA SUORIEN TV-LÄHETYSTEN TUNTIMÄÄRÄT 2010–2017

tavoitteena on lisätä nuorisomedian tunnettuutta ja ohjata nuoria Ylen omiin palveluihin. YleX ryhtyy julkaisemaan myös uusia musiikin erikoisohjelmia Yle Areenassa ja nostaa esiin nuoria esiintyjiä ja uusia kykyjä.

Keskustelu Ylen riippumattomuudesta ja muutokset organisaatiossa

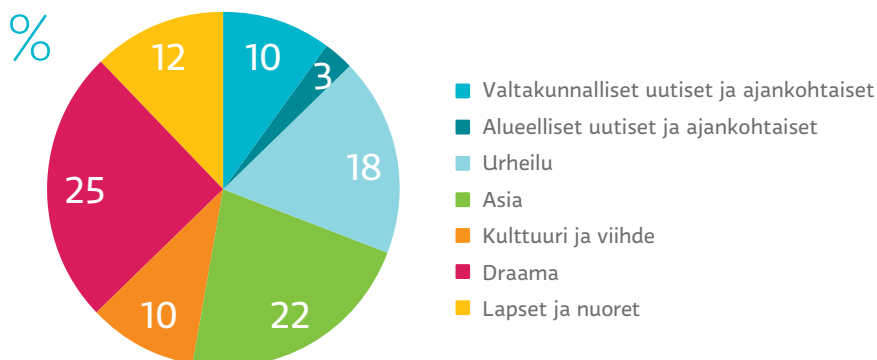
Edellisen vuoden lopulla alkanut keskustelu pääministeriä koskeneesta uutisoinnista ja Ylen riippumattomuudesta jatkui vilkkaana vuodenvaihteen jälkeen. Ylen hallitus ja vastaavat toimittajat päättivät helmikuussa 2017 teettää asiasta ulkopuolisen selvityksen.

Auditoinnin teki Helsingin yliopiston hallinto-oikeuden professori Olli Mäenpää, joka sai laajat valtuudet läpivalaista Ylen ohjelmatoimintaa, mukaan lukien julkaisu- ja ohjelmapäätökset. 15.5.2017 päivätyssä raportissaan Mäenpää katsoi, että Ylen journalistista johtamista ja päätöksentekoa on tarpeen kehittää, vaikka ne pääosin toimivat asianmukaisesti.

Maaliskuussa 2017 julkisen sanan neuvosto JSN antoi Ylelle pääministeriä koskeneesta uutisoinnista langetta- van päätöksen äänin 6–6 puheenjohtajan äänen ratkaistessa.

Ylen hallitus pyysi toukokuussa toimitusjohtaja Lauri Kiviseltä parannuseh-

YLE AREENASSA SAATAVILLA OLLEET VIDEOTALLENTEET SISÄLTÖKOKONAISUUKSITTAIN 2017, YHT. 14 067 TUNTIA

YLEN VERKKOSISÄLTÖJÄ 2017

- Yle Areena, audiot: 31 977 tuntia
- Yle Areena, videot: 14 067 tuntia (-982 tuntia)
- Artikkelit: 93 616 kpl (-23 867 kpl), josta ruotsinkielisiä 29 842 kpl (-3 281 kpl)

YLE ELÄVÄ ARKISTO – YLE ARKIVET 31.12.2017

- videot: 26 125 kpl, 4 528 tuntia (2017: 1 275 kpl, 706 tuntia)
- audiot: 7 128 kpl, 2 168 tuntia (2017: 642 kpl, 325 tuntia)
- tausta-artikkeleja 12 971 kpl (2017: 216 kpl)
- Elävä arkisto -nettiradiossa yhteensä 8 760 tuntia arkistousintoja (ei muutosta)

dotuksia organisaation ja työkuulttuurin kehittämiseksi. Yksi ehdotetuista toimenpiteistä oli journalistiseen koulutukseen keskittyvä Journalismin akatemia, jonka Yle perusti vuonna 2017. Uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastuita oli uudistettu jo aiemmin vuodenvaihteessa.

Toukokuun lopussa päätoimittaja Atte Jääskeläinen jätti tehtävänsä yhteisellä sopimuksella yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan kanssa, jotta Ylen uutis- ja ajankohtaistoimituksen toimintaedellytykset ja työrauha voidaan turvata. Hallitus nimesi Svenska Ylen johtajan Marit af Björkenstenin vt. johtajaksi ja vastaavaksi toimittajaksi 1.6. alkaen. Syksyn hakukierroksen jälkeen hallitus

nimitti uutis- ja ajankohtaistoiminnan uudeksi johtajaksi ja vastaavaksi toimittajaksi Jouko Jokisen, joka aloitti tehtävässään marraskuussa.

3.2 YLEN TARJONTA SISÄLTÖKOKONAISUUKSITTAIN

Ylen tarjonnassa on strategian mukaisesti panostettu määrän sijasta laatuun, ja tämä näkyy myös lähetettyjen tuntien määrässä. Yle lähetti televisiossa noin 300 tuntia ja radiossa 3 000 tuntia vähemmän ohjelmaa kuin edellisenä vuonna. Vähennys on 3–4 prosentin luokkaa.

Sisältökokonaisuuksien suhteellisissa osuuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Olympiakisojen välivuotena urheilun suhteellinen määrä sekä television että radion tarjonnassa laski hiukan. Televisiossa nousivat kulttuurin ja viihteen sekä draaman osuudet, radiossa puolestaan asiaohjelmien osuus.

Sisältökokonaisuuksien ryhmittely muuttui vuonna 2017: uutisia ja ajankohtaisohjelmia tarkastellaan nyt yhdessä, mutta jaoteltuina valtakunnallisiin ja alueellisiin ohjelmiin. Muut sisältökokonaisuudet (urheilu, asia, kulttuuri ja viihde, draama sekä lapset ja nuoret) säilyivät entisenlaisina.

Uutiset ja ajankohtaistoiminta

Uutis- ja ajankohtaistoiminta jatkoi edellisvuonna käynnistettyä journalismin periaatetyötä. Sen tuloksena journalistiset periaatteet kirjattiin ensi kertaa kirjalliseen muotoon yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Ylen **uutis- ja ajankohtaistoimitukset** ovat tuottaneet lisää syventäviä ja

taustoittavia aihekokonaisuuksia sekä kotimaan että ulkomaan ajankohtaisista uutisaiheista, kuten Ranskan presidentinvaaleista ja Saksan liittopäivävaaleista. Turun elokuisen terrori-iskun jälkeen lisättiin valmiutta reagoida isoihin ja äkillisiin uutistapahtumiin uudella erikoislähetysten konseptilla.

Kevään kunnallisvaaleista Yle tuotti kattavan kokonaisuuden ennakko- ja tulosraportointineen. Vaaleissa käytettiin ensi kertaa tekoälyä apuna vaalituloksen raportoinnissa yleisölle, kun uutis- ja ajankohtaistoiminnan kehittämä Voitto-robotti kirjoitti tulosuutisen jokaisesta Suomen kunnasta.

Presidentti Mauno Koiviston kuolema ja hautajaiset liikuttivat kansakuntaa keväällä poikkeuksellisella tavalla. Uutis- ja ajankohtaistoiminnan erikoislähetys hautajaisista keräsi televisiossa ja Yle Areenassa satoja tuhansia katsojia. Myös verkossa ja radiossa Koiviston elämää ja uraa muisteltiin laajasti.

Lisäksi kesän hallituskriisiä käsitelleet sisällöt olivat yksi vuoden kiinnostavimpia journalistisia kokonaisuuksia.

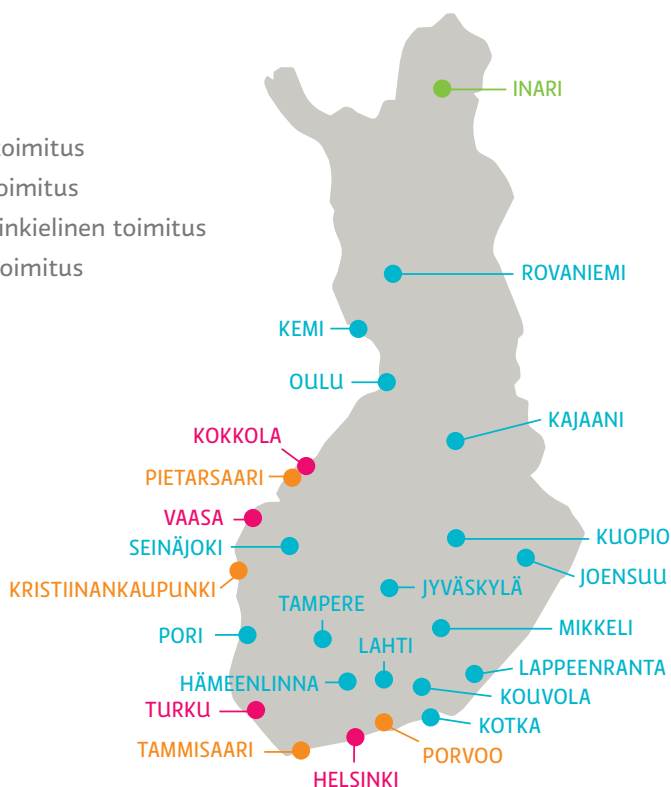

Vuoden 2017 aikana uutis- ja ajankohtaistoiminta vahvisti kansainvälistä läsnäoloaan lähettämällä toisen suomenkielisen kirjeenvaihtajan Washingtoniin ja määrääikäisen kirjeenvaihtajan Jerusalemiin. Aishi Zidan raportoi Mosulin vanhastakaupungista heinäkuussa 2017.

Kuva: Ivar Heinmaa / Yle

YLEN ALUETOIMITUKSET

- Suomenkielinen toimitus
- Ruotsinkielinen toimitus
- Suomen- ja ruotsinkielinen toimitus
- Saamenkielinen toimitus

Ylen kirjeenvaihtajat maailmalla

- 11 kirjeenvaihtajaa ja 10 avustajaa
- Ateena, Berliini, Bryssel, Buenos Aires, Istanbul, Jerusalem, Lontoo, Madrid, Manila, Moskova, Nairobi, New York, Pariisi, Peking, Pietari, Tukholma ja Washington

Vuoden aikana tehdyt panostukset verkkojournalismiin ja uuteen yle.fi-etusivuun sekä uutissovellusten kehittämiseen toivat Ylen journalistisille sisällöille uutta yleisöä. Uutis- ja ajankohtaistoimistusten sisällöillä oli verkossa keskimäärin 1,2 miljoonaa kävijää viikossa, mikä on seitsemän prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Verkkouutisissa Yle on siirtynyt seuraamaan sivulatausten sijaan sisältöjen parissa vietettyä aikaa, mikä kertoo paremmin yleisön kiinnostuksesta ja soveltuu julkisen palvelun laatumittariksi. Verkkosisältöjen parissa käytetty aika kasvoi 48 prosenttia. Alle 45-vuoti-

aista verkkosisällöt tavoittivat keskimäärin 35 prosenttia viikossa eli 10 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Verkon pääpalveluista yle.fi-etusivu avattiin uudistettuna kesäkuussa uutis- ja ajankohtaistoiminnan vetovastuulla. Sen kävijämäärä kasvoi vuoden loppuun mennessä viidenneksellä. Kokonaan uusi Yle.fi-älypuhelinsovellus julkaistiin marraskuussa, ja se keräsi ensimmäisen kuukauden aikana 100 000 latausta. Ylen personoitavan uutissovelluksen, Yle Uutisvahdin, käyttö puolestaan kaksinkertaistui edellisvuodesta.

Studiossa tehtävät päivittäiset ja viikoittaiset keskusteluohjelmat, *Puoli Seit-*

semän ja Arto Nyberg siirtyivät uutis- ja ajankohtaistoiminnan vastuulle.

Yle oli Suomen Tietotoimiston STT:n vertailussa toisen kerran peräkkäin Suomen siteeratuin uutistoimija vuonna 2017.

Ylen suomenkielinen **aluetointi** uudistuu merkittävästi kahden seuraavan vuoden aikana. Uudistus painottuu journalismiin, mutta koskettaa myös henkilöstöä, teknisiä tuotantovälineitä ja toimitiloja. Tavoitteena on vahvistaa toimittajien läsnäoloa kentällä ja tuottaa sekä maakunnallista että valtakunnallista sisältöä entistä kattavammin eri puolilta Suomea. Uutta toimintatapaa pilotoidaan maaliskuusta 2018 lähtien Lounais- ja Kaakkois-Suomessa.

Vuoden 2017 aikana perustettiin uusi alueellinen mediadeski Tampereen Mediapolikseen tukemaan alueiden journalismia.

Urheilun suurimpia tapahtumia olivat Lahden MM-hiihdot ja yleisurheilun MM-kisat Lontoossa. Taitoluistelun MM-kisoista Yle tuotti myös kansainvälisen signaalin. Susijengin ottelut koripallon MM-karsinnoissa keräsivät niinikään

paljon katsojia.

Yle varmisti suomalaisille tärkeiden urheilutapahtumien näkymisen kanavillaan solmimalla jatkosopimukset jalkapallon seuraavien MM- ja EM-kilpailujen esitysoikeuksista sekä yleisurheilun kolmista MM-kilpailusta. Miesten jalkapallomaajoukkueen karsintaotteluiden tilalla nähdään koripallon Susijengin karsintaotteluita nelivuotisella sopimuksella. Mestarien liigan tilalla Yle kokeili uutta kansainvälisen huippupalloilun konseptia, josta se solmi sopimuksen Viasatin kanssa.

Suoria lähetyksiä sekä niihin liittyvää teksti-, ohjelmatieto-, data- ja videosisältöä kokoavan palvelun rakentaminen Yle Areenaan käynnistyi kesällä 2017. Palveluun tuodaan erityisesti urheilun tarjontaa, kuten lähetyksiä Etelä-Korean talviolympialaisista. Yle sopi olympialaisten televisiointioikeuksien jakamisesta yhdysvaltalaisen Discoveryn kanssa jo edellisvuonna.

Yle toi ohjelmistossaan monipuolisesti esille kotimaan urheilulajien kirjoa ja teki määrätietoista työtä urheilun

Eränkävijät kertoo metsästyksistä ja kalastuksesta nykypäivän Suomessa. Ensimmäinen tuotantokausi on myyty 30 maahan. Toinen tuotantokausi nähtiin Yle TV1:ssä ja Yle Areenassa syksyllä 2017.

Kuva: NTRNZ Media Oy

tasa-arvon edistämiseksi. Osana valtakunnallista 100 tasa-arvotekoa -hanketta Yle laati toimenpidesuunnitelman, jonka tavoitteena on lisätä naisurheilun näkyvyyttä mediassa. Yle Urheilu ja Yle Sporten saivat sekä Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan että opetusministeriön palkinnot tasa-arvon hyväksi tehdystä työstä.

Luovat sisällöt

Luovat sisällöt vastaa Ylen **asia-, kulttuuri-, viihde- ja draamasisällöistä** sekä **lasten ja nuorten palveluista**.

Yle on jatkanut kotimaisen draaman, monimediaisen kerronnan sekä lasten ja nuorten palvelujen kehitystyötä. Median murrokseen vastattiin uudistamalla kerrontamuotoja, panostamalla verkkosisältöihin ja tarjoamalla monipuolisia kulttuurisisältöjä myös suomalaisia osallistaen. Uusissa avauksissa erityistä huomiota on kiinnitetty Ylelle haasteellisiin kohderyhmiin, alle 45-vuotiaisiin.

Yhtenä painopisteenä oli strategian mukaisesti suomalaisten yhdistäminen

yhteisöllisillä kokemuksilla sekä kansalaisten media- ja digitaitojen edistäminen.

Vuonna 2017 Yle vahvisti oppimisen tarjontansa uusilla sisällöillä. Laaja media- ja digitaitoja kehittävä kokonaisuus on suunnattu kaikenikäisille. Se tarjoaa työkaluja lähdekriittisyyteen ja medialukutaidon kehittämiseen sekä auttaa ymmärtämään teknologian muutoksia omassa arjessa. Aihepiirit ulottuvat vale uutisten tunnistamisesta erilaisiin nyky-yhteiskunnassa tarpeellisiin asiointi- ja digitaitoihin. Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetaan vuonna 2018 myös valtakunnallinen digitaitoja edistävä kampanja.

Oppimisen, tutkivan journalismin, luonnon, tieteen ja terveyden sekä historian sisältöjä on kehitetty Yle Asian, uutis- ja ajankohtaistoiminnan sekä Svenska Ylen yhteistyöllä.

Oi maamme! -sarja tarjosi suomalaisille arkistomateriaalia sekä julkaisukanavan Yle Areenassa ja televisiossa omille lyhytelokuville ja videoille. Sarja rohkaisi kaikenikäisiä leikkaamaan, teks-

Sohvaperunoista lähetettiin syksyllä 2017 jo neljäs tuotantokausi. Se on ollut yksi Ylen suosituimmista ohjelmista. Viikon televisiotarjontaa kommentoivat Mici ja Maikki Oulusta.

Kuva: Ville Honkonen / Yle Kuvapalvelu

tittämään tai muilla tavoin käsittelemään arkistomateriaalista uusia persoonallisia lyhytelokuvia tai musiikkivideoita. Niitä valmistui vuoden aikana yli 370.

Musiikkitalosta tehtävien konserttien tuotantoprosessia uudistettiin ja jokaisesta RSO:n konsertista syntyy nyt korkeatasoista sisältöä yhdellä kertaa verkkoon, radioon ja televisioon. Kulttuurin kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä vahvistettiin uusimalla yhteistyösopimus Suomen kansallisopperan kanssa. Uusina yhteistyökumppaneina ryhtyivät ruotsalainen yleisradioyhtiö SVT (Sveriges Television) ja Norjan yleisradio NRK (Norsk Rikskringkasting) välittämään Ylen musiikin sisältöjä Ruotsissa ja Norjassa.

Yle on tehnyt itse jonkin verran vähemmän asiaa, draamaa ja kulttuuria ja hankkinut näitä sisältöjä enemmän ulkopuolelta.

Pohjoismaiset yleisradioyhtiöt päättivät yhteisestä draamastrategiasta, joka lisää merkittävästi yhteistyötä draaman tuotannossa ja ohjelmavaihdossa. Pyrki-

myksenä on lisätä pohjoismaisen draaman kilpailukykyä. Tavoitteena on, että kukin yleisradioyhtiö saisi 12 kuukauden yksinoikeudet pohjoismaisen draaman esittämiseen.

Pohjoismaisista ohjelmahankinnoista Ylen tarjonnassa menestyivät erityisesti nuorten suosikkisarja *Skam* sekä muutenkin laajan yleisön draamasarjat, kuten ruotsalainen *Vår tid är nu – Aika on meidän*. Kotimaisista tuotannoista *Uusi päivä*, *SuomiLOVE* ja *Sohvaperunat* ovat tavoittaneet hyvin myös alle 45-vuotiaita katsojia. Loppuvuoden merkitapauksiin kuului Jari Tervon radiossa ja tv:ssä juontama *Kekkonen*-sarja. Tv-jaksot keräsivät keskimäärin yli 900 000 katsojaa.

Nuorille suunnatuista sisällöistä myös uusi nuortensarja *Nörtti: Dragon-slayer666* teki läpimurron yli miljoonalla katselukerralla Yle Areenassa. *Nörtti* ja nuorten mielenterveysongelmiin pureutunut *Sekasin* herättivät paljon kansainvälistä kiinnostusta, ja *Sekasin*-formaatti

Nuorille suunnattu *Nörtti: DragonSlayer666* oli yksi Yle Areenan suosituimmista draamasarjoista vuonna 2017: sitä käynnistettiin yli 1,2 miljoonaa kertaa. Ammattimaisen e-urheilijan urasta haaveilevaa *Dragon-slayer666*:ta esitti Samuel Kujala.

Kuva: Yle Kuvapalvelu / Dionysos Films

sai loppuvuonna myyntisopimuksen Sak-sasta.

Ylen kansainvälinen myynti kasvoi vuoden aikana yli viidenneksellä. Muun muassa Netflix osti maailmanlaajuiset oikeudet vankeinhoidosta kertovaan sarjaan *Kuinka Katkaista Kierre* (*Breaking the Cycle*). *Eränkävijöiden* ensimmäinen kausi on myyty yli 30 maahan ja lasten animaationsarja *Albi Lumiukko* on kerännyt miljoonia latauksia Kiinan suurimmalla online-videoalustalla (IQYI).

Uusia kerrontatapoja on kehitetty erityisesti lyhyiden videoiden eli short formien tuotannossa. *Noin viikon uutisten America first, Finland second* -videoklipistä tuli suosikki. Se käynnistettiin Ylen omilla alustoilla 180 000 kertaa, ja YouTubeissa katselukertoja on vuoden aikana kertynyt 1,7 miljoonaa. Verkossa jaetut lyhyet videot vahvistivat myös tapahtumien ja kampanjoiden vaikuttavuutta. Esimerkiksi *Uuden Musiikin Kilpailun* ja *Hulahula Suomen* lyhytvideot

levisivät vahvasti verkossa ja tavoittivat siellä nuoret yleisönsä kokonaisia lähe-tyksiä paremmin.

Tuotekehityksen ja julkaisuunnitte-lun kehitysverkosto Yle Labra on tarjon-nut tukea short form -dokumenttien tekijöille ja tukenut myös virtuaalitodel-lisuuden (virtual reality, VR) ja lisätyn todellisuuden (augmented reality, AR) kokeiluja. Näillä vastataan etenkin alle 30-vuotiaiden mediankäytön muutoksiin. Yle Labra tuki myös uusia sosiaali-sen median alustoilla tehtyjä kokeiluja.

Kulttuuritoimitus aloitti radiosisäl-töjen podcast-tuotannot Yle Areenaan audiotarjonnan vahvistamiseksi. Podcas-tien kehittäminen ja audiosisältöjen tar-joaminen verkossa on myös radiodraa-man kehityshanke, joka tarjoaa jatkossa sisältöjä eri genreistä Radiogalleria-ot-sikon alla.

Lasten ohjelmia seurataan kasva-vassa määrin Lasten Areena -sovelluksen kautta. Sen käyttäjien määrä kasvoi vuo-

Radio Sodoma on mustan huumorin radiokanavaparodia, joka julkaistiin vain podcastina. Sen kaikki 15 jaksoa kirjoitti ja rooliti esitti Antti Holma.

Kuva: Jukka Lintinen /Yle

den 2017 aikana viidenneksellä. Lasten Areenan käyttökokemusta parannettiin julkaisemalla siitä uusi versio, jossa sekä suosikkiohjelmat että erityisryhmien, kuten kuulovammaisten lasten ohjelmat löytyvät entistä helpommin. Joulun alla uudistetusta sovelluksesta katseltiin viikoittain lastenohjelmia noin 88 000 mobiililaitteella.

Pikku Kakkosen leikkisovelluksen uudet joulukalenteripelit kasvattivat sovelluksen suosiota entisestään loppuvuonna 2017: sitä pelattiin keskimäärin noin 70 000 laitteella viikossa. Sovellusta on kehitetty yhteistyössä Svenska Ylen ja Yle Särmin kanssa.

Pikku Kakkosen tarjontaa pitää erittäin hyvänä lähes puolet ja vähintään melko hyvänä 94 prosenttia alle kouluikäisistä.

Yle palvelee lapsia ja heidän vanhempiaan laajalla, aina saatavilla olevalla kotimaisella ohjelmistolla. Vuonna 2017 vietettiin Pikku Kakkosen 40-vuotisjuhlaa. Vuoden käynnisti ohjelman historiasta ja merkityksestä kertova dokumentti *Posti-*

lokero 347 – Pikku Kakkosen tarina. Lapsille ja heidän perheilleen järjestettiin lastenkonsernit Rovaniemellä ja Oulussa sekä satutunteja eri puolilla Suomea.

Lasten Areenaan tehtiin runsaasti niin sanottuja katalogihankintoja, joiden avulla ohjelmia voi katsella Areenasta kuukausia tv-lähetyksen jälkeenkin.

Suomi 100 -juhlavuosi

Vuoden suurhankkeisiin kuului Suomi 100 -itsenäisyysjuhlavuoden erittäin mitattava ohjelmisto radiossa, televisiossa ja verkossa. Siinä tehtiin laajaa yhteistyötä eri sisältöyksiköiden kesken. Ohjelmiston tavoitteena oli yhdistää suomalaisia näyttävillä, yhteisöllisillä tapahtumilla sekä tuoda esiin maamme ja kansamme monet kasvat.

Yle Asia tuotti itsenäisyyden juhluvuoteen kolme suurta kokonaisuutta: kolmiosaisen dokumentaarisen draamasarjan *Seitsemäntoista* ja siihen liitty-

Dokumentaarinen draama *Seitsemäntoista* nivoo yhteen kaksi tarinaa itsenäisyydestä. Vuonna 1917 seitsemäntoistavuotias lita (Milla-Mari Pylkkänen) etsii Oliviaa.

Kuva: Jussi Nahkuri /Yle

vän nuorille suunnatun mobiilimysteerin *Olivia17*, Suomea ilmasta esittelevän *Maamme – Vårt land* -sarjan sekä fiktiivisen, monimedialaisen *Operaatio Alaskan*, joka perustuu todellisiin suunnitelmiin evakuoita suomalaisia Alaskaan vuosina 1940–1944.

Yle oli myös rahoittajana Aku Louhimiehen *Tuntematon sotilas* -elokuvassa, joka nähdään ensin Ylen kanavalla ja Yle Areenassa neliosaisena minisarjana vuoden 2018 lopussa.

Yle Kulttuuri ja viihde toteutti kaksi suurhanketta kirjallisuudesta ja urheilusta. Suomi 100 -juhlakonsertteja välitettiin kotimaan lisäksi ennätysmäärä myös kansainväliselle yleisölle tv-yhteistyön ja EBU-vaihdon kautta.

Kirjojen Suomi avasi Suomen itsenäisyyden historiaa kaunokirjallisuuden kautta yli 250 ohjelmassa televisiossa, radiossa ja verkossa. Urheiluhullua kansaa peilaava *Urheilu-Suomi* nosti esiin tarinoita niin kentältä kuin katsomoista.

Suorat televisio- ja radiolähetykset

Suomi 100 -avajaisista sekä kautta maan ihmisiä osallistava tanssihaaste *Hulahula Suomi* yhdistivät miljoonia suomalaisia.

Lasten juhluvuosi näkyi etenkin sarjoissa *Historia hanskassa*, *Katti Matikainen* ja *Lasten Suomi*. Uutta olivat myös MD-tanssiteatterin kanssa toteutettu tanssisarja *Pikku Pörriäinen* ja Lasten Areenassa julkaistut sata tuttua lastenlaulua uusina sovituksina ja eri esittäjien tulkitsemina.

Yle televisioi juhluvuoden gaalan Oulusta sekä välitti itsenäisyyspäivän juhlintaa ja tapahtumia paitsi eri puolilta Suomea, myös ulkomailta, esimerkiksi tunnettujen nähtävyyksien valaisun Suomen värein eri puolilla maailmaa.

Svenska Yle – ruotsinkieliset sisällöt ja palvelut

Svenska Yle vastaa Ylen ruotsinkielisestä julkisesta palvelusta.

Ylen arvoa selvittävän tutkimuksen

BUU-klubben on ruotsinkielisten lasten suosikki. Micke Björklund ja Isa-possu (Nina Hukkinen) kokkaavat yhdessä *Strömsön* keittiössä, ja näin näyttävät miten monenlaisia ruokia lasten kanssa voi tehdä.

Kuva: Rolf Granqvist/Yle Kuvapalvelu

mukaan suomenruotsalaiset ja kaksikieliset pitivät Yleä yhteiskunnallisesti tärkeänä ja katsovat sen onnistuneen julkisen palvelun tehtävässään.

Marraskuussa julkistetussa tutkimuksessa Yle sai yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8,8 asteikolla 1-10 (vuonna 2016 vastaava luku oli 8,9). Ylen merkitys vastaajien omassa mediankäytössä sai vastaavasti arvosanan 7,0 (vuonna 2016 vastaava luku oli 7,1). Tutkimuksessa Yle arvioitiin luotettavimmaksi mediayhtiöksi kahdeksan mediatoimijan joukossa. (Ylen arvo suomenruotsalaisille tutkimus, syksy 2017.)

Svenska Yle saa julkisen palvelun tehtävien hoitamisesta arvosanaksi 4,5 asteikolla 1–5. Vuonna 2017 Svenska Yle panosti erityisesti yleisösuhteen vahvistamiseen niin radiossa, televisiossa kuin verkossa. Verkossa kävijöiden määrä kasvoi edelleen ja verkkosisältöjen parissa käytetty aika lisääntyi 12 prosenttia, mikä ylitti tavoitteen, vaikka sisältöjen määrä pysyi ennallaan.

Ruotsinkielinen Yle Arenan tavoitti enemmän käyttäjiä muun muassa norjalaisen nuorille suunnatun *Skam*-me-

nestyssarjan vauhdittamana. Muutkin pohjoismaiset sarjat, kuten ruotsalainen nuorten draamasarja *Portkod* sekä suuren yleisön draamasarja *Vår tid är nu – Aika on meidän* keräsivät paljon katsojia.

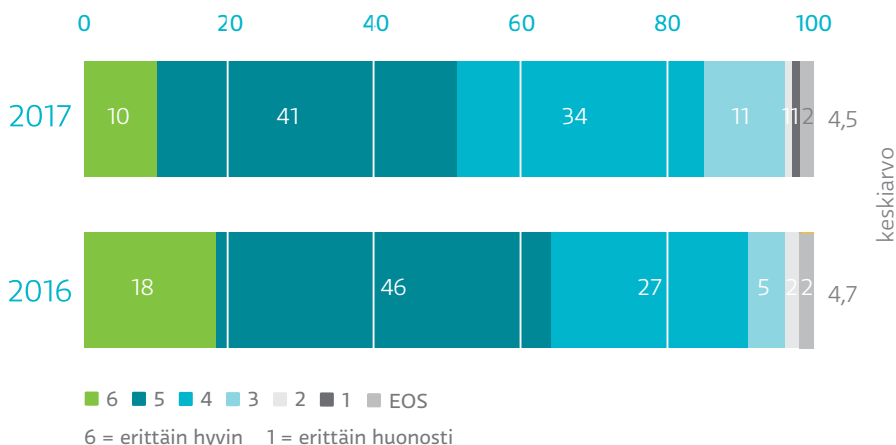
Yle Arenan tavoittaa viikoittain 43 prosenttia kaikista ja yli 60 prosenttia 30–44-vuotiaista ruotsin- ja kaksikielisistä. Myös audiosisältöjen kuuntelu kasvoi: *Vegas Sommarprat* keräsi ennätysmäärän kuulijoita ja podcast-tuotannoista menestyi *Ted & Kaj*.

Television katselijoille vuosi toi mukanaan muutoksia, kun Yle Fem siirtyi keväällä samalle kanavapaikalle Yle Teeman kanssa ja SVT World lopetti tv-lähetyksensä Suomessa.

Yleisöllä oli ensimmäisten kuukausien aikana vaikeuksia löytää suosikki-ohjelmansa yhdistetyltä kanavapaikalta, minkä seurauksena viikkotavoittavuus laski. Syksyn kuluessa katselu kääntyi taas kasvuun ja viikkotavoittavuus nousi vuodenvaihteessa 58 prosenttiin, lähelle tasoa, jossa se oli tammikuussa 2016.

Yle lisäsi ohjelmien ruotsinkielisiä tekstityksiä parantaakseen sisältöjen saavutettavuutta. Loppusyksystä lähtien

SVENSKA YLEN ONNISTUMINEN JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄSSÄ 2016–2017

Yle Teema & Fem- kanavalla oli ruotsinkielisiä tai ruotsiksi tekstitettyjä ohjelmia vähintään kello 22:een asti joka ilta.

Kanavauudistuksen yhteydessä ruotsinkielisten ohjelmien määrä lisääntyi Yle TV1:ssä. Muutoksen ansiosta esimerkiksi suosittu ruotsalainen lauluohjelma *Allsång på Skansen* tavoitti lisää katsojia. *Strömsön* kaksikielistä konseptia kehitettiin edelleen, ja ohjelman ensilähetys siirtyi Yle TV1 -kanavalle tammikuun 2018 alussa. Uusi kaksikielinen kulttuuriohjelma käynnistyy vuoden 2018 alkupuolella. Vuoden aikana tehtiin muitakin kaksikielisiä avauksia, kuten *Linnan juhlat – Fest på slottet*, johon yleisö sai osallistua.

Vakiintuneet ohjelmat, *TV-Nytt*-uutiset ja lastenohjelma *BUU-klubben* säilyttivät vahvan asemansa ruotsinkielisten ja kaksikielisten keskuudessa. Myös kunnallisvaalien ruotsinkielinen tulosilta herätti suurta kiinnostusta.

Radiossa syksyllä 2016 käynnistynyt Yle Vegan uudistus jatkui vuoden 2017 aikana ja on saanut kuuntelulukujen valossa hyvän vastaanoton. Kanavalla on lisätty suoria lähetyksiä ja läsnäoloa kentällä ihmisten parissa, mikä on tehostanut uutistapahtumien seurantaa ja aiheiden syventämistä.

Myös nuorisokanava Yle X3M uudisti äänimaailmansa vuoden 2017 alussa ja samalla myös kanavan aamuohjelma uudistettiin.

Samanaikaisesti radion ja audiosisältöjen kuuntelu verkossa on kaksinkertaistunut. Yle Vega käynnistettiin Yle Areenassa yli 400 000 kertaa vuoden aikana.

Svenska Yle on tiivistänyt yhteistyötä eri sisältöalueiden ja julkaisualustojen välillä panostaen entistä vaikuttavampiin sisältöihin. Suomen- ja ruotsinkieliset toimitukset ovat tehneet laajaa yhteistyötä muun muassa vaaleissa ja tutkivassa journalismissa. Etenkin veroparatiiseja koskeva juttukokonaisuus oli yksi vuoden journalistisista saavutuksista. Suomenkielisten asiaohjelmien ja ruot-

sinkielisen kulttuuritoimituksen yhteistyöllä puolestaan syntyi kaksikielinen *Egenland*-sarja, joka esitetään vuonna 2018.

Organisaatiota on muutettu siten, että sisältöjä ja palveluja voidaan ostaa aiempaa enemmän ulkopuolelta Sato-sen työryhmän linjausten mukaisesti ja samalla tukea ruotsinkielisen kulttuurialan toimintaedellytyksiä.

Panostuksia verkkosisältöihin on lisätty erityisesti alle 45-vuotiaiden tavoittamiseksi. Nuorten sisällöissä resursseja on siirretty perinteisistä broadcast-tuotannoista verkkoon ja sosiaaliseen mediaan, mikä on vahvistanut vuoropuhelua nuorten kanssa. Yhteiskunnallisista aiheista on tehty lisää muun muassa nuoria kiinnostavia lyhyitä verkkovideoita.

Nuorten näkökulma huomioitiin myös kunnallisvaalien viimeisessä ehdokastentissä, joka tehtiin etenkin nuoria yleisöjä silmällä pitäen.

Myös Svenska Yle on kehittänyt valmiuttaan vastata äkillisiin ja yllättäviin uutistapahtumiin, joissa nopean ja luotettavan tiedon tarve korostuu, kuten Tukholman ja Turun terrori-iskujen aikana.

Suomi 100 -juhlavuosi näkyi Svenska Ylen kaikilla alustoilla. Suomi 100 -kokonaisuuteen kuului muun muassa laaja yhteistyö Ruotsalaisen kirjallisuusseuran kanssa, joka tuotti 24-tuntisen suoran *Föredragsmaraton*-ohjelman Yle Areenan -palveluun.

Merkittäviä panostuksia myös Svenska Ylelle olivat niin ikään urheilun arvokisat sekä suomenruotsalaisille tärkeitä tapahtumat, kuten koululaisten *Stafettkarnevalen* ja ruotsalaisuuden päivä, Svenska Dagen. Molemmat kuuluivat verkon ja Yle Fem-kanavan katsotuimpiin suoriin lähetyksiin.

Svenska Yle aloitti uuden yhteistyön luovan alan kanssa, jonka tuloksena syntyi uutta viikonloppusisältöä yhteistuotantona Yle Vegaan. Lasten musiikkikilpailua *Melodi Grand Prix (MGP)* kehitettiin painottamalla osallistavaa

vuorovaikutusta kohderyhmän kanssa, myös sosiaalisessa mediassa. Perheen pienimpien perinteiset BUU-päivät saavuttivat ennätysuuden kävijämäärän. Helsingissä tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä Arcada-ammattikorkeakoulun kulttuurituotajakoulutuksen kanssa.

Yhteistyö suomenruotsalaisten lehtitalojen kanssa eteni. Svenska Yle toteutti muun muassa kunnallisvaalien vaalikoneen ja tulospalvelun yhteistyössä KSF Median kanssa.

3.3

3.3 SAAMENKIELISET PALVELUT

Ylen saamenkielinen toimitus Inarissa toteuttaa saamenkielisen julkisen palvelun tehtävää. Yle Sápmi on yksi uutis- ja ajankohtaistoiminnan aluetoimituksista, joka palvelee saamelaisalueella ja sen ulkopuolella asuvaa saamelaisyhteisöä sekä muutakin alkuperäiskansan elä-

mästä ja kulttuurista kiinnostunutta yleisöä.

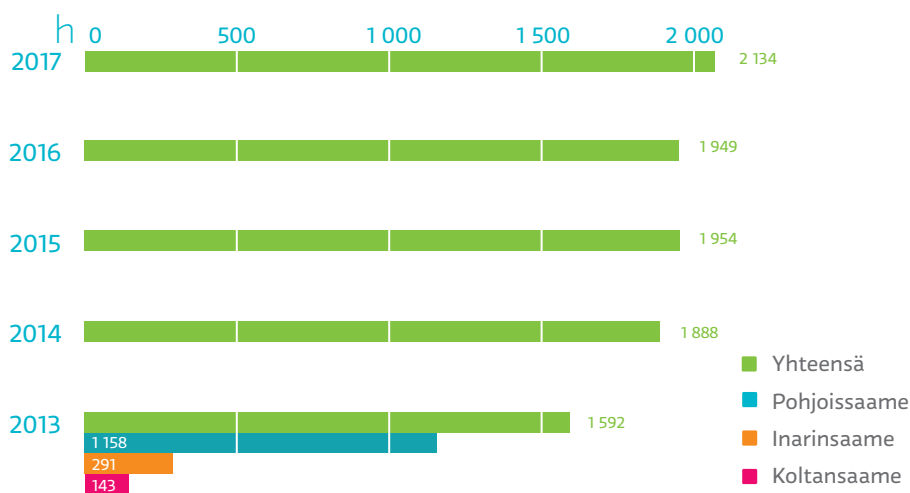
Toimitus tuottaa arkipäivisin uutis-, ajankohtais- ja kulttuurisisältöjä sekä lasten- ja nuortenohjelmia ja hengellisiä sisältöjä kaikilla kolmella saamen kielellä, pohjois-, inarin- ja koltansaameksi. Yle Sápmilla on oma radiokanava, Yle Sámi Radio, nelikielinen verkkopalvelu sekä televisiossa lastenohjelma ja kaksi tv-uutislähetystä. Kaikki sisällöt löytyvät myös Yle Areenasta.

Yle Sápmi on Suomen kattavin ja tärkein saamenkielinen uutispalvelu. Yle Sápmi kertoo saamelaisyhteisön elämästä ja ilmiöistä sekä vahvistaa saamelaisten kieli- ja kulttuuriperinnettä.

Saamenkielisistä lähtökohdistaan huolimatta toimitus pyrkii käsittelemään valitsemiaan aiheita monipuolisesti eri näkökulmista ja tuomaan yhteiskunnalliseen keskusteluun useita ääniä eri kielillä.

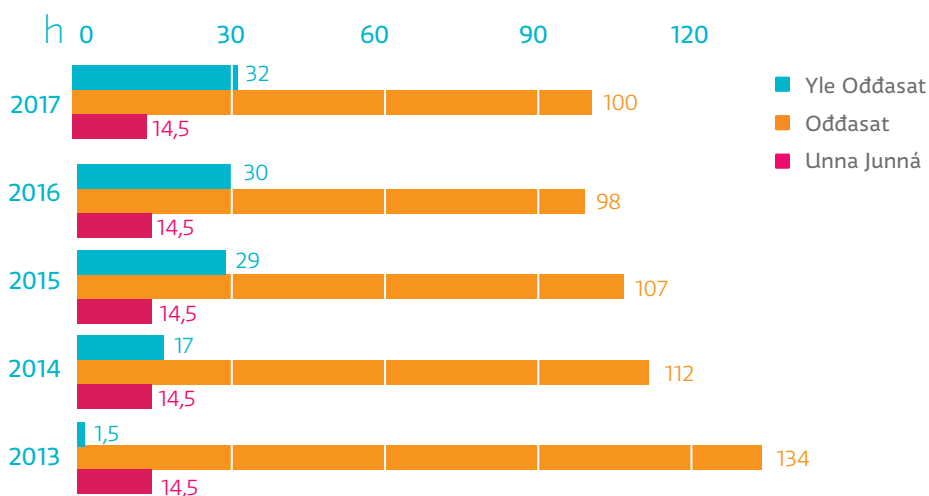
Yle Sápmin työn lähtökohtana ovat

YLE SÁMI RADION OHJELMATUNNIT 2013–2017

Vuosina 2014–2017 pohjois-, inarin- ja koltansaamen osuuksia ei ole eritelty.

YLE SÁPMIN TUOTTAMAT TV-OHJELMATUNNIT 2013–2017

Yle Oddasat Ylen omat saamenkieliset tv-uutiset 5 min. Arkipäivisin Yle TV1:llä klo 16.45. Uusinta seuraavana päivänä Yle TV1 klo 12.19.

Oddasat Pohjoismaiset saamenkieliset tv-uutiset 15 min. Arkipäivisin Yle TV1 myöhäisillassa. Uusinta seuraavana päivänä Yle TV1 klo 12.15.

Unna Junná Saamenkielinen lasten tv-ohjelma 15 min. 30 jaksoa Yle Fem ja Yle TV2 -kanavilla

Ylen arvot ja strategia. Lisäksi Yle Sápmi ohjaavat yhteispohjoismaiset saamen uutisarvot – luotettavuus, rohkeus, yleisön palveleminen ja saamelaisuus – sekä uutisvisio, jonka mukaan Oddasat on tärkein lähde sille, mitä Saamenmaassa ja muilla alkuperäiskansojen alueilla tapahtuu.

Verkkosivu on tärkein Yle Sápmi uutiskanava. Televisio avaa ikkunan saamelaiden maailmaan tarjoten elämyksiä, ja radio on tärkein väline saamen kielten elvyttämiseksi ja vahvistamiseksi, etenkin uhanalaisille inarin- ja koltansaamen kielelle.

Yle Sápmi toimi vuonna 2017 yhä väistötiloissa Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa Inarin toimitustalossa vuonna 2015 ilmenneiden sisäilmaongelmien

vuoksi. Väistötilojen tekniset ja fyysiset rajoitteet varjostivat toimituksen työtä sekä tv:n ja radioyhteistyön kehittämistä. Toimitus panosti edelleen uusiin verkkosisältöihin.

Verkkosisältöjen suosio kasvoi edelleen voimakkaasti. Vuonna 2017 yleisö luki Yle Sápmi verkkosisältöjä keskimäärin 631 tuntia viikossa, mikä on 118 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Yle Sápmi julkaisi tuottamaansa videosisältöä säännöllisesti omien verkkoalustojen lisäksi myös sosiaalisessa mediassa. Videot tekstitettiin sekä suomeksi että saameksi, minkä ansiosta saamen kielet saivat lisää näkyvyyttä myös ei-saamenkielisten keskuudessa. Katsotiin tekstitetty video keräsi sosiaalisessa mediassa parhaimmillaan noin 50 000

näyttökertaa.

Toimitus jatkoi saamelaispolitiikan seurantaa tiiviisti edellisvuoden tapaan. Saamelaiskäräjien täysistuntoja seurattiin verkossa suosittujen hetki hetkeltä päivittyvien artikkelien muodossa.

Vuonna 2013 alkanut Ylen oma saamenkielinen tv-uutislähetys, Yle Oddasat, sai uuden iltapäivän lähetysajan Yle TV1 -kanavalla kello 16.45 ja kasvatti yleisöään. Vuonna 2017 lähetyksellä oli keskimäärin 270 000 katsojaa päivässä eli yli kaksi kertaa enemmän kuin edellisvuonna. Yhteispohjoismaisen Oddasat tv-lähetyksen katsojamäärä oli keskimäärin 142 000 päivässä.

Radiossa pohjoismaisen suoran aamu-lähetyksen tuottamista jatkettiin yhteistyössä Norjan ja Ruotsin saamelaistoimistusten NRK Sápmin sekä Sameradion & SVT Sápmin kanssa. Lisäksi inarin- ja koltansaamen käyttöä vahvistettiin radion ohjelmavirrassa suorassa keskipäivän lähetyksessä, jossa kolmea saamen kieltä käytettiin rinnakkain.

Lasten tv-ohjelman *Unna Junná* toimintaedellytykset ja resurssit pysyivät ennallaan. *Unna Junná* toimii projektina, jonka tuotantokausi on puoli vuotta. Vuonna 2017 lähetettiin yhteensä 30 ohjelmaa, joista noin 20 oli uutta tuotantoa. Ohjelmaa tuotetaan kolmella saamen kielellä. Paljon toivotun oman verkkosivun rakentaminen ei edennyt. Verkkoon saatiin kuitenkin saamenkielille lastenohjelmille sivu, johon ladattiin Ylen saamenkielisten lastenohjelmien lisäksi NRK Sápmin pohjoissaameksi tuottama lasten sarja, jonka *Unna Junná* -projekti dubbasi myös inarin- ja koltansaameksi.

Nuorten aikuisten radio-ohjelma *Sohkaršohkka* jatkui kuten ennenkin. Toimittajat tuottivat viikoittaisen radio-ohjelman lisäksi sosiaalisen median sisältöä, kuten videoita festivaaleilta ja tapahtumista. Vakiojuontajien ja toimittajien lisäksi mukana oli uusia harjoittelijoita ja avustajia kolmella saamen kielellä.

Sohkaršohkka on toiminut Yle Sápmin radion ja uusien tekniikoiden testaus- ja kehityslaboratoriona.

Yle Sámi Radion arkiston digitointia jatkettiin. Saamenkielinen Elävä Arkisto avattiin yleisölle saamelaisten kansallispäivänä. Elävän Arkiston toimintaa resursoitiin radiotuotannon nykyisestä budjetista. Sen inarin-, koltan- ja pohjoissaamenkielistä arkistoaainestoa hyödynnettiin myös radiossa. Arkisto sisältää ainutlaatuista kulttuurista aineistoa 1970-luvulta lähtien kaikilla kolmella saamen kielellä. Digitointia on tehty yhteistyössä Giellagas-instituutin Saamelaisen kulttuuriarkiston kanssa. Saamenkielissä Elävässä Arkistossa julkaistiin vuoden 2017 aikana 116 artikkelia ja äänitallennetta.

Yle Sámi Radion nuorten toimittajien kanssa aloitettiin nuorille suunnatun *Sámi Sherlockin* video/tv-pilotin tuotanto. Pilotilla testataan fiktiivisen videotarinan tuottamista nuorille ja nuorille aikuisille saamelaisesta lähtökohdasta. Hankkeessa oli mukana myös Saamelaisalueen koulutuskeskus, joka lainasi tuotantoon kuvauskalustoa. *Sámi Sherlockin* valmistuminen ja julkaisu siirtyi vuoden 2018 alkuun.

Saamenkielisiä kouluja on mukana Ylen nuorille suunnatussa mediakasvatushankkeessa Yle Uutisluokassa, johon vuonna 2018 osallistuu ensimmäistä kertaa myös inarin- ja koltansaamelaisia oppilaita.

Yle Sápmin ohjelmatunnit

Yle Sápmin ohjelma-aika radiossa lisääntyi edellisvuodesta. Eri saamenkielisten radiosisältöjen tuntimääräistä osuutta ei voi tarkkaan eritellä, sillä kaikkia kolmea saamen kieltä kuullaan ohjelmavirrassa päivän aikana ja niitä käytetään juontokielenä joka päivä. Kolmen saamen kielien suhteellinen osuus on pysynyt suunnilleen ennallaan.

3.4 PALVELUT ERITYISRYHMILLE JA MUILLE VÄHEMMISTÖILLE

Saavutettavuus

Yle teki vuoden 2017 aikana huomattavia parannuksia sisältöjen ja palvelujen saavutettavuuteen. Parempi saavutettavuus tukee yhdenvertaisuutta ja hyödyttää erityisryhmien lisäksi muitakin Ylen sisältöjen ja palvelujen käyttäjiä.

Erityisryhmille ja muille vähemmistöille tuotettavat palvelut tukevat tasa-vertaista osallisuutta yhteiskuntaan ja siitä käytävään keskusteluun sekä yhteisiin kokemuksiin. Ne myös edistävät muun väestön ymmärrystä vähemmistöjen asemasta ja luovat edellytyksiä keskinäiseen vuoropuheluun.

Yle kehittää palveluja käyttäjien ja erityisryhmiä edustavien järjestöjen kanssa. Vuonna 2018 Yle kokoaa kehitystyön tueksi erityisryhmistä koostuvan fokusryhmän, joka arvioi ja kokeilee yhdessä Ylen kanssa uusia palveluja.

Uudet teknologiat, kuten tekoäly,

koneoppiminen, automaattinen videoanalyysi ja puheentunnistus voivat tulevaisuudessa tarjota uusia ratkaisuja muun muassa suorien tv-ohjelmien tekstityksiin. Puheentunnistuksen ja automaattisen sisältöanalyysin avulla esimerkiksi radio-ohjelmat voitaisiin tuoda paremmin kuurojen ja kuulorajoitteisten saataville.

Ylessä tehtyjen automaattisten sisältöanalyysikokeilujen tulokset ovat rohkaisevia, mutta tekniikka vaatii vielä paljon kehitystyötä, ennen kuin se soveltuu käytettäväksi laajemmassa mittakaavassa. Esimerkiksi laadukkaat tv-tekstitykset, -käännökset ja kuvailutulkaukset vaativat vielä pitkään inhimillistä älykkyyttä ja ihmisen panosta.

Ohjelmatekstitykset ja tulkkaukset

Yle tuottaa kahdenlaisia ruututekstityksiä: käännös- ja ohjelmatekstityksiä.

Käännöstekstitykset ovat niitä, joita suomalaiset ovat tottuneet lukemaan, kun ohjelmassa puhutaan vierasta kieltä.

Yle on lisännyt kuvailutulkauksien määrää. Yksi vuonna 2017 kuvailutulkatuista ohjelmista oli Joulukalenteri: Huiman hyvä joului! Kuvassa vas. Huima Hurja (Hanna Raiskinmäki), Serkku Shh (Emilia Sinisalo) ja Kaino Juhana (Hannes Mikkelsen).

Kuva: Jorma Lehti / Yle

Yle käännöstekstittää kaikki vieraskieliset eli muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset tv-ohjelmansa.

Vuonna 2017 Yle lisäsi merkittävästi ruotsinkielisiä tekstityksiä yhdistyneiden Yle Fem ja Yle Teema -kanavien ohjelmistossa. Yle Teeman kaikki parhaan katseluajan sisällöt käännettiin ruotsiksi, muun muassa laaja kirjo kulttuurisesti merkittäviä draamaelokuvia ja sarjoja. Yle Fem -kanavan ohjelmat tekstitetään edelleen sekä suomeksi että ruotsiksi.

Ohjelmatekstitys tarkoittaa suomenkielisen ohjelman tekstitystä suomeksi ja ruotsinkielisen ruotsiksi. Ohjelmatekstitykset palvelevat erityisesti kuulorajoitteisia katsojia, joita Suomessa on yli 700 000. Tekstityksistä on hyötyä myös maahanmuuttajille, kieltä opiskeleville sekä esimerkiksi julkisilla paikoilla, joissa ei voi pitää television ääntä päällä.

Yle tekstitti vuonna 2017 kaikki suomen- ja ruotsinkieliset televisio-ohjelmat, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä Ylen tekstitysvelvoitetta on lievennetty vuosina 2017 ja 2018 siten, että suorat lähetykset voidaan tekstittää 24 tunnin sisällä tv-uusintaan sekä Yle Areenaan.

Suorien ja viime hetkessä valmistuvien ohjelmien tekstittäminen on iso haaste, koska laadukas suoratekstitys edellyttäisi käyttökelpoisia kieliteknologioita, joita Suomen markkinoilla ei vielä ole. Yle on jatkanut tähän liittyvää kehitystyötä useiden kumppaneiden kanssa.

Katsoja saa ohjelmatekstityksen käyttöönsä valitsemalla vastaanottimestaan tekstityksen kieleksi hollannin. Ohjelmatekstitykset toimivat perinteisen tv:n lisäksi Yle Areenassa.

Äänitekstitys palvelee ensisijaisesti näkövammaisia ja lukemisesteisiä. Äänitekstityksessä ruudulla näkyvä teksti kuuluu synteettisenä puheena. Yle on velvoitettu liittämään äänitekstitys kaikkiin käännöstekstitettyihin ohjelmiin, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Katsoja saa palvelun käyttöönsä valitsemalla vastaanottimesta äänen kieleksi hollannin. Yle Areena -palvelussa äänitekstitys toimii muun muassa Applen iOS -laitteilla, jotka ovat erityisesti näkövammaisten suosiossa kehittyneiden helppokäyttötoimintojen vuoksi.

Näkövammaisten toivomuksesta Yle pyrkii toteuttamaan äänitekstityksen myös suomen- ja ruotsinkielisten uutis- ja ajankohtaisohjelmien vieraskielisiin insertteihin, vaikka laki ei tähän velvoita.

Kuvailutulkkaus on palvelu, jossa näköäistin välittämää tietoa kuvataan sanallisesti. Palvelusta hyötyvät näkövammaisten lisäksi esimerkiksi autismin kirjon henkilöt, maahanmuuttajat ja ikäihmiset.

Aiemmin Yle on tarjonnut kuvailutulkausta vain muutamiin yksittäisiin ohjelmiin, mutta vuonna 2017 niiden määrä moninkertaistui, kun useita draama- ja dokumenttiohjelmiä sekä näkövammaisten erityisesti toivoma *Joulukalenteri*-sarja kuvailutulkattiin. Palvelu on saanut paljon kiitosta näkövammaisilta. Palvelutasoa mahdollisuuksien mukaan kasvatetaan vuonna 2018.

Kuvailutulkkauksen saa kuuluviin tv-vastaanottimissa valitsemalla ääneksi hollannin. Kuvailutulkatut ohjelmaversiot pyritään lähes aina tarjoamaan sekä tv-lähetyksissä että Yle Areenassa.

Palvelut kielivähemmistöille

Ylellä on uutisia suomen, ruotsin ja vähemmistökielten saamen, romanin, karjalan ja viittomakielen lisäksi englannin kielellä, latinaksi, venäjäksi ja selkosuomeksi.

Romano Mirits – Romanihelmiä: Yle Radio 1 ja Yle Areena.

Viisitoistaminuuttinen ohjelma sisältää ajankohtaista asiaa romaneista ja romanikulttuurista sekä romanikieliset uutiset. Ohjelmalla on tärkeä rooli romanikielen säilyttämisen ja kehittämisen kannalta. Ohjelmaa tehdään kolmen

TV-KANAVILLA, YLE AREENASSA

- Oddasat 99 tuntia (2016: 91 tuntia)
- Yle News 5 tuntia (2016: 29 tuntia)
- Novosti Yle 26 tuntia (2016: 26 tuntia)
- Viittomakieliset 67 tuntia (2016: 48 tuntia)
  - A-studio sekä ajankohtaisohjelmisto, ml. Presidentinvaalikeskustelu
  - Lastenohjelmaa viittoon
  - Yle Uutiset viittomakielellä
  - Yle Uutiset Viikko viitottuna
  - Viitasen Piia
- Yle Uutiset Selkosuomeksi 20 tuntia (2016: 20 tuntia)
- Kuvailutulkkaukset 8 tuntia (2016: 0 tuntia)
  - Dokumenttiprojekti: Salainen metsäni
  - Linnanjuhlat
  - Nuoruustango
  - Joulukalenteri

RADIOSSA

- Romano mirits 12 tuntia (2016: 13 tuntia)
- Yle News 18 tuntia (2016: 18 tuntia)
- Novosti Yle 24 minuuttia – vuonna 2017 Novosti Yleä lähetettiin radiossa vain tammi-kuun alussa viikon ajan (2016: 24 tuntia)
- Uutiset selkosuomeksi 30 tuntia (2016: 30 tuntia)

freelance-toimittajan voimin, heistä kaksi edustaa romaniväestöä. Ohjelman sisältöä kehitetään yhteistyössä romaninyhteisön kanssa.

Yle News – englanninkieliset uutiset: Yle Radio 1 ja Yle Mondo, verkko ja sosiaalinen media.

Yle News tekee sisältöjä suomalaisesta yhteiskunnasta niille Suomessa asuville, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi, venäjä tai saame. Kohderyhmänä ovat myös Suomessa vierailevat turistit sekä Suomesta kiinnostuneet ulkomailla asuvat henkilöt.

Yle News keskittyi vuonna 2017 vahvistamaan verkko- ja mobiilisäältöjen tarjontaa ja jatkoi radion uutislähettyksiä. Tavoittavuus verkon ja sosiaalisen median kautta kasvoi voimakkaasti vuonna 2017. Yle News osallistui myös erityishankkeisiin, kuten kuntavaaleihin, tekemällä oman englanninkielisen keskusteluohjelman. Tämä keskustelu oli samalla Ylen ensimmäinen suoratoistettu keskusteluohjelma Facebookiin. Helmikuussa 2018 Yle News aloittaa viikoittaisen podcast-ohjelman.

Novosti Yle – venäjänkieliset uutiset: Yle TV1, verkko ja sosiaalinen media.

Novosti Ylen pääkohderyhmänä ovat Suomessa asuvat venäläiset sekä venäjän kielestä kiinnostuneet. Vuonna 2017 toimitus teki uutisia televisioon, verkkoon ja sosiaaliseen mediaan sekä alkuvuonna myös radioon. Lisäksi se toteutti muun muassa venäjänkielisen kuntavaalikeskustelun.

Venäjänkielinen radion myöhäislähetys ei tavoittanut yleisöään, joten sen resurssit siirrettiin verkkojournalismin tekemiseen tammikuussa 2017 aiemman päätöksen mukaisesti.

Novosti Ylen kello 16.50 tv-lähetysellä on ollut keskimäärin 250 000 katsojaa.

Yle Uutiset selkosuomeksi – Yle Radio Suomi ja Yle Mondo, verkko.

Yle Uutiset selkosuomeksi kertoo uutiset helpolla suomen kielellä joka päivä. Ne palvelevat radiossa ja verkossa heitä, joilla on vaikeuksia puheen tai kirjoituksen ymmärtämisessä. Selkouutiset sopivat esimerkiksi suomen kieltä opiskeleville, muistihäiriöistä kärsiville ja

Yle on lisännyt viittomakielisiä ohjelmia lapsille. Seikkailukone löytyy viitottuna Yle Areenasta. Kuvassa takana vas. Isa-Eerika Lehto, Susanna Volanto, Tuomo Rannankari ja Janne Ali-Vehmas. Edessä Repu-Heppu (Jaakko Loukkola).

Kuva: Konsta Leppänen /Yle

ikäntyneille. Aiheet rajataan selkeästi ja niistä kerrotaan vain olennainen.

Selkouutiset lähetetään Yle Radio Suomessa iltaisin ja Yle Mondossa useaan kertaan päivässä sekä Yle TV1:ssä arkisin kello 15.10.

Lähetyksissä ja palvelun verkkosivulla käsiteltävät aiheet rajataan selkeästi ja niistä kerrotaan vain olennainen.

Viittomakieliset palvelut

Kuulovammaisia varten Yle lähettää päivittäin viittomakieliset tv-uutiset sekä verkkovideoita sosiaaliseen mediaan. Viittomakielinen toimitus tekee koosteen viikon tärkeimmistä tapahtumista sunnuntaisin. Viittomakielellä välitetään lisäksi *A-studion* lähetystyksiä, eduskunnan kyselytunnit sekä vaaliohjelmiä.

Vuonna 2017 Yle tuotti viittomakielellä muun muassa itsenäisyyspäivän juhlavastaanoton, joulurauhan julistuksen ja kuurojen Suomi 100 -tapahtuman Senaatintorilta Helsingistä. Presidentin uudenvuodenpuhe esitettiin Yle Areenassa tulkattuna sekä suomalaiselle että suomenruotsalaiselle viittomakielelle 1.1.2017 ja 1.1.2018.

Yle on viime vuosina lisännyt viittomakielisiä ohjelmia myös kuulovammaisille lapsille ja heidän perheilleen, esimerkiksi viittomakielisiä satuja Yle Areenaan. Pikku Kakkosen sarjoista viittomakielelle tulkattiin uusina *Seikkailukone*, *Unelmajuttu* ja *Rikun ja Ramin* jaksoja sekä *Sormilla vai puikoilla* -sarja.

Pikku Kakkosen juonnoissa otettiin käyttöön tukiviittomat. Lisäksi yle.fi/lapset-verkkosivulle on koottu viittottuja loruja. Sivulle kootut kommunikaatio-kortit tukevat perheitä kommunikaatiovaikeuksissa. Kuvilla voi tehdä esimerkiksi ohjeet siitä, missä järjestyksessä iltatoimet tapahtuvat tai mitkä vaatteet ulos puetaan.

Kuule mua tarjoaa viittomakielellä runoja kouluikäisille katsojille. Videot on julkaistu Galaxin verkkosivulla.

Vuonna 2017 kuvattiin yhteistyössä Kuurojen liiton kanssa myös kuusiosainen viittomakielinen sarja *Frans ja eläinystävät*, joka lähetetään vuonna 2018.

3.5 HARTAUSOHJELMAT

Yle lähettää lakiin pohjautuen valtakunnallisia hartausohjelmia radiossa ja televisiossa sekä Yle Areenassa suomeksi ja ruotsiksi. Ohjelmien sisällöstä vastaa Kirkon viestintä (KV), joka tunnettiin aiemmin nimellä Kirkon tiedotuskeskus (KT) sekä Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) ja tuotannosta Yle Asia ja Svenska Yle. Lisäksi Yle Sápmi lähettää saamenkielisiä hengellisiä ohjelmia.

Ylimpänä toimielimenä on hartausohjelmien valvontaelin, joka hyväksyy lähetysuunnitelmat ja huolehtii siitä, että eri kirkkokunnat saavat omia hartauslähetystyksiä Ylen ohjelmistoon. Ylen lisäksi siinä ovat edustettuina Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko sekä vapaat kirkkokunnat ja seurakunnat. Esittelijöinä toimivat KV ja KCSA jotka myös koordinoivat hartausohjelmia.

Vuonna 2017 ohjelmistoon vaikutti erityisesti reformaation merkkivuosi erikoislähetyksineen, toisaalta erilaiset kriisit – erityisesti terrori-iskut – heijastuivat hartausohjelmissa. Radiohartaudet Ylen ohjelmistossa täyttivät 85 vuotta.

Suomenkielisillä hartausohjelmilla on edelleen vakiintunut yleisö. Radiohartauksien kuulijamäärä laski hieman. Radiojumalanpalvelusten kuulijamäärä kasvoi viisi prosenttia ja tv-jumalanpalvelusten katsojamäärä kolme prosenttia. Hartausohjelmia seurataan yhä enemmän verkon välityksellä.

Yle TV1 lähettää sunnuntaisin ja kristillisinä juhlapäivinä jumalanpalveluksia sekä lisäksi hartausohjelmia, jotka uusiin viikon ensimmäisinä arkipäivinä. Tv-jumalanpalveluksiin on kehitetty ohjelmaformaatteja, kuten *Nojatuulikirkko* ja

Riemulaulut, joilla on onnistuttu tavoitamaan myös hieman nuorempia ikäryhmiä. Pääsääntöisesti jumalanpalvelusten katsojakunta on varsin ikääntynyttä.

Suomenkielisiä tv-jumalanpalveluksia esitettiin vuoden aikana 35, joista uusintoja oli 2. Suorina niistä toteutettiin noin kolmannes. Vapaiden kirkkokuntien ja seurakuntien jumalanpalveluksia oli 5, ortodoksia oli 3 ja katolisia 1.

Pisara on lauantaisin lähetettävä tv-ohjelma, jossa vieraat kertovat suhteestaan Raamattuun. *Pisara* voitti Pariisissa Euroopan hengellisten tv-ohjelmien WACC-SIGNIS-festivaaleilla 2017 innovaatiopalkinnon. Katsojamäärät kasvoivat 8 prosenttia.

Yle Radio 1:n ohjelmistoon kuuluvat suomenkieliset päivittäiset aamu- ja iltahartaudet sekä sunnuntaisin ja juhlapyhinä lähetettävät jumalanpalvelukset. Hartausohjelmat ovat yhä kanavan kuunnelluimpia ohjelmia.

Radiojumalanpalveluksia lähetet-

tiin suomeksi joka sunnuntai sekä kirkollisina juhlapyhinä. Luterilaisia radiojumalanpalveluksia oli vuoden aikana yhteensä 64, joista suurin osa kello 10. Kello 11 ohjelmapaikalla vuorottelivat vapaiden kirkkokuntien ja seurakuntien, ortodoksien sekä katolisten jumalanpalvelukset, joita oli yhteensä 56.

Ruotsinkielisillä hartausohjelmilla on Svenska Ylen kanavissa vakiintunut katsoja- ja kuulijajoukko, ja monet suomenkieliset seuraavat myös ruotsinkielisiä ohjelmia. Keväällä jumalanpalvelukset ja *Himnaliv*-ohjelmat siirtyivät jaetulle Yle Teema ja Fem -kanavapaikalle.

Yle Fem lähettää tv-jumalanpalveluksia lähinnä jouluna, pääsiäisenä ja suurten kirkkopyhien yhteydessä. Ruotsinkielisiä tv-lähetyksiä oli yhdeksän, joista kaksi vapaiden kirkkokuntien palveluksia. Maanantai-iltaisin lähetetään *Himnaliv*-sarjaa, jossa hengellisiä asioita pohditaan eri henkilöiden näkökulmista. Puolen tunnin mittaiset jaksot uusitaan

---

HARTAUSSOHJELMIEN LÄHETYKSET 2017

SUOMENKIELISET

- Radiossa..... 398 tuntia
- Tv:ssä..... 73 tuntia

RUOTSINKIELISET

- Radiossa..... 141 tuntia
- Tv:ssä..... 11 tuntia

HARTAUSSOHJELMIEN YLEISÖT 2017, KAIKISSA LÄHETYKSISSÄ KESKIMÄÄRIN

SUOMENKIELISET

- Radiossa..... 95 000 kuulijaa
- Tv:ssä..... 98 200 katsojaa

RUOTSINKIELISET

- Radiossa..... 32 700 kuulijaa
  - Tv:ssä..... 19 600 katsojaa
-

tiistaisin. Sekä jumalanpalveluksien että *Himlaliv*-ohjelman katsojaluvut televisiossa ovat pysyneet ennallaan, mutta *Himlaliiviä* seurataan aiempaa enemmän myös Yle Areenassa.

Yle Vegan ohjelmistoon kuuluu radiojumalanpalvelus joka sunnuntai sekä kirkollisina juhlapyhinä. Radiojumalanpalveluksia oli vuoden aikana kaikkiaan 62, josta vapaiden kirkkokuntien sekä ortodoksia ja katolisia jumalanpalveluksia yhteensä 16. Jumalanpalvelusten kuulijamäärät ovat pysyneet ennallaan.

Arkisin Yle Vegalla lähetetään aamuhartaus *Andrum* ja iltahartaus *Aftonandakt*. Lauantaiaamujen ohjelmaan kuuluu *Ett ord om helgen*, joka kertoo tulevan sunnuntain temasta, ja sunnuntaisin lähetetään niin ikään iltahartaus. *Andrumin* kuulijamäärät nousivat vuoden aikana jonkin verran, iltahartauden kuulijamäärät puolestaan vähän laskivat.

3.6 ULKOMAILLE SUUNNATTU TARJONTA

Ulkomaille suunnatun kotimaisen tarjonnan pääpalvelu on Yle Areena. Kaikkea Ylen radiokanavia voi kuunnella ulkomailla suorina Yle Areenan kautta, lukuun ottamalla digitaalista radiopalvelua Yle Mondo. Kaikista Yle Areenan televisio-ohjelmista vuonna 2017 noin puolet oli katseltavissa Suomen rajojen ulkopuolella. Kotimaisista ohjelmista valtaosa on saatavilla Yle Areenassa kautta maailman, uutis- ja ajankohtaisohjelmista lähes kaikki.

Tekijänoikeudet kuitenkin rajoittavat esimerkiksi draaman ja sarjojen välitystä ulkomaille. Kansainvälisiin ohjelmiin, jotka muodostavat melkein puolet ohjelmatarjonnasta, ei ole ostettavissa maailmanlaajuisia esitysoikeuksia tai niitä ei hankita korkeiden kustannusten takia.

Ruotsissa Ylen tv-ohjelmia voi seurata TV Finland -koostekanavalla antenni- ja kaapelivastaanotossa. Nackan, Västerås ja Uppsalan lähettimien kautta lähe-

tettävä signaali on vapaasti katsottavissa niiden näkyvyysalueella. Lisäksi eri palveluntarjoajilla ja operaattoreilla on mahdollisuus ottaa TV Finland omaan tarjontaansa.

TV Finlandin ohjelmat koostetaan Yle TV1-, Yle TV2-, Yle Fem- ja Yle Teema-kanavien ohjelmistosta. Tarjonnassa on monipuolisesti kotimaisia elokuvia, draamasarjoja, ajankohtaisohjelmia, asia- ja keskusteluohjelmia, lastenohjelmia sekä viihde- ja musiikkiohjelmia. TV Finlandilla oli vuonna 2017 lähetystunteja 4 706, hie- man vähemmän kuin edellisenä vuonna (2016 tunteja oli 4 747).

Vuonna 2018 Ylen sisältöjen saatavuus ulkomailla paranee merkittävästi, kun EU:n portabiliteetti- eli siirrettävyyasetus astuu voimaan. Sen myötä EU-alueella matkailevat suomalaiset voivat jatkossa katsoa ja kuunnella Yle Areenan sisältöä kuten kotimaassakin kirjautumalla palveluun Yle Tunnuksella. Yle Areenassa työ siirrettävyyden mahdollistamiseksi on jo käynnissä ja toteutuu vuoden 2018 aikana.

3.7 TURVALLISUUS, VARAUTUMINEN JA VIRANOMAISTIEDOTTAMINEN

Ylen lakisääteisenä tehtävänä on välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa. Näihin velvoitteisiin Yle varautuu ylläpitämällä suunnitelmia ja ohjeita, ennakkovalmisteluilla sekä koulutuksilla ja harjoituksilla.

Turvallisuus

Yle kehittää sisäistä turvallisuuskulttuuriaan varmistaakseen toiminnan normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Vuoden 2017 aikana Yle järjesti koti- ja ulkomailla työskenteleville työntekijöille kohdennettua turvallisuus- ja tietoturvakoulutusta. Päivitetty turvallisuus-

3.6

3.7

ja pelastusohjeistus julkaistiin yhtiön intranetissä.

Yle on jatkanut tietoturvallisuuden tason vahvistamista useilla hankkeilla vuoden aikana. Näitä ovat muun muassa media-alan yhteiset hankkeet kriisiajan toimintavarmuuden parantamiseksi.

Varautuminen

Yle on varautunut hyvin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin suunnittelulla, koulutuksella ja harjoittelulla.

Yle osallistui laajamittaiseen Olki 17 -harjoitukseen, jossa harjoiteltiin ydinvoimalassa tapahtuneen onnettomuuden hallintaa. Harjoituksessa oli mukana kymmeniä eri viranomaisia.

Lisäksi Yle osallistui Jäätyvä 17 -harjoitukseen, jossa viranomaiset harjoittelivat yhteistoimintaa poikkeuksellisten sääolojen varalle. Harjoituksessa simuloitiin tilannetta, jossa energianjakelu ja tietoliikenneyhteydet ovat pitkään poikki.

Ylen omassa valmiusseminaarissa aiheina olivat varautuminen sekä kyber- ja tietoturvallisuus.

Viranomaistiedottaminen

Hätäkeskuslaitos keskitti vaaratiedotteiden käsittelyn johtokeskukseensa

1.12.2017 alkaen, mikä yhtenäistää vaaratiedottamisen prosessia. Hätäkeskusten ERICA-järjestelmää ei otettu vielä käyttöön. Jatkossa järjestelmä automatisoi vaaratiedotteiden lähetyksen hätäkeskuksesta Yleen.

Yle on myös selvittänyt mahdollisuutta käyttää valtion viranomaisverkon TUVEn palveluja siirtotienä hätäkeskuksesta Yleen ja muuhun viranomaisten kanssa käytävään viestintään.

3.8 KOTIMAISTEN TUOTANTOYHTIÖIDEN ROOLI YLEN TARJOAMASSA

Yhteistyö kotimaisten tuotantoyhtiöiden kanssa on merkittävä osa Ylen julkisen palvelun tehtävää. Yle sekä hankkii esitettäväksi valmiita tv- ja radio-ohjelmia että tekee sisältöjä yhdessä tuotantoyhtiöiden kanssa. Lisäksi Yle kehittää yhteistyössä uusia ohjelmia ja ohjelmaformaatteja. Hankinnat ja osaamisen jakaminen luovat elinvoimaa ja jatkuvuutta yhtiön ulkopuoliselle luovalle alalle. Monet nuoret tekijät työllistyvät alalle juuri tuotantoyhtiöiden kautta.

Yle on lisännyt hankintoja tuotantoyhtiöiltä suunnitelmallisesti viime vuosina. Vuonna 2017 Yle hankki esi-

RIIPPUMATTOMIEN KOTIMAISTEN TUOTTAJIEN OSUUS KOTIMAISISTA ENSILÄHETYKSISTÄ 2013–2017, % *

	YLE TV1	YLE TV2	YLE TEEMA	YLE FEM	YHTEENSÄ
2017	15,0	34,6	22,4	41,5	21,9
2016	13,1	42,1	18,1	40,8	22,9
2015	11,8	29,4	26,1	42,4	20,6
2014	11,9	31,8	37,1	52,0	25,8
2013	12,9	34,3	37,8	61,5	30,9

* Poisluettuna uutiset ja urheilu vuonna 2017 tunteja oli yhteensä 2 224 (-167 tuntia vuodesta 2016).

tysoikeuksia Suomessa toimivilta tuotantoyhtiöiltä yhteensä 30,2 miljoonalla eurolla eli kasvatti hankintoja 5,6 miljoonalla edellisvuoteen verrattuna. Hankintojen lisäämistä edellytti myös parlamentaarinen työryhmä esityksessään kesällä 2016.

Tuotantoyhtiöltä tilataan sisältöjä eri kohderyhmille, eniten kuitenkin alle 45-vuotiaille. Painopiste on ohjelmissa, jotka tarjoavat yhdistäviä kokemuksia sekä innovatiivisissa, uudistavissa hankkeissa.

Vuonna 2017 lisääntynyt panostus tuotantoyhtiöihin on antanut mahdollisuuksia lähteä kokeilemaan uudenlaisia sisältöjä. Esimerkiksi asiaohjelmien sekä kulttuurin ja viihteen sisällöissä on tulossa uusia avauksia vuonna 2018, kuten *Naisia huipulla* radiossa ja komedia-sarjojen kattaus televisiossa.

Tuotantoyhtiöiden tuottamista ohjelmista monet ovat nousseet yleisön suosikeiksi, kuten *Elossa 24h*, *Suomi on suomalainen* tai *Kekkonen*. Tuotantoyhtiöiltä tilatut ohjelmat saavat myös tunnustusta. Esimerkiksi Ylen Venla-palkitusta ohjelmista reilusti yli puolet oli tilattu tuotantoyhtiöiltä, kuten *Myrskyn jälkeen*, *Sohvaperunat* ja *SuomiLOVE*-sarjat. Myös elokuva-alan Jussi-juhlat olivat Ylen juh-

laa: viidestätoista Jussista kolmetoista jaettiin elokuville joissa Yle on mukana rahoittajana ja jotka ovat Ylen ohjelmistoa vuonna 2018.

Osana ohjelmahankintaa Yle ostaa esitysoikeuksia **kotimaisiin elokuviin** ja toimii merkittävänä rahoittajana. Lähes puolet kaikista kotimaisista pitkistä elokuvista valmistuu Ylen rahoituksen turvin.

Vuonna 2017 Yle rahoitti 13 uutta kotimaista pitkää elokuvaa. Tavoitteena on hankkia sellaisia elokuvia jotka kestävät aikaa, ja osaltaan mahdollistaa myös sellaisten elokuvien tekeminen, jotka eivät löydä paikkaansa kaupallisilla alustoilla. Ylen esitysoikeuksien ennakko-ostot vastaavat yleensä 10-30 prosentin osuutta elokuvan kokonaisrahoituksesta.

Kotimaisen dokumenttielokuvan ja lyhytelokuvan tuotannolle ja näkyvyydelle Yle on erityisen tärkeä. Dokumenttielokuvissa ja lyhytelokuvissa Yle on tärkein rahoitukseen osallistuva media-yhtiö. Esimerkkinä tästä on 2017 käynnistetty Short Form -hanke, jossa kehitetään dokumenttielokuvan lyhyttä muotoa ensisijaisesti verkossa ja sosiaalisessa mediassa jaettavaksi. Hankkeessa ovat mukana myös Suomen elokuväsäätiö ja AVEK.

Dokumentaarisessa *Elossa 24h* -sarjassa seurataan elämää Suomen terveydenhuollossa yhden vuorokauden aikana. Kuvassa kätilö Martiina Grönholm Turun yliopistollisesta keskussairaalasta. Sarja on ITV Studios Finlandin tuotantoa.

Kuva: Aki Rask

- Suomalaiset arvioivat Ylen onnistuneen hyvin julkisen palvelun tehtävässään.
- Yle tavoitti päivittäin 76 prosenttia ja viikoittain 93 prosenttia suomalaisista.
- Yle Radio Suomi on edelleen kuunnelluin radiokanava ja Yle TV1 katsotuin televisiokanava Suomessa.

4.1 YLEN ONNISTUMINEN JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄSSÄ

Suomalaiset arvostavat Ylen julkista palvelua ja pitävät sitä tärkeänä yhteiskunnalle. Tämä käy ilmi kahdesti vuodessa tehtävästä Kanava- ja palvelumielikuva -tutkimuksesta, jolla Yle seuraa onnistumistaan strategisissa tavoitteissaan.

Yle saa yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8 asteikolla yhdestä kymmeneen. Tulos on pysynyt viimevuotisella tasolla. Ylen merkitystä omassa mediankäytössään suomalaiset arvioivat arvosanalla 6,8, missä on hienoista laskua. (Vuonna 2016 vastaava luku oli 7,1.) Henkilökohtainen tärkeys on kasvanut hieman nuorilla naisilla ja laskenut hieman yli 60-vuotiaiden keskuudessa.

Ylen sisältöjen ja palvelujen kiinnostavuus on kasvanut kaikissa alle 60-vuotiaiden ryhmissä. Koko väestön keskuudessa kiinnostavuus on noussut edellisvuoden 76 prosentista 83 prosenttiin.

Yle tavoitti syksyllä 2017 päivittäin 76 prosenttia väestöstä eli aiempaa enemmän (vuonna 2016 vastaava luku oli 70). Viikkotavoittavuus on pysynyt 93 prosentissa. Tavoittavuus on kasvanut etenkin alle 45-vuoti-

aissa, joista Yle tavoittaa viikoittain 87 prosenttia ja päivittäin 54 prosenttia. Nousua on ollut erityisesti Ylelle perinteisesti vaikeassa ikäryhmässä, 15–29-vuotiaissa. (KMK-tutkimus, Taloustutkimus, syksy 2017.)

Kokonaisuutena suomalaiset katsovat Ylen onnistuneen hyvin julkisen palvelun tehtävässään. Ylen arvo suomalaisille -tutkimuksessa Yle saa julkisen palvelun tehtävän hoidosta keskiarvoksi 4,74 asteikolla 1–6. Tulos on samaa tasoa kuin vuosi sitten. Vain kolme prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että Yle on onnistunut huonosti tehtävässään.

Tutkimus kartoittaa suomalaisten käsityksiä Ylestä yhteiskunnallisena toimijana ja mediasisältöjen ja -palvelujen tuottajana. Tutkimuksessa kysytään myös arvioita Yle luotettavuudesta, vastuullisuudesta, vuorovaikutuksesta ja rahoituksesta.

Kysyttäessä Ylen tärkeimpiä sisältöjä ja palveluja suomalaiset painottavat luotettavaa tietoa, uutisia ja asiaa. Tärkeänä pidetään myös sitä, että Ylen kautta voi seurata kotimaista ohjelmistoa omalla äidinkielellä, saa yleissivistystä ja ymmärtää paremmin yhteiskunnassa ja muualla maailmassa tapahtuvia muutoksia. Kärkikymmeniköön kuuluvat lisäksi

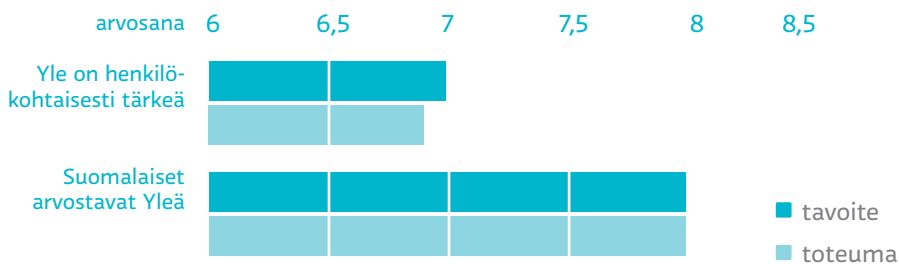
- turvalliset lastenohjelmat
- erityisryhmille suunnatut palvelut kuten viittomakieli ja ohjelmatekstitykset
- sisältöjen ja palvelujen löydettävyyttä
- tiedon äärelle pääsee ajasta ja paikasta riippumatta
- alueellisuus ja paikallisuus.

Susijengin menestys on luonut Suomeen koripallobuumin. Dokumentti Dok: Susijengi – koripallohuumaa 2017 seurasi ilmiötä ja joukkueen faneja.

Kuva: Yle Kuvapalvelu/Filmus

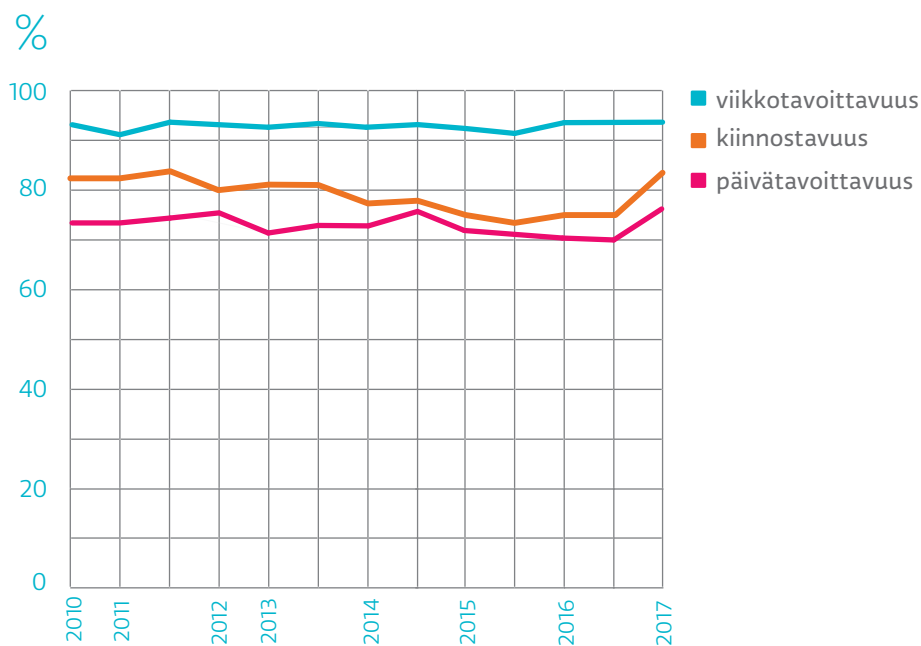
YLEN ASIAKKUUSTAVOITTEET JA TOTEUMAT 2017

Arvosanat asteikolla 1–10

Lähde: KMK-tutkimus/Taloustutkimus; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

YLEN TAVOITTAVUUS JA KIINNOSTAVUUS 2010–2017

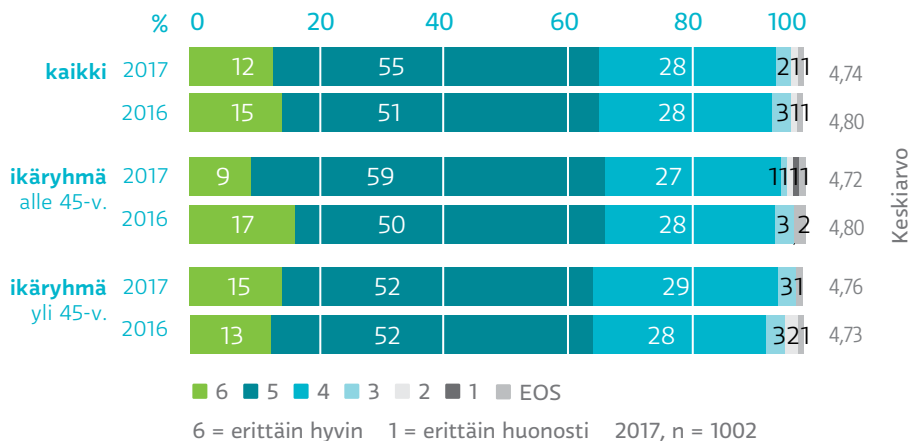

15-v.+ -väestö

Lähde: KMK-tutkimus/Taloustutkimus; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

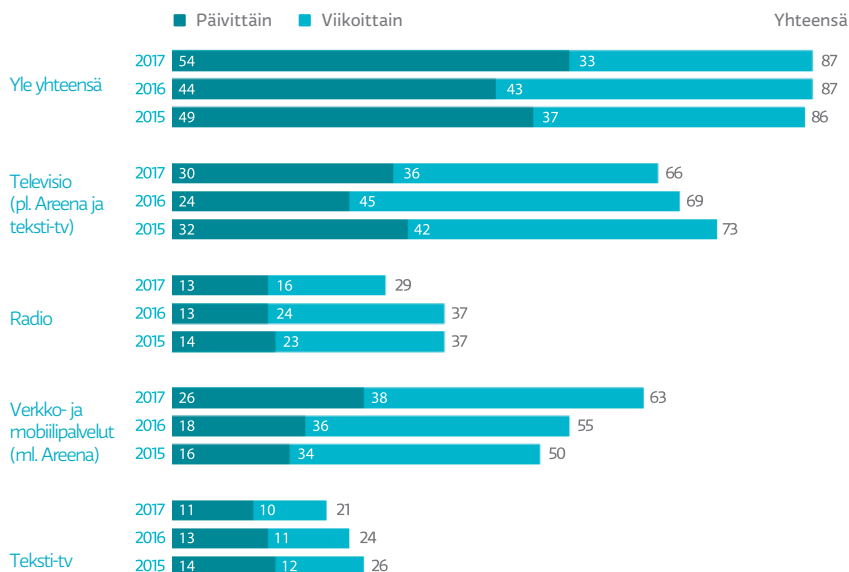
Huom. Keväällä 2015 ja sen jälkeen viikko- ja päivätavoittavuudet ovat sisältäneet myös Ylen some-kanavat

MITEN HYVIN YLE ON ONNISTUNUT KOKONAISUUTENA JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄSSÄÄN 2016 JA 2017

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2017, Taloustutkimus

YLEN MEDIOIDEN TAVOITTAVUUDET 2015–2017, % 15–44-V.

Lähde: KMK-tutkimus/Taloustutkimus; Älykäs data ja asiakuus, Yle

4.2

Kaikki odotukset eivät aivan täyty, mutta tärkeimmiksi koetuissa tehtävissä Yle on tutkimukseen vastanneiden mielestä onnistunut hyvin. Esimerkiksi odotuksiin luotettavan tiedon saannista sekä pääsystä tiedon äärelle ajasta ja paikasta riippumatta Yle on onnistunut vastaamaan erittäin hyvin.

Suomalaisten luottamus Yleä kohtaan on pysynyt korkealla tasolla. Ylen arvo suomalaisille -tutkimuksen mukaan 80 prosenttia vastaajista luottaa Yleen erittäin paljon tai melko paljon. Erittäin paljon luottavien osuus on kasvanut 24 prosenttiin eli neljä prosenttiyksikköä vuodesta 2015, jolloin asiaa kysyttiin edellisen kerran. Vähän tai ei lainkaan Yleen luottaa vastaajista ainoastaan neljä prosenttia.

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan luottamustaan 25 suomalaiseen instituutioon, joiden joukossa on Ylen lisäksi muita mediayhtiöitä, yrityksiä ja yhteiskunnallisia toimijoita. Yle sijoittuu listalla kuudenneksi heti yliopistojen ja koululaitoksen jälkeen. Kärjessä ovat tasavallan presidentti ja poliisi.

Vastaajista 72 prosenttia on tyytyväisiä Yle-veroon ja 76 prosenttia kokee saavansa melko hyvin tai erittäin hyvin vastinetta verorahoilleen.

4.2 YLEN YLEISÖSUHDE TELEVISIOSSA, RADIOSSA JA VERKOSSA

Televisio

Vuonna 2017 Ylen televisiokanavat tavoittivat 81 prosenttia ja televisio kaikkiaan 90 prosenttia väestöstä. Yle TV1 oli edellisvuosien tapaa Suomen katsotuin kanava: se keräsi 29 prosenttia koko vuorokauden katseluajasta.

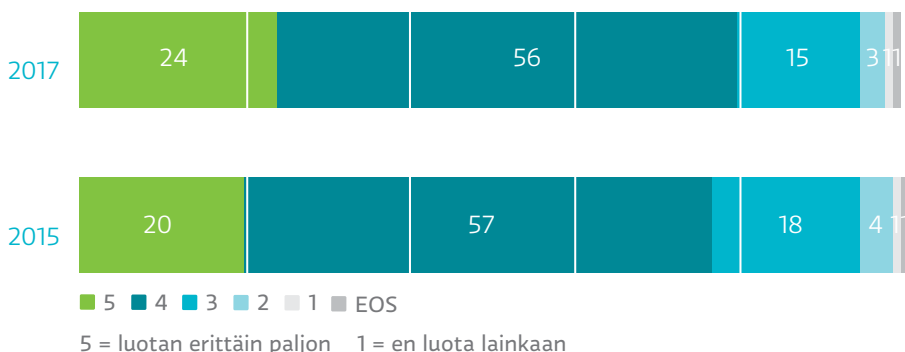
Päivittäin Ylen tv-kanavat tavoittivat 54 prosenttia suomalaisista. MTV tavoitti 48 prosenttia, Nelonen Media 42 prosenttia ja Discovery Networks Finland 24 prosenttia suomalaisista.

Ylen osuus kaikesta television katse-
lusta oli 43,3 prosenttia eli osuus laski puo-
litoista prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Katsotuimpia Ylen sisältöjä olivat uutiset, ajankohtaisohjelmat, asia, urheilu ja ulkomaiset sarjat. Urheilun huippuhetket koettiin Lahden MM-hiihdoissa ja Yleisurheilun MM -kisoissa.

Ylen alueelliset tv-uutiset ovat säilyttäneet suosionsa. Yle TV1:n kello 17.06 alueellisia uutisia katsoi vuonna 2017 keskimäärin runsaat 544 000 katsojaa ja kello 18.22 lähetystä yli 640 000 katsojaa.

SUOMALAISTEN LUOTTAMUS YLEEN VUOSINA 2015 JA 2017

n=1002

Lähde: Ylen arvo suomalaisille / Taloustutkimus, 2017

TV:N JA YLE AREENAN KATSOTUIMPIA OHJELMIA 2017 UUTISTEN JA URHEILUN LISÄKSI

Yle TV1

- Itsenäisyyspäivä: Linnan juhlat
- Kohti Linnan juhlia
- Suomen Turku julistaa joulurauhan
- Itsenäisyyspäivä: Linnan jatkot
- Itsenäisyyspäivän paraati

Yle TV2

- Suomen Urheilugaala
- Kultainen Venla
- Siskonpeti : Musta joulu
- Syke
- Lumiukko

Yle Teema

- Tuntematon sotilas
- Altai 30 päivässä
- Kino Suomi: Tuntematon sotilas
- Niskavuoren Heta
- Niskavuori

Yle Fem

- Case
- Aika on meidän
- Maria Lang: Ei enää murhia
- Solsidan - Onnea onkimassa
- Melkein unplugged: Jari Sillanpää

Yle Areena

- Skam
- Syke
- Ryhmä Hau
- Nalle
- Pipsa Possu

Oi maamme! -sarja julkaisi katsojien arkistomateriaalista tekemiä uusia lyhyelohkuvia. Ensimmäisen jakson teemana oli huumori. Videoita esittelivät toimittaja Minna Joenniemi ja bloggaja Kasper Strömman.

Kuva: Yle Kuvapalvelu

Suomen ruotsinkieliset katsovat televisiota keskimäärin parikymmentä minuuttia vähemmän kuin muu väestö.

Kaikesta television katseluun käytetystä ajasta Ylen osuus oli 43 prosenttia ja kotimaisten kaupallisten kanavien osuus 30 prosenttia. Ruotsin yleisradioyhtiö SVT:n kanavien osuus katseluajasta pysyi 8 prosentissa. Katsotuin kanava myös ruotsinkielisen väestön keskuudessa oli jälleen Yle TV1.

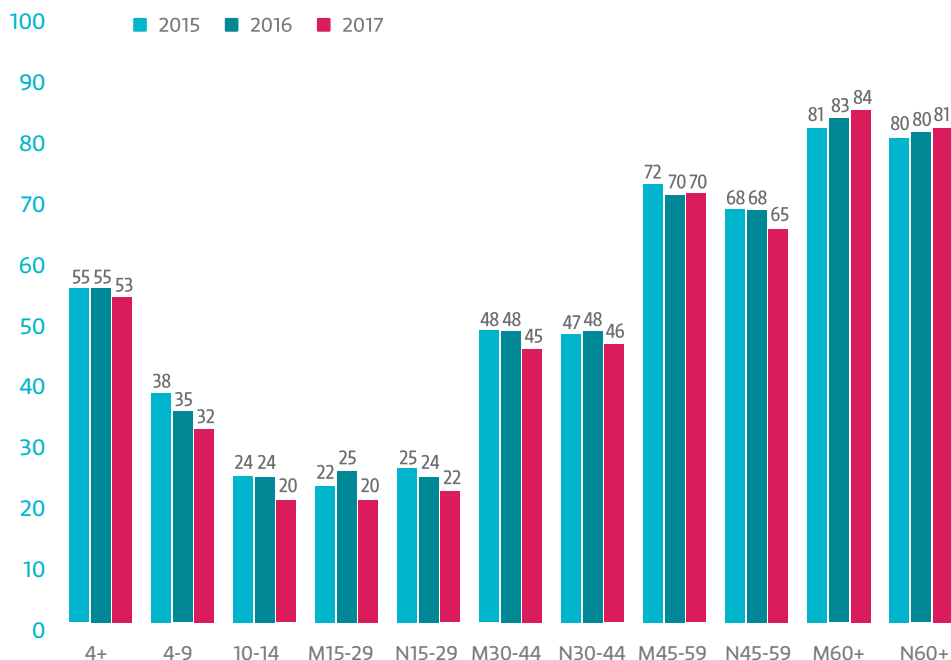
Yle Fem tavoitti ruotsinkielisistä päivittäin 23 ja viikoittain 54 prosenttia. Tavoitavuus laski noin kymmenen prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Uudella kanavapaikalla Yle Teema ja Fem tavoittivat 38 prosenttia ruotsinkielisestä väestöstä viikoittain. Kaikesta television katselusta Yle Femin osuus laski 6 prosenttiin.

YLEN RADION KUUNNELLUIMPIA OHJELMIA 2017

- Yle Radio Suomi: *Onnen sävel ja Tarja Närhin Iskelmäsävel*
- Yle Radio 1: *Ykkösaamu*
- YleX: *YleX Aamu ja Poikelus ja Hätönen*
- Yle Puhe: *Politiikkaradio ja Lindgren & Sihvonen*
- Yle Radio Vega: *God morgon Svenskfinland*
- Yle X3M: *Succémorgon*

YLEN TELEVISION PÄIVÄTAVOITTAUVUUS 2015–2017 IKÄRYHMITTÄIN, %

Lähde: TV-mittaritutkimus/Finnpanel; Älykäs data ja asiakuus, Yle

Radio

Radion kuuntelu on säilynyt vakaana. Radiota kuunteli viikoittain 93 prosenttia yli 9-vuotiaasta väestöstä. Keskimääräisenä päivänä radio tavoitti 74 prosenttia väestöstä. Ylen radiokanavat tavoittivat viikoittain 55 prosenttia ja päivittäin 38 prosenttia suomalaisista. Tavoittavuus oli hieman edellisvuotta matalampi.

Ylen osuus kuuntelusta säilyi edellisvuoden tasolla ja oli 49 prosenttia. Yle Radio Suomi oli edelleen Suomen kuunnelluin radiokanava: sen osuus kaikista kuunteluminuuteista oli 31 prosenttia.

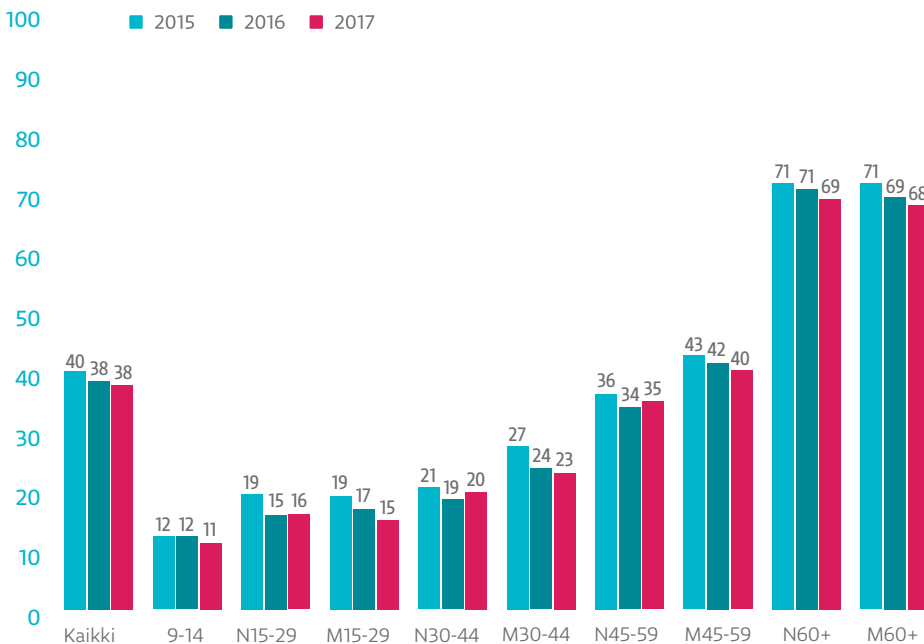
Aueradioissa Yle Radio Suomi lähettää sekä valtakunnallista että alueellista ohjelmaa 18 eri alueella. Lisäksi Yle Vegan

taajuuksilla lähetetään ruotsinkielistä paikallista ohjelmaa viidellä alueella.

Yle Radio Suomen kuuntelu oli aiempien vuosien tapaan vahvinta Lapissa, missä 55 prosenttia asukkaista kuuntelee kanavaa viikoittain (64 prosenttia vuonna 2016). Toista ääripäätä edustavat Tampere sekä Vaasan ja Seinäjoen seutu: Yle Radio Suomi tavoitti näillä alueilla viikoittain 31 prosenttia yli 9-vuotiaasta väestöstä. Helsingissä Yle Radio Suomi tavoittaa myös 31 prosenttia väestöstä, mutta määrällisesti eniten: 460 000 kuuntelijaa viikossa.

Ruotsinkielisille radio on yhä tärkeä väline. Vuonna 2017 radio tavoitti yli 9-vuotiaista ruotsinkielisistä viikoittain 93 prosenttia ja päivittäin 77 prosent-

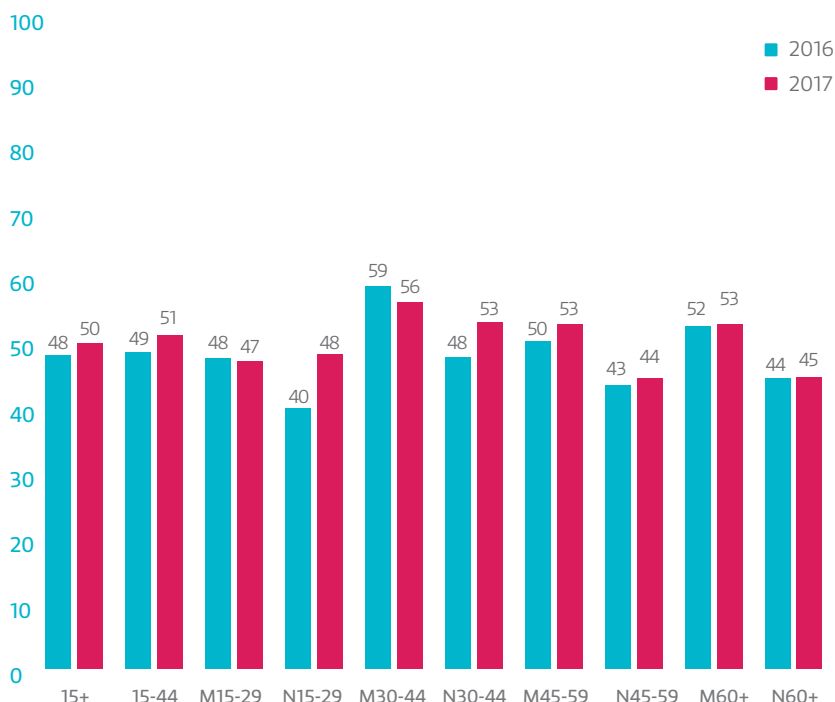
YLEN RADION PÄIVÄTAVOITTAVUUS 2015–2017 IKÄRYHMITTÄIN, %

Tammi-marraskuu

Lähde: KRT/Finnpanel; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

YLEN VERKON PÄIVÄTAVOITTAUVUUS IKÄRYHMITÄIN 2016–2017, %

Lähde: iClick/TNS Metrix -paneeli; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

tia. Radion kuuntelu-aika kasvoi viidellä minuutilla edellisestä vuodesta.

Ylen kanavien osuus kuuntelusta on suuri, 73 prosenttia. Kuunnelluin kanava oli jälleen Yle Vega, jonka kuunteluosuus kasvoi 50 prosentista 53 prosenttiin. Yle Vega on Suomen ainoa kanava, joka lähettää myös alueellista ohjelmaa ruotsin kielellä.

Yle Vega tavoitti viikoittain 56 prosenttia ja päivittäin 42 prosenttia ruotsinkielisistä. Nuorisokanava Yle X3M:in tavoittavuus laski hieman. Sitä kuunteli viikoittain 29 prosenttia ruotsinkielisistä. Omasta kohderyhmästään, 15–24-vuotiaista, Yle X3M tavoitti viikoittain 52 prosenttia (56 prosenttia vuonna 2016).

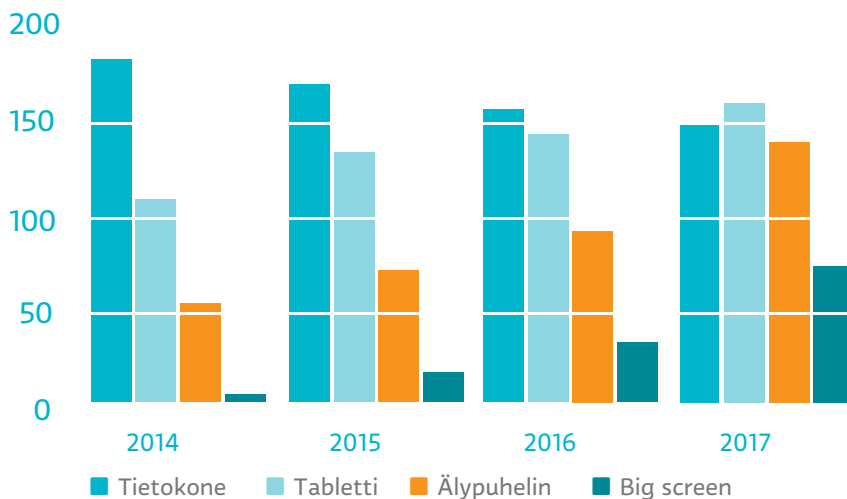
Verkkopalvelut

Vuonna 2017 Yle tavoitti verkkopalveluillaan päivittäin 20 prosenttia Suomen yli 15-vuotiaista verkon käyttäjistä, eli keskimäärin 714 000 henkilöä. Se on vähemmän kuin Sanoman tai Alman verkkopalveluilla, jotka tavoittivat päivittäin kolmanneksen verkon käyttäjistä tai yli. Luvut perustuvat TNS Metrix -paneelitutkimukseen, jonka mittauksessa ovat mukana ne kotimaiset verkon toimijat, joiden sivuilla on mittaustunniste. Viikossa Ylen verkkopalvelut tavoittivat keskimäärin puolet suomalaisista verkon käyttäjistä.

Ylen verkko- ja mobiilipalveluihin teh-

YLE AREENASSA TALLENTEIDEN KÄYNNISTYKSET ERI PÄÄTELAITTEILLA 2014–2017

milj.

Yle Areenan AOD- ja VOD-käynnistykset 1.1.–31.12.

Lähde: DAX/Adobe; Älykäs data ja asiakkuus, Yle

tiin vuoden 2017 aikana yhteensä yli 865 miljoonaa käyntiä, mikä on noin 30 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Yle Areenassa tehtiin 525 miljoonaa käynnistystä joko video- tai audiotallenteisiin tai suoriin radio- ja tv-lähetyksiin – siis keskimäärin lähes 1,5 miljoona käynnistystä joka päivä. Käynnistykset kasvoivat lähes sadalla miljoonalla.

4.3 YLEISÖPALAUTTEEN SEURANTA JA VUOROVAIKUTUS SIDOSRYHMIEN KANSSA

Suomalaisilla on mahdollisuus ottaa yhteyttä ja antaa suoraa palautetta Ylelle

monin eri tavoin: sähköpostilla, puhelimitse ja verkossa, myös sosiaalisessa mediassa.

Yle saa viestejä arviolta noin 40 000 viikossa eli yli 2 miljoonaa vuodessa. Tästä pystytään tilastoimaan vain murto-osa, sillä palautteesta ylivoimaisesti suurin osa, lähes 90 prosenttia, tulee sosiaalisen median kautta. Sisältöjen, palvelujen ja yhtiön some-tilien ja sähköpostiosoitteiden lisäksi palautetta tulee myös tekijöiden henkilökohtaisiin osoitteisiin.

Vuonna 2017 Yle sai noin 122 000 tilastoitua yhteydenottoa puhelimitse, sähköpostitse tai verkon kautta. Palautteen määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta, joskin vuonna 2017 kasvu taittui.

4.3

Valtaosa tilastoidusta palautteesta koski ohjelmia ja Yle Areenaa. Svenska Yleen tuli 3 800 ruotsinkielistä palautetta. Teknistä palautetta radio- ja tv-lähetyksistä tuli puolestaan noin 6 500. Yle Tunusta koski noin 2 700 yhteydenottoa.

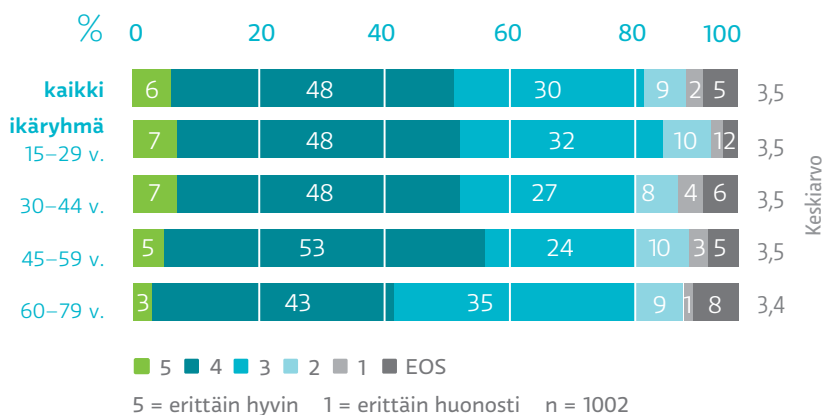
Palautteista 12 prosenttia oli ohjelma- ja uusintatoiveita – kaksinkertaisesti vuoteen 2016 verrattuna. Aiempien vuosien tapaan yksittäisistä ohjelmista eniten palautetta tuli *A-studiosta*, uutisista ja Ylen aamu-tv:stä. Sarjoista norjalainen *Skam* sekä kotimainen *Sohvaperunat* kirvoittivat runsaasti yhteydenottoja.

Yle käy muutoinkin vuoropuhelua

sidosryhmien kanssa monin eri tavoin, esimerkiksi ohjelmien teon yhteydessä. Tutkimusten, kansalaiskeskustelun, haastattelujen ja käyttäjäpaneelien avulla kootut näkemykset tuodaan osaksi Ylen strategiatyötä ja sisältöjen suunnittelua.

Syksyllä 2017 Yle perusti uuden yleisöasiamiehen tehtävän. Siihen nimitettiin Sami Koivisto, ja hän aloitti työssään marraskuun alussa. Samassa yhteydessä tehtävänimike muutettiin yleisövuorovaihtuksen päälliköksi. Tehtävän pääpaino on Ylen toiminnan läpinäkyvyyden lisäämisessä ja yhtiön ja yleisön välisen dialogin vahvistamisessa.

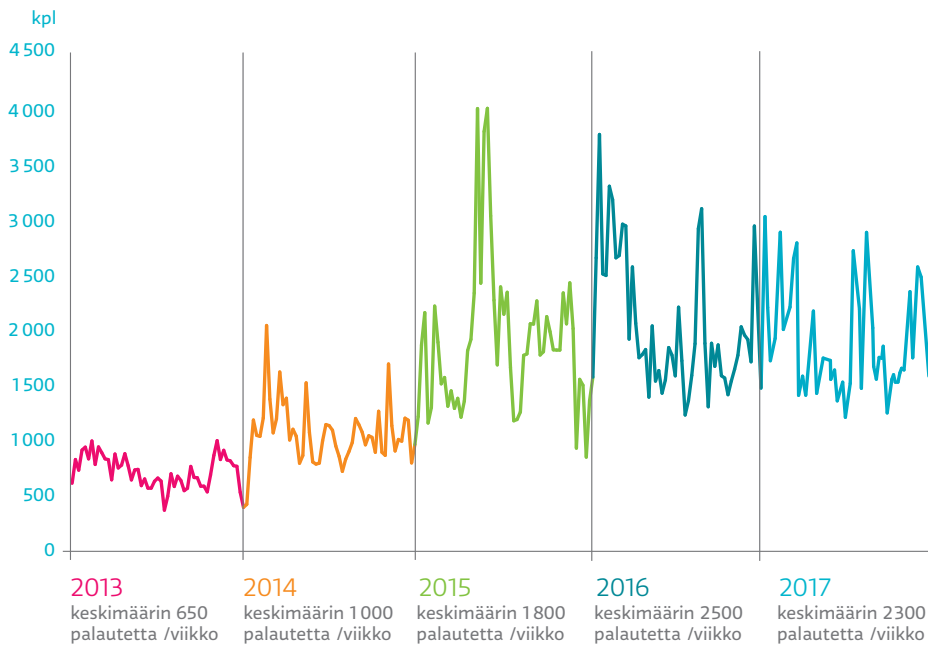
YLEN ONNISTUMINEN VUOROVAIKUTUKSESSA SUOMALAISTEN KANSSA 2017

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2017/Taloustutkimus

PALAUTTEEN* LUKUMÄÄRÄ VIIKOITTAIN 2013–2017

* Ohjelma- ja Areena-palautteeseen saapuneet palautteet

Lähde: Salesforce/Asiakaspalvelu, Yle

Ylen toiminnan kehittäminen ja toimintaperiaatteet

5

- ▶ **Yle suuntaa resursseja uusiin sisältöihin ja verkkopalveluihin.**
- ▶ **Ylen ja kaupallisen median yhteistyö eteni uusilla kokeiluilla.**
- ▶ **Yle vastaa työkalukulttuurin ja digitalisaation muutoksiin henkilöstön kehittämisessä.**

5.1 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Yle on jatkanut määrätietoista kehitystyötä vastatakseen mediankäytön monimuotoistumiseen ja lakimuutosten tuomiin velvoitteisiin.

Vuoden 2016 lokakuussa Yle käynnisti mittavan uudistusohjelman, joka koskee kaikkia sisältöalueita, julkaisuja ja tuotantoja, ja on jatkanut sen toimeenpanoa. Uudistuksilla Yle tähtää edelleen laadun vahvistamiseen, suurempaan vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen.

Vuonna 2018 Yle kohdistaa noin 25 miljoonaa euroa uusiin sisältöihin, verkkopalvelujen kehittämiseen ja näitä tukeviin investointeihin.

Tulevina vuosina Yle panostaa erityisesti uusien yleisöjen tavoittamiseen alle 45-vuotiaiden ikäryhmässä sekä alle 15–29-vuotiaiden saamiseen Ylen palvelujen pariin. Tavoitteena on lisätä Ylen merkityksellisyyttä näissä ikäryhmissä

sekä sisältöjen parissa vietettyä aikaa. Samalla Yle huolehtii julkisesta palvelusta koko väestölle ilmaisumuotoja ja julkaisutapoja kehittämällä.

Yle jatkaa kehityssaskelia myös uusien teknologioiden testaamiseksi. Ylen vetämä ideahautomo ja verkosto Yle Beta innovoi teknologian sovelluksia media-alalle ja rahoitti vuonna 2017 lupaavia tekoälyn, robotiikan, puheohjauksen, virtuaalitodellisuuden ja lisätyn todellisuuden kokeiluja.

Yhtiö on mukana vuoden 2018 alussa käynnistyneessä kolmivuotisessa EU-tasoisessa MeMAD-tutkimushankeessa, joka etsii menetelmiä tekoälyn käyttämiseen media-alalla, erityisesti videoaineiston analysoinnissa sekä kääntämisen ja tekstittämisen apuna.

Lisäksi Yle tutkii mahdollisuuksia hyödyntää uusia langattomia tekniikoita, kuten 5G-teknologiaa, mediasisältöjen tuotannossa ja jakelussa. Yle osallistuu yritysten, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen Wireless for Verticals (WiVe) -yhteishankkeeseen, jossa uusia tekniikoita testataan. Kumppaneiden kanssa tutkitaan myös lisätyn- ja virtuaalitodel-

5.1

Hulahula Suomi -sarja innosti suomalaisia osallistumaan yhteistanssiin juhannusaattoon. Koreografia oli mahdollista opetella lisätyn todellisuuden avulla.

Kuva: Ilmari Fabritius / Yle

lisuuden mahdollisuuksia sisältöjen luomisessa ja kuluttamisessa.

Sisäisessä toiminnassaan Yle jatkaa panostuksia toimintakulttuuriin ja tiedolla johtamisen kehittämiseen. Tavoitteena on muun muassa vahvistaa osaamista datan hyödyntämiseksi laajasti ja läpinäkyvästi koko yhtiössä.

Tarjonnan rakentamisessa Yle siirtyy rullaavaan suunnitteluun, ennustamiseen ja päätöksentekoon. Tämä mahdollistaa resurssien entistä joustavamman ja tehokkaamman kohdentamisen läpi vuoden. Sitä tukevat sisällön ja tuotannon uusi suunnittelujärjestelmä sekä pilvipohjainen talous- ja hankintajärjestelmä, joka otettiin käyttöön syksyllä 2017.

Yle jatkoi valmisteluja siirtymisestä teräväpiirtoon antenniverkossa maaliskuussa 2020, jolloin peruslaatuiset SD-lähetykset päättyivät. Tuotantoteknologiassa HD-siirtymä saatiin vuoden aikana päätökseen, ja uutisten ja urheilun tuotannot siirtyvät HD-laatuun tammikuun 2018 aikana.

Yle vähentää edelleen toimitilojensa määrää ja tehostaa tilankäyttöä, mikä vapauttaa resursseja muuhun toimintaan. Pasilan tilamuutokset etenevät suunnitellusti, ja tavoitteena on saada ne päätökseen vuoteen 2020 mennessä. Tarkoituksena on, että Yle toimii omistamissaan kiinteistöissä jatkossa ainoastaan Helsingin Pasilassa, muualla Yle on vuokralaisena.

5.2

5.2. KUMPPANUUDET JA YHTEISTYÖ MUUN MEDIAN KANSSA

Yle kehittää toimintaansa myös monipuolisilla kumppanuuksilla sisältöjen kehityksessä, jakelussa ja teknologiassa ja tekee tiivistä yhteistyötä erilaisten oppilaitosten, korkeakoulujen ja järjestöjen kanssa. Yhteistyökumppanit valitaan siten, että ne sopivat julkisen palvelun tehtävään ja arvoihin.

Kumppanuuksien ja yhteistyön tavoit-

teena on vahvistaa luovan alan elinvoimaa ja kotimaisen sisällöntuotannon toimintaedellytyksiä, kehittää osaamista ja edistää media-alan teknologista kehitystä.

Yhteistyö pohjaa myös uuteen Yle-lakiin, jonka mukaan Ylen tulee toiminnallaan edistää sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

Yhteistyö kaupallisen median kanssa

Yle käynnisti vuonna 2016 selvityksen yhteistyöstä kaupallisen median kanssa parlamentaarisen työryhmän linjausten mukaisesti. Vuoden 2017 aikana neuvottelut etenivät, ja Yle aloitti useita yhteistyökokeiluja kaupallisten mediayhtiöiden kanssa.

Yhteistyön mahdollisuuksista järjestettiin kaksi keskustelutilaisuutta, joissa olivat Ylen lisäksi mukana muun muassa Sanoma, Alma Media, Lännen Media, Keskisuomalainen, Kaleva, STT, Karjalainen, KSF Media sekä Maaseudun Tulevaisuus. Lisäksi Yle on käynyt kaupallisten sanomalehtien kanssa kahdenvälisiä keskusteluja.

Uutena yhteistyön muotona Yle aloitti vuoden 2017 alussa linkitykset omilta verkkosivuiltaan saman aihealueen sisältöihin muissa medioissa. Linkittämisen kriteerinä on ensisijaisesti lähteen luotettavuus. Lisäksi lähteiden pitää olla asiaankuuluvia, lisäarvoa tuovia ja journalistisesti perusteltuja. Hallintoneuvosto käsitteli Ylen linkittämisen periaatteet lokakuussa 2017.

Hallintoneuvosto totesi kevään ennakkoarvioinnin yhteydessä, että linkityksen avulla on mahdollista lisätä kaupallisen median tavoittavuutta. Journalististen kriteerien ohella Ylen tulee linkityksessä huomioida kaupallisten toimijoiden tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu.

Maaliskuussa 2017 Yle palasi STT:n asiakkaaksi vuoden mittaisella sopimuksella. Svenska Ylen hyödyntämä STT:n ruotsinkielinen palvelu päättyi vuoden

lopussa, kun STT lakkautti ruotsinkielisen uutistoimituksensa.

Uutena avauksena käynnistyi myös yhteistyökokeilu, jossa kaupallisella medialla oli mahdollisuus hyödyntää Ylen vaalikonetta kevään 2017 kunnallisvaaleissa. Yhteistyössä olivat mukana KSF Media, Uusi Suomi, Maaseudun Tulevaisuus ja Suomen Kuvalehti. Kokeilussa kukin mediatalo saattoi täydentää vaalikonetta omilla kysymyksillään ja liittää vaalikoneen omille verkkosivuilleen. Lisäksi Yle ja muutamat alueelliset sanomalehdet järjestivät yhteisiä vaalikeskusteluja ja tulos-iltoja eri paikkakunnilla.

Ruotsinkielisellä länsirannikolla Yle Österbotten ja HSS Media toteuttivat yhdessä yleisötutkimuksen alueellaan osana laajempaa sisältöhanketta.

Urheilussa Yle pyrkii aktiivisesti edistämään yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa muun muassa sisältöhankinnoilla ja jakamalla urheilun esitysoikeuksia molempia osapuolia hyödyntävällä tavalla. Vuonna 2017 yhteistyön arvo oli miljoonia euroja. Merkittävimpiä yhteistyösopimuksia olivat

talviurheilun esitysoikeuksien lisensointi MTV:lle, uutena avauksena kansainvälisen huippupalloilun konseptin pilotointi Viasatin kanssa sekä tulospalvelu-yhteistyön pilotointi Keski-suomalaisen kanssa.

Syksyn aikana käytiin tunnusteluja uusista yhteistyömuodoista esimerkiksi teknologian hyödyntämisessä. Ylen kehittämä Voitto-robotti avataan avoimena lähdekoodina. Vaalikoneen ja vaalien tulospalvelun kehittämistä on niin ikään määrä edelleen jatkaa.

Alustavasti on keskusteltu muistakin yhteistyön alueista, kuten Yle Tunnuksen, yhteisen metatietopalvelun ja urheilun tulospalvelun kehittämisestä.

Yle on luonut usean vuoden ajan median käytön mittaamenetelmiä yhteistyössä kaupallisten media-yhtiöiden kanssa Media Metrics Finland -osakkuusyhtiössä (MMF). Yle on mukana vuoden 2017 alussa perustetussa Finnish Internet Audience Measurementissa. Toimielin edistää yhteismitallista datan käyttöä online-yleisöistä Suomessa.

Yle toimii yhteistyössä myös audion aseman vahvistamiseksi. Radiotoimialan

Yle teki yhteistyötä muiden mediatalojen kanssa kunnallisvaaleissa 2017 vaalikoneen kysymyksissä sekä järjestämällä yhteisiä vaalikeskusteluja ja tulosiltoja. Puheenjohtajatentit Yle TV1:ssä juonsivat Jan Andersson ja Seija Rautio.

Kuva: Jyrki Valkama / Yle Kuvapalvelu

yhdessä operoima Radiot.fi-verkkopalvelu kehittyy voimakkaasti. Uutena palveluksena vuonna 2018 kokeillaan ensimmäistä suomenkielistä puheohjattavaa mediapalvelua.

Yhteistyö television palvelujen kehittämiseksi Teevee.fi-palvelussa on päättynyt. Sen kehityspanokset on kohdistettu Katso-mo-, Yle Areena- ja Ruutu-palveluihin.

Ylen ja kaupallisen median edustajien välillä on sovittu yhteydenpidon jatkamisesta uusien yhteistyömuotojen ja media-alan kehityshankkeiden kartoittamiseksi.

5.3

5.3 YHTEISKUNTAVASTUUN YLEN TOIMINNASSA

5.4

Yle toteuttaa laajaa yhteiskuntavastuuta julkisen palvelun tehtävänsä kautta. Monipuolisilla sisällöillä ja palveluilla Yle tuottaa arvoa yhteiskunnalle ja tukee eri väestöryhmien, alueiden, kielten ja kulttuurien elinvoimaa sekä kansalaisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Vastuullisuuteen kuuluvat myös eettiset toimintatavat, taloudellinen vastuu Yle-veron tehokkaasta käytöstä sekä Ylen merkittävä rooli luovan alan työllistäjänä.

Ylellä on koko yhtiötä koskeva eettinen ohje Code of Conduct sekä vastuullisen toiminnan compliance-ohjelma, jonka tavoitteena on varmistaa lakien, normien ja eettisten ohjeiden noudattaminen yhtiössä. Ohjelmaa on tuettu muun muassa kouluttamalla henkilöstöä.

Compliance-toiminnon tukena toimii eettinen ryhmä, joka aloitti toimintansa vuoden 2017 alussa. Ryhmän jäseninä toimivat vastuullisen toiminnan päällikkö, HR-, strategia- ja viestintäjohtaja sekä liiketoimintayksiköiden edustaja, henkilöstön edustaja ja riskienhallinnan päällikkö.

Ylellä on käytössä Eettiseksi kanavaksi nimetty ilmoituskanava, jolla henkilöstö voi tarvittaessa ilmoittaa havaituista tai epäilyistä väärinkäytöksistä. Kanavan kautta on tullut hyvin vähän ilmoituksia.

Yle on päivittänyt ympäristövastuuoh-

jelmansa vuosille 2017–2020. Siinä erityistä huomiota kiinnitetään energiatehokkuuteen, matkustuksen päästöjen vähentämiseen sekä jätehuollon ja kierätyksen tehostamiseen. Yle noudattaa toimipisteissään WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmää ja on Suomen johtavan yritysvastuuverkoston FIBS ry:n jäsen.

Ylen yhteiskuntavastuuta käsitellään tarkemmin yhtiön verkkosivuilla <http://yle.fi/yleisradio>. Tietoa vastuullisen toiminnan compliance-ohjelmasta ja eettisistä toimintaperiaatteista julkaistaan myös Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

5.4 RIIPPUMATTOMUUS JA TOIMINTAPERIAATTEET

Ylen julkaisutoiminnan ja sisältötuotannon perustana ovat Ylen arvot: riippumattomuus, luotettavuus ja ihmisen arvostaminen. Yle noudattaa toiminnassaan media-alan yleisiä eettisiä ohjeita, Journalistin ohjeita. Media-alan yleisten periaatteiden lisäksi yhtiön toimintaa ohjaavat Ylen ohjelmatoiminnan ja sisältöjen eettiset ohjeet (OTS).

Toimitustyötä johtavat ja valvovat sananvapauslain mukaiset vastaavat toimittajat. Heidät nimittää Ylen hallitus. Vastaavat toimittajat huolehtivat siitä, että Ylen sisällöntuotannossa ja julkaisutoiminnassa noudatetaan lakia, Ylen arvoja ja eettisiä ohjeita.

Vastaavat toimittajat kokoontuvat säännöllisesti sopiaakseen yhteisistä linjauksista ja journalististen prosessien kehittämisestä. Ylen journalististen standardien ja etiikan päällikkö sekä yhtiön lakimiehet avustavat tarvittaessa vastaavia toimittajia vastuullisen toiminnan johtamisessa.

Vuoden 2018 alussa toimintansa aloittavan Journalismin akatemian tavoitteena on osaltaan varmistaa Ylen journalistista riippumattomuutta. Vastaavat toimittajat täydensivät Ylen ohjelmatoiminnan

säännöstöä siten, että ohjeessa korostetaan entistä selvemmin Ylen riippumattomuutta myös poliittisista vaikuttamisyrityksistä. Yhtiön hallitus hyväksyi Ylen riippumattomuutta korostavat OTS-ohjeiden muutokset marraskuussa.

Median itsesääntelyelin Julkisen sanan neuvosto JSN arvioi, onko julkaisijan toiminta ollut yksittäisissä tapauksissa hyvän journalistisen tavan mukaista. JSN voi myös ohjeistaa alan toimijoita antamalla periaatelausumia journalismin keskeisistä eettistä kysymyksistä. Yle kuuluu Julkisen sanan neuvoston taustayhteisöön ja on sitoutunut noudattamaan Journalistin ohjeita.

JSN antoi vuoden 2017 aikana 14 Yleä koskevaa päätöstä. Päätöksistä kuusi oli langettavia ja kahdeksan vapauttavia. Langettavat päätökset koskivat muun muassa journalistisen päätösvalan luovuttamista, virheen korjaamista, totuudenmukaista tiedonvälitystä, piilomai-

nontaa ja lähdekritiikkiä. Ylen uutis- ja ajankohtaistoimintaa koskevaa JSN:n päätöstä ja Ylen sisäisiä organisaatiomuutoksia on käsitelty luvussa 3.1.

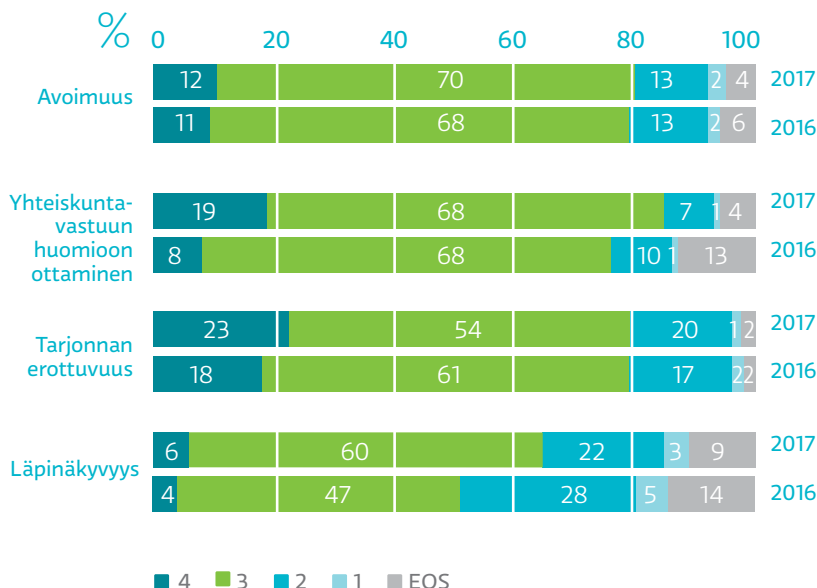
5.5 HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN

Osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi

Digitalisaatio vaikuttaa voimakkaasti henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Vuonna 2017 kiinnitettiin huomiota erityisesti verkostomaiseen toimintatapaan, yhdessä oppimiseen sekä toiminnan kehittämiseen kokeillen ja yleisöjä kuunnellen. Ketterän työkuultuurin valmennuksiin ja tapahtumiin osallistui satoja yleläisiä.

Kehittämisen painopisteitä olivat myös journalistinen osaaminen ja esimiestäi-

YLEN VASTULLISUUS ERI OSA-ALUEILLA 2016–2017

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2017/Taloustutkimus

dot. Uudistumista edistettiin sisäisellä tehtäväkierrolla, jota aiotaan edelleen lisätä. Osaamista vahvistettiin myös harjoituksilla ulkoisilla rekrytoinneilla, joiden painopiste oli digiajan osaamisissa.

Hallituksen päätöksellä Ylessä käynnistettiin keväällä 2017 yhtiötasoinen työhyvinvointiohjelma, jossa määriteltiin työhyvinvointiin liittyvät tavoitteet, vastuut ja mittarit sekä keskeiset työhyvinvointia edistävät toimenpiteet.

Hyvä työpäivä Ylessä -mittaus kartoitti syksyllä henkilöstön kokemuksia arjen sujuvuudesta, työilmapiiristä sekä esimiestyöstä ja johtamisesta. Kyselyn kokonaisarvosana nousi hieman edellisvuodesta ja oli nyt 3,74 asteikolla yhdestä viiteen

Henkilöstön määrä ja työsuhteet

Ylen henkilöstömäärä väheni vuonna 2017 muun muassa rakenneuudistusten ja eläköitymisten myötä. Vuoden lopussa Ylessä työskenteli vakituksessa kuukausipalkkaisessa työsuhteessa 2 786 henkilöä, mikä on 165 henkilöä vähemmän edellisvuoden lopussa. Kaikissa kuukausi- ja tuntipalkkaisissa työsuhteissa kertyi hen-

kilötyövuosia keskimäärin 3 119, joka on 150 vähemmän kuin vuonna 2016.

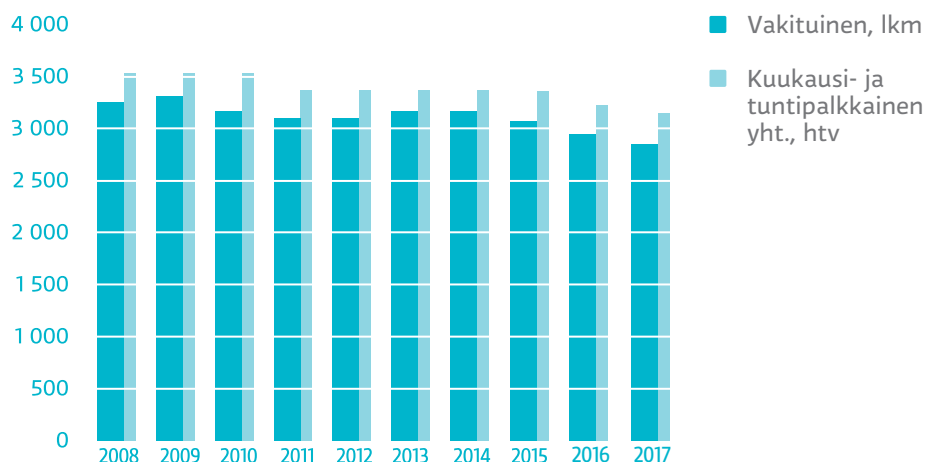
Vuoden aikana käytiin yhteistoimintaneuvotteluita lähes kaikissa yksiköissä, ja ne koskivat satoja yleläisiä. Suurimmat henkilöstövaikutukset YT-neuvotteluissa toteutuivat Yle Tuotanto ja Design -osastoilla. Niiden taustalla oli tuotantopalvelujen toimintamallin muutos. Neuvottelujen tuloksena YTD:n henkilöstö väheni yhteensä 115 hengellä. Noin 60 henkilöä irtisanottiin tuotannollis-taloudellisista syistä. Muut vähennykset toteutuivat eläköitymisin tai siirtymisellä toisiin tehtäviin yhtiön sisällä. Osa henkilövähennyksestä toteutuu vuoden 2018 puolella.

Muissa yhteistoimintaneuvotteluissa kyse oli pääosin tehtävien ja organisatioiden muutoksista yksiköiden toimintamallien uudistamiseksi. Svenska Ylessä irtisanottiin seitsemän henkilöä, mutta lähes kaikille heistä kyettiin myöhemmin tarjoamaan uutta työtä.

Kaikkiaan 70 henkilön työsuhde päättyi tuotannollis-taloudellisella perusteella tehtyyn irtisanomiseen vuonna 2017.

Vuonna 2018 henkilöstön määrä säilynee suunnilleen vuoden 2017 tasolla.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄN KEHITYS 2008–2017

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Ylessä on tehty työtä naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämiseksi jo kymmeniä vuosia, ja se on tuottanut hyviä tuloksia. Vakituista yläläisistä on naisia 49 prosenttia. Sekä toimittajista että tuottajista naisia on noin 55 prosenttia. Jotkut pienet ammattiryhmät ovat edelleen hyvin nais- tai miesvaltaisia. Tilanteen parantaminen on vaikeaa, koska pääosin on kyse tehtävistä, joihin ei pitkään aikaan ole juurikaan palkattu uusia työntekijöitä.

Ohjelmatyöntekijöiden tes-alueella, jolla työskentelee yli 2 400 yläläistä, naisten keskipalkka on 99,5 prosenttia miesten keskipalkasta. Koko henkilöstön tasolla vastaava luku on 96,2 prosenttia.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitettiin vuoden 2017 aikana. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämässä kiinnitetään huomiota tasa-arvon toteutumiseen erityisesti rekrytoinneissa, sisäisessä kierrossa ja palkassa.

Ylellä on syrjintään, työpaikkakiusaamiseen ja muuhun epäasialliseen kohteluun nollatoleranssi. Ennaltaehkäisyyn ja ongelmiin puuttumisiin yhtiöllä on toimintamallit.

Henkilöstön monimuotoisuutta edistetään uudella harjoitteluohjelmalla, joka on suunnattu kolmelle ryhmälle: koulunsa päättäneille, mutta vailla ammattikoulutusta oleville nuorille, maahanmuuttajataustaisille sekä toimintarajoitteisille nuorille. Tavoitteena on saada vuoden aikana Yleen viisi harjoittelijaa näistä jokaisesta ryhmästä. Tällä tavoin helpotetaan erilaisista taustoista tulevien työntekijöiden rekrytointia. Palkallinen harjoittelu kestää 1–2 kuukautta.

Palkitseminen

Yle noudattaa kaikessa palkitsemisessaan valtio-omistajan ohjeita. Ylen hallituksen asettama nimitysvaliokunta valmistelee palkitsemiseen liittyvät asiat hallitukselle, joka hyväksyy tavoitteet ja tulokset. Palkitsemisen lähtökohtia ovat avoimuus, kohtuullisuus ja tuloksellisuus. Palkitsemisen tarkoituksena on edistää yhtiön strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kaikki yläläiset ovat ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja mittareihin perustuvan tulospalkitsemisjärjestelmän piirissä.

Henkilökohtaisen tulokortin piirissä oli vuoden 2017 aikana kaikkiaan 184 johtajaa, päällikköä ja esimiestä. Henkilökohtaisten tulokorttien maksimipalkkio oli yhtiön johtoryhmän jäsenillä edelleen 15 prosenttia ja päälliköillä 8 prosenttia vuosipalkasta.

Muu henkilöstö oli vuonna 2017 tiimikorttijärjestelmän piirissä. Siinä esimies vastaa, että tiimikorttitavoitteet tukevat yhtiön strategisia ja niistä johdettuja yksiköiden tavoitteita. Kuka tiimin jäsen voidaan palkita enintään 1 200 euron palkkiolla. Lisäksi voidaan maksaa erityispalkkio poikkeuksellisen menestyksekkästä työsuorituksesta.

Tulos- ja tiimipalkkiot maksetaan edellisenä vuonna saavutetuista tavoitteista. Vuonna 2017 palkkioita maksettiin yhteensä 2 583 094 euroa. Tiimikorteista maksettiin 1 757 149 euroa. Palkkioiden kokonaissumma oli edellisvuosien tasolla ja vastasi 1,4:ää prosenttia koko yhtiön palkkasummasta.

Ylen henkilöstöä koskevista työehtosopimuksista sovittiin 1.12.2017 alkaneelle kahden vuoden sopimuskaudelle. Palkan korotukset noudattivat yleistä linjaa.

Ylen rahoitus, kustannus- rakenne ja hallinto

- ▶ **Ylen tulos oli 6,9 miljoonaa euroa voitollinen.**
- ▶ **Ylen kokonaistuotot olivat 475,0 miljoonaa euroa. Yle-veron osuus kaikista tuotoista oli 461,8 miljoonaa.**
- ▶ **Yle käytti sisältöihin ja palveluihin 364,5 miljoonaa euroa eli 78 prosenttia kaikista kuluista.**

6.1 YLEN RAHOITUS JA TULOT

Vuonna 2017 Ylen talous pysyi edelleen tasapainossa. Tilikauden voitto oli 6,9 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden tappio oli 2,9 miljoonaa euroa. Tilikauden voitto muodostui hieman ennakoitua suuremmaksi, mikä johtui muun muassa eräiden kehitysprojektien lykkääntymisestä. Hallintoneuvoston linjausten mukaisesti yhtiön tulosvaihteluiden täytyy kattaa toisensa. Tarve vaihteluun syntyy pääasiassa joka toinen vuosi toistuvista suurista urheilutapahtumista.

Ylen liikevaihto oli 472,3 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 0,3 prosenttia. Kaikki tuotot yhteensä olivat 475,0 miljoonaa euroa. Tuotoista Yle-veron osuus oli 461,8 miljoonaa euroa eli 97,2 prosenttia. Yle-veron tuotot pysyivät samana kuin kolmena edellisenä vuonna, koska Ylen rahoitukseen ei tehty indeksikorotusta. Muut tuotot olivat pääosin ohjelmien ja palvelujen myynnistä saatuja tuottoja.

6.2 KUSTANNUSRAKENTEEN KEHITYS JA KULUT

Ylen kulut ja poistot olivat yhteensä 467,9 miljoonaa euroa (476,1 vuonna 2016).

Henkilöstökulut olivat 222,6 miljoonaa euroa (232,1) ja niiden osuus kaikista kuluista oli 47,6 prosenttia. Henkilöstökulut laskivat 4,1 prosenttia edellisen vuoden tasosta, johtuen sekä henkilöstön vähentymisestä että henkilösivukulujen laskusta. Palkkojen ja palkkioiden määrä laski 2,6 prosenttia ja ne olivat 178,9 miljoonaa euroa (183,7). Eläkekulut olivat 35,4 miljoonaa euroa (37,4) ja muut henkilösivukulut olivat 8,3 miljoonaa euroa (11,1).

Esitys- ja tekijänoikeuskorvauksiin liittyvät poistot ja muut kulut olivat yhteensä 88,0 miljoonaa euroa. Yle tarjosi eri välineissään kotimaisia ohjelmia 30,2 miljoonan euron arvosta. Urheilun ja ulkomaisten ohjelmien esityskorvaukset olivat 21,0 miljoonaa euroa. Sen lisäksi maksettiin musiikkiin ja radioon liittyviä esityskorvauksia, esitysoikeuspalkkioita, uusintakorvauksia sekä muita ohjelmiin liittyviä oikeusmaksuja kaikkiaan 36,8 miljoonan euron edestä.

Liiketoiminnan muihin kuluihin liittyviä suurimpia eräiä olivat ulkopuolisilta ostetut palvelut, joita Yle hankki 63,6 miljoonalla eurolla (61,9). Ne sisältävät tietoteknisiä palveluja, tuotantopalveluja, kiinteistöpalveluja, korjaus- ja huoltotöitä sekä muita palveluja.

Ylen investoinnit vuonna 2017 olivat yhteensä 19,8 miljoonaa euroa (25,6).

6.1

6.2

TALOUDEN AVAINLUVUT 2017

	2017	2016	2015	2014
TOIMINNAN LAAJUUS (MILJ. € / %)				
Liikevaihto	472,3	470,9	467,8	472,9
muutos %	0,3	0,7	-1,1	1,5
Liiketoiminnan muut tuotot	2,7	2,3	4,2	2,6
muutos %	18,2	-45,9	63,1	-20,0
Kulut ja poistot	467,9	476,1	468,5	480,0
muutos %	-1,7	1,6	-2,4	3,3
Taseen loppusumma	249,2	250,5	258,3	264,5
Bruttoinvestoinnit, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	19,8	25,6	21,7	26,9
% liikevaihdosta	4,2	5,4	4,6	5,7
KANNATTAVUUS (MILJ. € / %)				
Käyttökate*	83,4	74,2	76,0	81,1
% liikevaihdosta	17,7	15,8	16,2	17,2
Liikevoitto/-tappio	7,0	-2,9	3,6	-4,4
% liikevaihdosta	1,5	-0,6	0,8	-0,9
Tilikauden voitto/-tappio	6,9	-2,9	1,3	-4,7
% liikevaihdosta	1,5	-0,6	0,3	-1,0
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA				
Quick ratio	0,7	0,5	0,3	0,5
Omavaraisuusaste %	54,1	51,1	50,7	49,0
Korollinen vieras pääoma (milj. €)	41,2	50,2	55,9	62,5
HENKILÖSTÖ				
Henkilötyövuosien (htv) määrä				
keskimäärin vuoden aikana**	3 333	3 490	3 555	3 695
Palkat (milj. €)***	166,6	171,5	173,3	175,5
Palkkiot (milj. €)***	12,3	12,1	11,9	12,9
Palkat ja palkkiot yhteensä (milj. €)	178,9	183,7	185,2	188,5

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset vaihtuvat vastaavat}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

* Tilikaudella on muutettu esitysoikeuksien esittämistapaa. Aiemmin lyhytaikaisissa saamisissa esitetyt esitysoikeushankinnat on siirretty aineettomiin oikeuksiin ja niistä aiheutuvat kulut esitetään poistojen ryhmässä. Muutoksella on vaikutusta käyttökatteeseen. Vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta esitystapaa.

** Sisältää vakituiset, määräaikaiset, tuntipalkkaiset ja suoriteperusteiset työsuhteet.

*** Tilikaudella on muutettu palkkojen ja palkkioiden välistä ryhmittelyä. Vertailutiedot on muutettu vastaamaan uutta ryhmittelyä.

Suurimpiin investointeihin kuuluivat Pasilan Luovan talon korjaus, radioyksiköiden uudistukseen tähtäävän Radiopolku-hankkeen aloitus sekä toiminnan suunnittelun ja talouden järjestelmähanke. Yle panosti merkittävästi myös verkkopalvelujen kehittämiseen.

6.3 KUSTANNUKSET SISÄLTÖKOKONAISUUKSITTAIN

Vuoden 2017 kuluista suurin osuus kohdistui valtakunnallisiin ja alueellisiin uutisiin ja ajankohtaisohjelmiin sekä kulttuurin ja viihteen sisältöihin.

Urheilusisältöjen osuus kuluista laski, mikä johtuu siitä, että 2017 oli isojen kansainvälisten kisojen kannalta välivuosi. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuoteen sisältökokonaisuuksien luokittelun ja laskuperusteiden muutoksesta johtuen.

Ylen toiminnalla on suoria ja välillisiä taloudellisia ja työllistäviä vaikutuksia luovalle alalle. Yle työllistää oman henkilöstön lisäksi osaajia kymmeniltä eri aloilta – ohjelmantekijöistä muusikoihin, säveltäjiin, käsikirjoittajiin, näyttelijöihin ja tuotantotekniikan ammattilaisiin.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja

ostot sisällöntuotannon kumppaneilta tarjoavat työtilaisuuksia tuhansille ammattilaisille vuosittain. Yle käytti freelancer-palkkioihin vuonna 2017 yhteensä 14,5 miljoonaa euroa. Ja maksoi lisäksi erilaisia tekijänoikeuskorvauksia henkilöille 2,0 miljoonaa euroa. Palkkioita sai yhteensä 5 200 henkilöä. Suurin osa heistä oli sisällöntekijöitä.

Digitaalisten palvelujen tuottajana Yle ostaa ICT-alan tuotteita ja palveluja – niin palvelintilaa kuin sovelluskehitys- ja konseptisuunnittelutyötäkin.

6.3

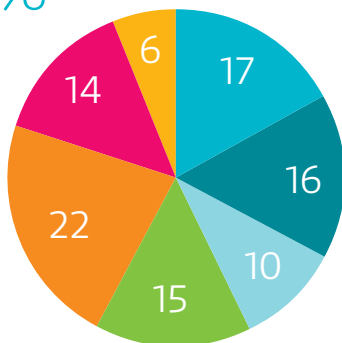
YLEN TYÖLLISTÄVÄ VAIKUTUS

Yle käytti:

- ohjelmatoimintaansa varatuista rahoista arviolta noin 90 % kotimaisiin sisältöihin
- 85,8 miljoonaa euroa ohjelmien ja musiikin esityskorvauksiin sekä tekijänoikeusmaksuihin
- 63,6 miljoonaa euroa palvelujen ostoihin ulkopuolisilta yrityksiltä
- 16,5 miljoonaa euroa palkkioihin freelancerille ja tekijänoikeuskorvauksiin henkilöille.

SISÄLLÖT JA PALVELUT YHT. 364,5 MILJOONAA EUROA VUONNA 2017

%

- Valtakunnalliset uutiset ja ajankohtaiset 62,3 milj. €
- Alueelliset uutiset ja ajankohtaiset 58,1 milj. €
- Urheilu 36,8 milj. €
- Asia 56,3 milj. €
- Kulttuuri ja viihde 79,7 milj. €
- Draama 50,0 milj. €
- Lapset ja nuoret 21,3 milj. €

Hallintoneuvosto

Yleisradion ylin päättävä elin on 21-jäseninen hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston jäsenet valitsee eduskunta vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä. Hallintoneuvoston jäseniksi on valittava tiedettä, taidetta, sivistystyötä ja elinkeino- ja talouselämää tuntevia sekä eri yhteiskunta- ja kieliryhmiä edustavia henkilöitä. Eduskunnan nimeämien jäsenten lisäksi kahdella yhtiön henkilöstön nimeämällä edustajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa hallintoneuvoston kokouksissa.

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

- valita ja vapauttaa yhtiön hallitus ja hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä määrätä hallituksen jäsenten palkkio
- päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai yhtiön organisaation olennaista muuttamista
- huolehtia ja valvoa, että julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuksi
- laatia palvelujen ja toimintojen ennakkoarviointi suhteessa julkiseen palveluun ja viestintämarkkinoiden kokonaisuuteen sekä suhteessa siihen, vastaavatko ne yhteiskunnan demokraattisiin, sosiaalisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin, sekä arvioinnin perusteella päättää palvelun tai toiminnon aloittamisesta tai aloittamatta jättämisestä
- päättää yhtiön strategiasta
- päättää talouden ja toiminnan suuntaviivoista
- tarkastaa ja hyväksyä hallituksen toimintakertomus
- valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.

Hallintoneuvoston on lisäksi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava eduskunnalle kertomus julkisen palvelun toteutumisesta sekä ohjaus- ja valvontatehtäviensä toteuttamisesta edellisen kalenterivuoden aikana. Ennen kertomuksen antamista tulee kuulla Saamelaiskäräjiä.

Hallitus

Hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka eivät saa olla hallintoneuvoston jäseniä eivätkä kuulua yhtiön muuhun ylimpään johtoon. Yhtiön hallituksen tulee edustaa riittävän monipuolista asiantuntemusta ja molempia kieliryhmiä. Hallituksen jäsenen toimikausi on kalenterivuosi.

Hallituksen tehtävänä on:

- valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja sekä vahvistaa hänen palkkansa sekä muut toimeen liittyvät ehdot; toimitusjohtaja ei saa olla hallintoneuvoston eikä hallituksen jäsen
- valita yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkkansa ja muut toimiin liittyvät ehdot
- nimittää sananvapauslain mukaiset vastaavat toimittajat
- päättää seuraavan vuoden talousarvioista
- kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat
- antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus Viestintävirastolle.

Toimitusjohtaja

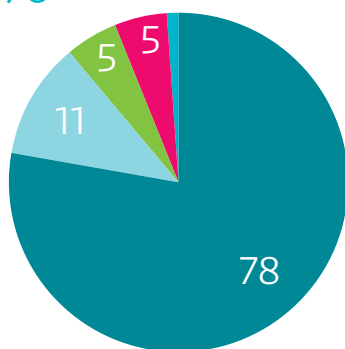
Ylen toimitusjohtaja on Lauri Kivinen. Toimitusjohtajan alaisuudessa toimivat muun muassa

- yksiköiden ja yhteisten toimintojen johtajista koostuva johtoryhmä
- investointipäätöksistä vastaava investointiryhmä.

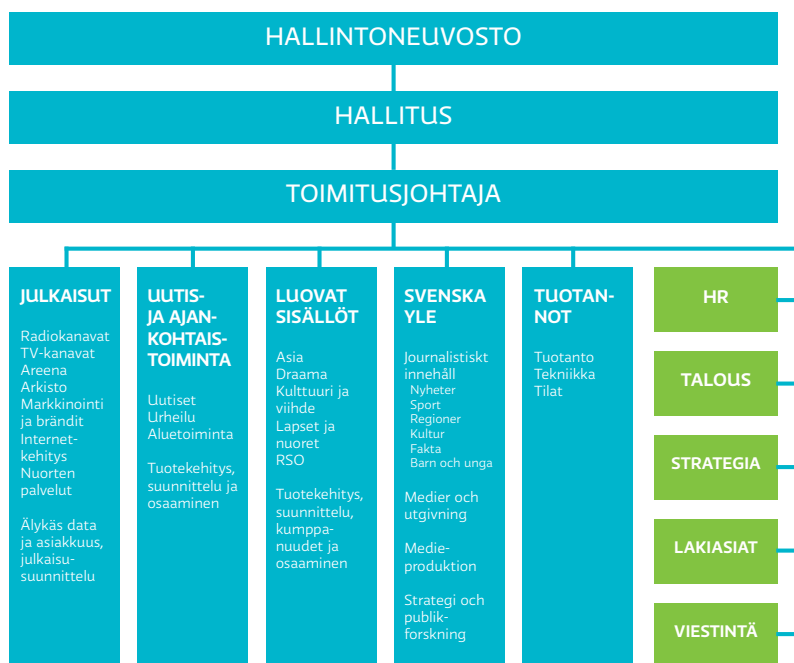
YLEN KULUT JA POISTOT YHT. 467,9 MILJ. EUROA (-8,2 MILJ. EUROA) VUONNA 2017

%

- Sisällöt ja palvelut 364,5 milj.€
- Teknologia ja infra 53,6 milj.€
- Yhteiset toiminnot ja hallinto 23,9 milj.€
- Poistot 24,7 milj.€
- Myyntitoiminta 1,3 milj.€

YLEN ORGANISAATIO 2017

HALLINTONEUVOSTON JA HALLITUKSEN PÄÄTÖKSET 2017

HALLINTONEUVOSTO

14.2.

- VKL ry:n ennakkoarviointipyyntö verkosivujen uudistuksen ja erityisesti sen alue- ja paikallisuutispalvelun vaikutuksista sanomalehtien uutistarjontaan verkossa: käynnistetään ennakkoarviointi
- Eduskuntakertomuksen rakenne ja kuultavat

8.3.

- Hallintoneuvoston työvaliokunnan jäsenten täydennys
- Tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2016
- Hallintoneuvoston lausunto varsinai-selle yhtiökokoukselle tilinpäätöksestä

4.4.

- Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle Yleisradion toiminnasta 2016
- Päätös ennakkoarvioinnista: alueellisten uutisten verkkopalvelu sekä personointi

20.6.

- Strategian käsittelyn aikataulu

26.9.

- Työvaliokunnan jäsenten täydennys
- Hallintoneuvoston omistajaohjaus, periaatteista päättäminen
- Yleisradio Oy:n hallintomallin täydentäminen
- Hallituksen valinnan valmistelu

24.10.

- Strategian päivitys: strategiasta päättäminen

28.11.

- Presidentinvaalien 2018 vaaliohjelmat: ohjelmien periaatteet

19.12.

- Yleisradion hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä hallituksen valinta vuodelle 2018 ja hallitukselle maksettavat palkkiot

HALLITUS

26.1.

- Hallintoneuvoston pyytämät lisäselvitykset tv-kanavauudistuksesta
- Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma vuodelle 2017
- Hallintoneuvoston pyytämät selvitykset VKL:n ennakkoarviointipyyntöön liittyen

16.2.

- Toimintakertomus ja tilinpäätös 2016
- Yleisradion hallintomallin muutos
- VKL ry:n ennakkoarviointipyyntö alueellisten verkkouutisten vaikutuksesta kaupalliseen alueelliseen mediaan ja sisältöjen ja palveluiden personoinnista: selvitys personoinnista tilataan Helsingin yliopiston Viestinnän tutkimuskeskukselta
- Helsingin Musiikkitalo Oy:n osakas-sopimuksen muuttaminen sekä Yleisradion edustajan nimittäminen nimitystoimikuntaan

15.3.

- Johtajien tulokortit 2016, toteumat
- Muut tulospalkkiot
- Auditointi journalistisesta päätöksen-teosta
- VKL ry:n ennakkoarviointipyyntö alu-eellisten verkkouutisten vaikutuksesta

kaupalliseen alueelliseen mediaan ja sisältöjen ja palveluiden personoinnista: esitetään esitys palvelukuvauksen personoinnista hallintoneuvostolle

- Muumit-animaatiosarja

20.4.

- Johdon suoritusarvointi
- Tilintarkastajien valinta ja esitys yhtiökokoukselle
- Yhtiökokouksen koollekutsuminen, sisältää muutoksen yhtiöjärjestykseen
- Yleisradio Oy:n kertomus Viestintävirastolle vuoden 2016 aikana tarjotusta julkisesta palvelusta

15.5.

- Olli Mäenpään Yle-selvitys
- Luovan talon ja Mediatalon 1. kerroksen investointipäätös

29.5.

- Yle ja JSN: yhtiö arvostaa ja sitoutuu vahvasti JSN:n toimintaan, Ylen uudistustyön tulee jatkaa, Uutis- ja ajankohtais-toiminnan kokoon ja johtamiskulttuuriin tulee tehdä parannuksia, Atte Jääskeläinen jää pois, Svenska Ylen johtaja Marit af Björkesten nimitetään vt. johtajaksi ja vastaavaksi toimittajaksi Uutis- ja ajankohtais-toimintaa

12.6.

- Streaming-jakelun sopimuksen tarkistus
- Svenska Ylen vt. johtajan ja vt. vastaavan toimittajan nimittäminen: Johanna Törn-Mangs

17.8.

- Neuvottelu- ja tarjousvaltuudet urheilun arvokisoista
- Yleisradio Oy:n hallinto: hallintomalli hallintoneuvoston päätettäväksi

15.9.

- Päätös Uutis- ja ajankohtais-toiminnan johtajan ja vastaavan toimittajan valinnasta: Jouko Jokinen

28.9.

- Päätösesitys strategiasta, hallintoneuvoston strategiakäsittely

19.10.

- Tarkennettu esitys strategiapäätökseksi, hallintoneuvoston strategiakäsittely
- Ylen palkitsemislinjaukset 2018
- Tulospalkitsemisen kokonaisuus 2018
- Musiikkitalon urkujen hankinta

8.11.

- Ei päätösasioita

17.11.

- Presidentinvaalien 2018 vaaliohjelmissa noudatettavat periaatteet
- Ylen ohjelmatoiminnan ja sisältöjen eettisten ohjeiden päivitys
- Yleisradion eläkesäätiön hallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta
- HD-jakelun laajentaminen: kilpailutus
- Strategian toimeenpano
- Budjetti 2018
- Sopimus Teosto ry:n kanssa
- Sopimus Gramex ry:n kanssa
- Yhteiset toiminnot: uusi organisaatio, johtajien ja vetäjien nimittäminen

14.12.

- BBC Worldwide -sopimus
- Helsingin Musiikkitalon Oy:n osakas-sopimus, päätösvaltaisuuden muuttaminen
- Tulokortit: tulokorttitavoitteet
- Työehtosopimukseen liittyvät ratkaisut sekä työehtosopimusten ulkopuolella olevien palkankorotukset
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2018–2019
- Maiju Saijets Yle Sápmin uudeksi päälliköksi ja vastaavaksi toimittajaksi

HALLINTONEUVOSTON JA HALLITUKSEN JÄSENET 2017

HALLINTONEUVOSTO

Kimmo Kivelä, puheenjohtaja
Arto Satonen, varapuheenjohtaja
Mikko Alatalo
Sirkka-Liisa Anttila 16.2.2017 alkaen
Maarit Feldt-Ranta
Olli Immonen
Ilkka Kantola
Jyrki Kasvi
Jukka Kopra
Hanna Kosonen
Suna Kymäläinen
Eero Lehti
Mika Lintilä 15.2.2017 saakka
Lea Mäkipää
Mikaela Nylander
Markku Pakkanen
Jaana Pelkonen
Jari Ronkainen
Matti Semi
Maria Tolppanen
Ari Torniainen
Mirja Vehkaperä
Henkilöstön edustajat:
Jari Niemelä 8.6.2017 saakka
Hilla Blomberg 8.6.2017 alkaen
Jukka Kuusinen
Timo Säynätkari, varajäsen

HALLITUS

Thomas Wilhelmsson, puheenjohtaja
Carina Geber-Teir, varapuheenjohtaja
Heikki Hellman
Jussi Karinen
Lauri Kontro
Kirsi-Marja Laitinen-Blomster
Pauliina Mäkelä
Henkilöstön edustaja Arto Nieminen

SAAMELAISKÄRÄJIEN LAUSUNTO

Saamelaiskäräjien lausunto Yleisradion hallintoneuvoston kertomuksesta eduskunnalle vuodelta 2017 saamenkielistä ohjelmista ja palveluista

Yleisradio Oy:n lausuntopyyntö 24.1.2018

1. SAAMELAISTEN ASEMA

Suomen perustuslaki turvaa saamelaisille alkuperäiskansana oikeuden ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan (PeL 17.3 §). Kielellisiä perusoikeuksia toimeenpannaan saamen kielilailla (1086/03) ja siinä on erikseen määriteltä saamen kielilain suojaamat saamen kielet, joita ovat inarinsaame, kolansaame ja pohjoissaame. Suomea sitoo joukko kansainvälisiä sopimuksia, jotka turvaavat saamelaisten kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia. Näistä yksi merkittävä on YK:n julistus alkuperäiskansojen oikeuksista vuodelta 2007. Lisäksi YK:ssa vuonna 2014 hyväksyttiin alkuperäiskansojen oikeuksien edistämistä käsittelevä loppuasiakirja, joka neuvoteltiin alkupe- räiskansojen ja valtioiden välisessä vuoropuhelussa. Loppuasiakirja vahvistaa valtioiden sitoutumisen vuonna 2007 hyväksyttyyn YK:n julistukseen alkupe- räiskansojen oikeuksista. Molemmat asiakirjat koskevat Suomessa juuri saamelais- ten oikeuksia.

2. YLE SÁPMI

Yle Sápmi on oman perustehtävänsä tiedonvälityksen ohella toiminut saamen kielten elävänä säilymisen ja myös saamen kielten elvyttämisen puolesta. Saamelaiskäräjät toteaa, että lakia Yleisradio Oy:stä tulee tulkita ja soveltaa siten,

että perustuslain tarkoitus saamelaisten oikeudesta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan täyden palvelun radio- ja televisio-ohjelmiston osa-alueilla toteutuvat käytännössä. Ylen saamenkielinen toimitus Inarissa toteuttaa saamenkielisen julkisen palvelun tehtävää. Yle Sápmi on yksi uutis- ja ajankohtaistoiminnan aluetoimituksista, mutta toiminta ulottuu saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolelle ja palvelee ympäri Suomea asuvaa saamelaisyhteisöä.

Yle Sápmi ei ole itsenäinen toimija, vaan alueradio. Yle Sápmi ei kuitenkaan toimintansa eikä yhteiskunnallisen merkittävyytensä johdosta toimi vain alueradiona. Saamelaisia asuu enemmän kuin puolet kotiseutualueen ulkopuolella ja Yle Sápmi uutiset kiinnostavat suomalaisia etnisestä tai kielellisestä taustasta riippumatta. Yle Sápmi toimintakenttä on täysin erilainen, kun verrataan alueradioihin ja sillä on vastuu ja suuri merkitys myös kirjallisen saamen kielen edistämisestä.

Saamelaiskäräjät esittää, että Yle Sápmi asemaa kehitetään Ylen organisaatiossa samankaltaiseksi kuin Svenska Ylen asema on. Yle Sápmi päällikön tulisi myös kuulua Ylen johtoryhmään, joka vastaa Ylen strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta.

Saamelaisista yli puolet asuu saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, siksi Yle Sápmi tulisi pyrkiä tavoittamaan kaikki saamelaiset laajemmin ja pystyä kertomaan saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella asuvien saamelaisten asioista kattavammin. **Saamelaiskäräjät ehdottaa, että Yle voisi lisätä saamenkielisten resurssien määrää rekrytoimalla omiin aluetoimituksiin saamen-**

kielisiä työntekijöitä. Tämä vahvistaisi Yle Sápmín ja muiden aluetoimitusten välistä yhteistyötä, lisäisi resursseja saamenkieliselle ohjelmatuotannolle ja Yle Sápmi voisi palvella yhä laajemmin yleisöään. Rekrytoinnilla voisi lisätä yleistä tietoa saamelaisista aluetoimituksissa ja saamelaiset toimittajat voisivat auttaa saamelaisia koskevien juttujen taustoitamisessa.

3. SAAMENKIELINEN OHJELMATOIMINTA

Saamelaiskäräjät painottaa, että Yleisradiotoiminnasta annettu laki takaa Yleisradiolle pysyvän rahoituksen ja tämän tulisi toteutua paremmin Yle Sápmín rahoituksessa. Yle Sápmi on kehittänyt toimintaansa pienillä resursseilla ja toiminta on ollut tehokasta. Ylen tulisi huomioida Yle Sápmín toimintarahoituksessa nykyistä kattavammin se, että Yle Sápmi täyttää Ylen yhteiskunnallisia velvoitteita muutenkin kuin vain saamen kielten osalta. Yle Sápmi palvelee saamelaisten lisäksi koko suomalaista yhteiskuntaa. Yleisradio on kertomuksessaan tuonut esille, että Yle Sápmilla on tärkeä rooli saamen kielten ja kulttuuriperinteen säilyttäjänä ja elvyttäjänä sekä saamelaisten identiteetin vahvistajana. Saamelaiskäräjät pitää myös edellä mainittuja erittäin tärkeinä, mutta Yle Sápmín merkittävä rooli ei kuitenkaan ole toteutunut Yle Sápmille osoitetussa rahoituksessa.

Saamelaiskäräjät on huolissaan Yle Sápmín televisiotuotannon ohjelmapaikoista, jotka ovat joko varhain aamulla tai viimeisellä ohjelmapaikalla keskiyön aikaan. Kertomusvuonna 2017 *Odda-sat*-lähetys siirrettiin uudelle kanavalle ja ohjelmapaikalle, joka on Yle TV1:llä myöhäisiltana määrittelemättömänä lähetyksaikana. Saamenkielinen lastenohjelma *Unna Junná* puolestaan lähetetään aamulla Yle Fem kanavalla 8.15. Saamelaiskäräjät on tyytymätön epäedullisiin lähetyksaikoihin yöllä ja aikaisin aamulla ja

on huolissaan, että saamelaisten pääuutislähetys on siirretty esitettäväksi myöhäisiltan ja lastenohjelmat esitetään hyvin aikaisin. Uutisten epämääräinen lähetysaika luo epävarmuutta ja myös arvottomuuden tunnetta, ettei saamelaisen pääuutisilta löydy Yleltä kunnollista vakituista lähetysaikaa. Yle Sápmín tekstitetty tv-ohjelmat antavat valtaväestölle ja saamen kieltä taitamattomille saamelaisille tietoa saamelaisista ja tietoa muista alkuperäiskansoista. Tämä tiedonjaollinen funktio jää myös vähäisempään rooliin. Saamenkielinen lastenohjelma esitetään taas saamelaislasten kannalta liian aikaisin. **Saamelaiskäräjät esittää, että Yleisradio palauttaa pohjoismaiset *Odda-sat*-lähetysten iltaan klo 20.45, missä sen vakiintunut paikka on ollut. *Unna Junná* -ohjelmalle tulisi määrätä kohdullisempi lähetysaika.**

4. INARIN- JA KOLTANSAAMENKIELINEN OHJELMATARJONTA

Suomessa puhuttavat saamen kielet ovat häviämisvaarassa. Niiden olemassaolo on uhattuna saamelaisten kotiseutualueella ja koko Suomessa. Kaikki saamen kielet ovat UNESCO:n luokittelun mukaan uhanalaisia. Yle Sápmi on erittäin tärkeässä asemassa inarin- ja koltansaamenkielisen ohjelmatarjonnan tuottajana. Kertomusvuonna 2017 inarin- ja koltansaamenkielisten ohjelmien tarjontaa on vahvistettu ohjelmavirrassa, jossa kolmea saamenkieltä käytetään rinnakkain.

Saamelaiskäräjät on tyytyväinen siihen, että inarin- ja koltansaamenkieltä kuuluu ohjelmavirrassa lisääntyvissä määrin ja kielten välisiä rajoja halutaan positiivisin keinoin häivyttää. Tilanne käytännössä on kuitenkin se, ettei saamenkielinen kuuntelija välttämättä ymmärrä monikielisten lähetysten sisältöä, jos kuuntelija ei hallitse kaikkia saamenkieliä. Kaikki kolme Suomessa puhuttua saamenkieltä on jo pitkään määritelty

erillisiksi kieliksi, ja niiden puhujien keskinäinen ymmärtäminen edellyttää pitkäaikaista kontaktia toiseen saamen kieleen tai sen tietoista opiskelua.

Saamelaiskäräjät on huolissaan, että kokonaan erilliset ohjelmat pohjois-, inarin- ja koltansaamenkielellä on poistettu tai vähentyneet ohjelmistossa. Erilliset ohjelmat tarjosivat jokaiselle kieliryhmälle oman erityisen aikansa käsitellä juuri heidän ryhmäänsä ja kielitänsä koskevia aiheita. Vaikka Yle Sápmin ohjelmatuotannossa on lisätty koltan- ja inarinsaamen ohjelmien sisältöjä, niin Saamelaiskäräjien käsityksen mukaan ohjelmatarjontaa ei vielä täytä Yleisradio Oy:lle asetettua julkisen palvelun tehtävää kaikkien saamen kielten osalta. On huomioitava, että myös pohjoissaamenkielen asema on uhanalainen ja siksi jokaiselle kieliryhmälle tulisi tarjota omankielisiä ohjelmia erikseen ja ohjelmatarjontaa tulisi selkeyttää kielten osalta. Eri saamen kielten ohjelma-aikaa tulee lisätä lisäämällä Yle Sápmin kokonaisohjelma-aikaa, jotta ohjelmien lisäys ei vähennä muulla saamen kielellä tuotettua ohjelma-aikaa. **Saamelaiskäräjät esittää että Yle Sápmin resursseja lisätään siten, että he voivat tuottaa erillisiä lähetyksiä pohjois-, inarin- ja koltansaamenkielellä.**

5. SAAMENKIELISET LASTEN- JA NUORTENOHJELMAT

Saamelaislapset ja -nuoret tarvitsevat perustuslain (17 §:n 3 momentin) edellyttämää saamelaiskulttuuriin ja saamelaiseen elämänmuotoon perustuvaa, ympärivuotista omakielistä ohjelmatarjontaa identiteetinmuodostuksensa tueksi. Saamelaisista yli puolet ja lapsista jopa 70 % asuu saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, joten valtakunnallisen saamenkielisen ohjelmatarjonnan saaminen on tärkeää valtaväestön keskuudessa asuville saamelaislapsille ja nuorille. Saamelaiskäräjät ei pidä lasten tv-ohjelman *Unna*

Junnán 30 jaksoa riittävänä, vaan on välttämätöntä nostaa jaksojen määrää 52 jaksoon vuodessa, jotta Ylen julkinen palvelutehtävä täyttyisi.

Lasten tv-ohjelma *Unna Junná* on kertomusvuonna toteuttanut ensimmäisen dubbauksen, joka oli NRK Sápmin pohjoissaameksi tuotettu sarja, jonka Yle Sápmi dubbasi inarin- ja koltansaameksi. Olemme tyytyväisiä, että lastenohjelmien tuotantoon on saanut uusia avauksia, mutta kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, etteivät ohjelma-aika ja resurssit ole lisääntyneet, vaan pysyneet ennallaan. Jotta ohjelmasisältöjä voitaisiin tuottaa enemmän, **suosittelee Saamelaiskäräjät Yleisradion harkitsevan resurssien lisäämistä lastenohjelmien dubbaamiseen, joka on suhteessa kevyempi tuotannollisesti, kuin ohjelmatoiminta muutoin. Saamenkielisen lastenohjelmien lähetyksia pitäisi myös lisätä uusien ohjelmatuotantojen myötä.**

Ylen kertomuksen mukaan nuorten aikuisten radio-ohjelma *Sohkaršohkka* jatkui kuten edellisvuonna. Vuonna 2017 aloitettiin nuorille suunnatun tv-pilotin *Sami Sherlockin* valmistelu. Saamelaiskäräjät kiinnittää Ylen huomiota siihen, että Yle Sápmilta puuttuu kokonaan nuorille tarkoitettu ohjelmatuotanto muualla kuin radiossa.

Suuri osa saamelaisista ja erityisesti nuorisosta käyttää sosiaalista mediaa. Saamelaiskäräjät painottaa, että saamelaisnuorilla tulee olla mahdollisuus saada monipuolista ohjelmatarjontaa sisältäen ajankohtaista tietoa sekä viihteellisiä nuortenohjelmia omalla äidinkielellään. Saamelaiskäräjät pitää positiivisena Yle Sápmin edellä mainittua nuorille aikuisille suunnattua radio-ohjelmaa, mutta pitää valitettavana sitä, että saamenkielistä nuoriso-ohjelmaa ei ole televisiossa. Omakielisen ja nuorille tarkoitettun tv-ohjelman puuttuminen on merkittävä puute saamelaisnuorten kulttuuriselle ja kielelliselle yhdenvertaisuudelle. Omakielisillä ohjelmilla on merkitystä, millaisen kuvan

saamelaisnuoret saavat mediasta oman kulttuurinsa ja kielensä hyväksyttävyydestä ja myös heidän identiteetin rakentumiselle. **Saamelaiskäräjät esittää, että Yle Sápmi kehittää nuorille suunnattua ohjelmistoa eri alustoille ja Yle osoittaa tähän resurssit.**

6. YLE SÁPMIN TOIMITILAT

Yle Sápmin pysyvien ja asianmukaisten toimitilojen puuttumisella on suuri vaikutus koko Yle Sápmin saamenkieliseen ohjelmatuotantoon ja erityisesti saamen kielten tilanteeseen sekä Ylen julkisen palvelutehtävän täyttämiseen. Kertomusvuonna Yle Sápmin toimitus työskenteli yhä väistötiloissa Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa Inarissa, toimitustalossa vuonna 2015 ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi.

Saamelaiskäräjät pitää välttämättömänä, että Yleisradio järjestää Yle Sápmille asianmukaiset ja pysyvät toimitilat ja huomauttaa että tilanne on jatkunut kestävämmän kauan. Asianmukaisten toimitilojen puuttuminen vaikuttaa työntekijöiden työhyvinvointiin, jaksamiseen, sitoutumiseen työhön sekä Yle Sápmin tulevaisuuteen ja jatkuvuuteen. Saamelaiskäräjät painottaa, että Yle Sápmi tarvitsee edelleen oman musiikkistudion, lähetyksikön lisäksi saamelaisen kotiseutualueelle. Studion merkitys saamelaisyhteisölle on merkittävä saamelaisen nykymusiikin ja perinteisen joiun edistämiseksi ja mahdollisille ohjelmadubauksien toteutumiselle. Myöskin tv-studion kuuluu olla asianmukainen teknisine välineineen. Ylen tulee luoda tasavertaiset puitteet uutistoiminnalle suhteessa valtaväestön uutistoimintaan.

7. YLEISRADION TYÖSKENTELY KOSKIEN ALKUPERÄISKANSAAIHEITA

Haluamme lausunnossa kiinnittää huomioita Yleisradion saamenkielisten ohjelmien ja palveluiden lisäksi Yleisradion

yleiseen ohjelmatoimintaan koskien saamelaisaiheita, koska näemme aiheelliseksi tehdä muutamia huomiota siitä Saamelaiskäräjien näkökulmasta.

Saamelaiskäräjät on huolissaan, että Yleisradio haluaa käyttää alkuperäiskansoja loukkaavia kerronnan keinoja ohjelmissaan. 6.10.2017 esitetyssä Pressiklubi-jaksossa toimittaja Sanna Ukkola esiintyi Amerikan alkuperäiskansan pyhää päähinettä imitoiva naamiaishattu päässään. Jakso myös alustettiin kohtauksella Pekka ja Pätkä neekereinä -elokuvasta, jossa päänäyttelijät esiintyivät niin kutsutussa blackface-maalissa. Tämä on herättänyt katsojissa suurta mielihapaa. Alkuperäiskansojen jäsenet ovat selkeästi ilmaisseet, etteivät hyväksy ulkopuolisten sulkapäähineen käyttöä ja tätä myös tukee alkuperäiskansojen aineetonta kulttuuriperintöä suojaavat kansainväliset lait, eikä käytölle ole perusteita.

Toiminnallaan Yleisradio mahdollisesti vahvistaa stereotypioita alkuperäiskansoista, kuin myös muista etnisistä ryhmistä. Rasistisena ymmärretyn kuvaston ja kielen toistaminen ilman minkäänlaista problematisointia normalisoi rasismia, jonka vuoksi Saamelaiskäräjät arvostele kyseisiä keinoja käytettävän. Yleisradio linjaa eettisissä ohjeissaan: "Sukupuolta, ikää, alkuperää, kieltä, uskontoa, vakuumusta, terveydentilaa, vammaisuutta ja muuta henkilön ominaisuutta ei pidä tuoda esiin asiaankuulumattomasti tai halventavasti" (Ylen ohjelmatoiminnan ja sisältöjen eettiset ohjeet, 20.11.2017). Sulkapäähineen käyttö liittyy alkuperäiskansojen uskomuksiin ja uskontoon. Se käsitetään pyhänä ja muiden sulkapäähineiden käyttäminen koetaan loukkavana.

Saamelaiskäräjät toivoo, että Yleisradio kouluttaisi henkilökuntaansa liittyen alkuperäiskansakysymyksiin käsittelemiseen kunnioittavalla tavalla ja uskontoja loukkaamatta. Ohjelmapoliittisessa työssä Yleisradion tulisi ottaa huomioon YK:n julistus alkuperäiskansojen oikeuksista, erityisesti julistuksen 16 artiklan toi-

sen momentin mukaan valtion tulee varmistaa, että niiden omistamat viestimet kuvastavat asianmukaisesti alkuperäiskansojen kulttuurien moninaisuutta.

Saamelaiskäräjät ehdottaa, että Yleisradio sisällyttäisi YK:n julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista hengen mukaisesti saamelaiset mukaan prosessiin ohjelmanteon aikaisessa vaiheessa, jolloin saamelaisilla olisi todellinen mahdollisuus vaikuttaa ohjelman sisältöön ja aihevalintoihin. Yleisradion tulisi hyödyntää Yle Sápmín journalistejä ja konsultoida heitä aikaisessa vaiheessa ohjelmantekoa. Yleisradion tulisi myös luoda eettiset ohjeet journalisteille alkuperäiskansakysymyksien käsittelyyn.

Saamelaiskäräjät esittää, että edellä tuotujen asioiden etenemisen seuraamiseksi ja neuvotteluyhteyden avaamiseksi järjestettäisiin tapaamisen Saamelaiskäräjien ja Yleisradion johdon välille vuoden 2018 aikana.

Tiina Sanila-Aikio
Puheenjohtaja

Anne Kirste Aikio
Kieliturvasihtööri

(Hallitus hyväksyi lausunnon 26.2.2018)

MEDIALIITON LAUSUNTO

9.3.2018
Yleisradion hallintoneuvostolle

Viite: Lausuntopyyntö 21.2.2018

HALLINTONEUVOSTON KERTOMUS EDUSKUNNALLE 2017 – YLEISRADION YHTEISTYÖ MUUN MEDIAN KANSSA

Medialiitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallintoneuvoston kertomukseksi eduskunnalle 2017 Yleisradion ja muun median välistä yhteistyötä koskevilta osin. Lausuntoon Medialiitto toteaa seuraavaa:

1. Yleisradiolle asetettiin vuonna 2017 velvoite edistää toiminnallaan sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta. Velvoite on kirjattu Yleisradiolain 7 a §:ään, joka otsikkonsa mukaan koskee yhteistyötä.

2. Hallintoneuvoston kertomuksessa on raportoitu Yleisradion ja eräiden yksityisten mediayritysten välisistä yhteistyökokeiluista ja alustavista keskusteluista sekä jo vakiintuneemmista yhteistyömuodoista median käytön ja internet-yleisöjen mittaamisessa ja Radiot.fi-verkkopalvelussa.

3. Kertomuksessa ei ole pureuduttu tarkemmin siihen, millä tavoin Ylen toiminta edistää Yleisradiolain 7 a §:ssä määritellyjä tavoitteita.

4. Medialiiton näkemyksen mukaan sinänsä myönteinen, mutta Yleisradion toiminnan kokonaisuuteen nähden pienimuotoinen yhteistyö ei kompensoi niitä sananvapaudelle ja median monimuotoisuudelle aiheutuvia haittavaikutuksia, joita Yleisradion tuottamat lehdistön kaltaiset verkko- ja mobiilipalvelut synnyttävät kehittyvillä digitaalisilla mediamarkkinoilla.

5. Yleisradio voisi turvata sananvapauden toteutumista ja median monimuotoisuutta parhaiten keskittymällä vahvuksiinsa – korkeatasoiseen journalismiin radio- ja televisio-ohjelmistoissa, eri jake-luteknologioita hyödyntäen. Tässä suhteessa Yleisradio voi jatkossakin tuottaa kiistatonta yhteiskunnallista lisäarvoa, toisin kuin tuottaessaan samanlaista verkko- ja mobiiliuutisointia kuin lehdet.

6. Yksityiskohtaisena huomiona linkityksestä toteamme, että linkitys uutisten alkuperäiseen lähteeseen on Julkisen sanan neuvoston periaatelauseman mukainen normaali journalistinen toimintatapa. Merkittävää lisäystä linkittämisestä saman aihealueen sisältöihin muissa medioissa emme ole Yleisradion verkkosivuilta havainneet. Linkittämisen lisääminen ei kuitenkaan ole riittävä tapa vastata päällekkäisen verkkouutisoinnin tuottamiin ongelmiin sananvapauden toteutumiselle, median monimuotoisuudelle ja lehtien mahdollisuuksille kehittää digitaalista liiketoimintaa.

Medialiitto ry

Jukka Holmberg
toimitusjohtaja

Satu Kangas
johtaja, lakiasiat ja viestintäpolitiikka

PROFESSORI HANNU NIEMISEN LAUSUNTO

HELSINGIN YLIOPISTO

10.3.2018

Yleisradio Oy:n hallintoneuvostolle

YLEN JULKISEN PALVELUN TARJONTA NUORILLE

Yleisradiolain 7 §:ssä todetaan Ylen julkisen palvelun ohjelmatoiminnan erityisenä tehtävänä olevan ”painottaa lapsille ja nuorille suunnattuja ohjelmistoja” (7 §, mom. 3). Ylen syksyllä 2017 hyväksytyssä strategiassa nuoret otetaan huomioon läpikäyvänä teemana. Strategiassa huolenaiheen muodostavat teknologiset ja kulttuuriset murrokset ja niihin liittyvät haasteet yleisöjen tavoittamisessa. Strategian mukaan ”nuorten mediankäyttö on pirstaloitunut: tiedot ja elämykset haetaan monista eri palveluista”. Eniten on lisääntynyt eri sosiaalisen median sovellusten käyttö, kuten Facebook, Instagram ja YouTube. Samalla perinteisen median (sanoma- ja aikakauslehdet, radio, televisio) parissa käytetty aika on jatkanut vähenemistään.

Yleisradion vastaus nuorisoon tavoittamisen haasteisiin on tarjonnan vieminen niihin välineisiin ja alustoihin, joita nuoret käyttävät, ja ohjelmatoiminnan kehittäminen erilaisin osallistamisen ja vuorovaikutuksen keinoin. Nuorille ja nuorille aikuiselle suunnattu tarjonta sekä verkkokehitys kuuluvat Ylen tulevien vuosien painopistealueisiin, joihin se ilmoittaa siirtävänsä lähivuosina 15–20 prosenttia resursseistaan.

Yle käynnisti kesällä 2017 uuden nuorisomedian rakentamisen, jonka yti-

messä on YleX ja Yle Kioski -medioiden yhdistäminen ja yhteistyö ruotsinkielisen YleX3M:n kanssa. Sen tavoitteena on tuottaa sisältöjä Yle Areenan lisäksi muun muassa YouTube-kanaville ja muille sosiaalisen median kanaville. Nuorille suunnattujen sisältöjen tarjontaa on lisätty, sekä broadcast-ympäristössä (esim. *Sekasin*) että Areenassa (esim. *Nörtti: Dragonslayer666*). Myös saamenkielisille nuorille on sekä tuotettu radio-ohjelmaa (*Sohkarshokka*) että käynnistetty uuden video/tv-ohjelman pilotointia (*Sámi Sherlock*).

Lisäksi Ylen tuotekehitys- ja julkaisu-suunnittelun kehitysverkosto Yle Labra on tarjonnut erimuotoista tukea kokeiluille, joiden tavoitteena on vastata nuorten mediankäytön muutoksiin. Sen puitteissa on tuettu lyhyiden dokumenttien tekoa sekä virtuaalitodellisuuden ja lisätyn todellisuuden kokeiluja.

Yleisenä vaikutelmana on, että Yle on kyennyt vastaamaan luovasti ja monipuolisesti mediakentän muutoksiin ja niistä johtuviin haasteisiin nuorten tavoittamiseksi Yleisradiolain veloitteen mukaisesti. Käytössä olevien tietojen pohjalta on kuitenkin vaikea päätellä, miten Yle on tähän mennessä menestynyt tavoitteissaan.

Ylen oman arvion mukaan yhtiö on onnistunut sisältöjen ja palvelujen kehityksellä tavoittamaan aiempaa paremmin strategisesti tärkeitä alle 45-vuotiaita ikäryhmiä. Kehitys näyttää kuitenkin ristiriitaiselta. Samalla kun Ylen radion ja television tavoitavuus nuorten keskuudessa on jatkanut laskuaan vuonna 2017, ei Ylen verkkopalvelujenkaan käyttö ole juuri lisääntynyt nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa. Miesten kohdalla tavoitavuus on käyttäjätilastojen mukaan suorastaan laskenut, kun taas naisten osalta se on kasvanut.

Kun Ylen uusi strategia on hyväksytty vasta vuoden 2017 lopulla ja sen mukaisia uusia toimia ollaan vasta käynnistämässä, ei niiltä voida luonnollisestikaan

odottaa välittömiä tuloksia. Joitakin yleisiä havaintoja voidaan kuitenkin esittää.

Keskeisin havainto koskee tapaa, jolla Yle strategiassaan lähestyy nuoria yleisöjään. Nyt nuoret huomioidaan Ylen toiminnassa monissa eri yhteyksissä, mutta yhdistävä kokoava linja jää hahmottumatta. Voisi olla tarpeen, että Yle laatisi yhdessä nuorten yleisöjensä kanssa erillisen nuoria koskevan kokonaisstrategian. Aineksia ja edellytyksiä sille näyttää olevan jo runsaasti.

Tähän liittyy se, että käytössä olevat Ylen nuorten tavoittamista koskevat indikaattorit vaikuttavat yhä varsin karkeilta ja perustuvat lähinnä median tavoittavuuden ja nuorten ajankäytön seurantaan. Kun lähtökohtana on nuorten yleisöjen pitkään jatkunut jakautuminen pienempiin osakulttuureihin, pelkät määrälliset indikaattorit jäävät pinnalliseksi. Strategiassa asetetaan Ylelle tavoit-

teeksi muun muassa, että sen olisi kyettävä ”tarjoamaan arvokkaimmat sisällöt ja parhaan henkilökohtaisen käyttökokeimuksen”, ja että Yle ”tähtää suomalaisten merkityksellisimmäksi mediaksi”. Haasteena on syvemmälle menevien laadullisten mittareiden kehittäminen yhdessä nuorten yleisöjen kanssa erilaisin vuorovaikutteisoin ja kokeiluihin perustuvain keinoin. Tähän Ylen jo toteuttamat toimet antavat erinomaisen mahdollisuuden.

Erillinen kysymys koskee Ylen yleisempää strategiaa sosiaalisen median suhteen. Samalla kun yhtiö lähestyy nuoria erilaisten sosiaalisen median alustojen kautta – Facebook, Instagram, YouTube, Twitter – se joutuu ottamaan kantaa monimutkaisiin oikeudellisiin ja taloudellisiin kysymyksiin. Voisi olla tarpeellista, että Yle selventäisi läsnäoloaan sosiaalisessa mediassa koskevia periaatteita.

Yleisradio Oy

Uutiskatu 5
00024 Yleisradio
p. 09 14801
yle.fi/yleisradio
etunimi.sukunimi@yle.fi

Strategia/Talous/Viestintä

Toimitus: Kirsi Brück ja Tanja Rasila

Taitto: Gustaf Hafström
Kirjapaino: Kopio Niini 4/2018
ISSN: 1795-0775

Sinun tarinasi